

VIJFENTWINTIGSTE HOOFDSTUK

EXODUS 25:1-40

De Leer van de Naastenliefde en het Geloof

9443. Nu zal over de vergeving van de zonden worden gesproken.

9444. De zonden die de mens doet, worden aan zijn leven zelf ingeworteld en maken zijn leven; daarom wordt niemand daarvan bevrijd, tenzij hij een nieuw leven opneemt uit de Heer, wat plaatsvindt door de wederverwekking.

9445. Dat de mens uit zichzelf niet het goede kan doen, noch het ware kan denken, maar uit de Heer, staat vast bij Johannes: *‘Een mens kan niet wat ook doen, tenzij het hem is gegeven uit de hemel’*, (Johannes 3:27); *‘Die in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht, omdat zij zonder Mij niet wat ook kunt doen’*, (Johannes 15:5). Daaruit blijkt dat niemand een ander van de zonden kan afleiden, dus die vergeven, dan alleen de Heer.

9446. De Heer vloeit aanhoudend bij de mens in met het goede van de liefde en met de waarheden van het geloof, maar die worden verschillend opgenomen, anders door de ene mens en anders door de andere; door degenen die zijn wederverwekt, goed, maar door hen die zich niet laten wederverwekken, boos.

9447. Zij die zijn wederverwekt, worden door de Heer aanhoudend in het goede van het geloof en van de liefde gehouden en dan afgehouden van de boosheden en de valsheden; zij die zich echter niet door de Heer laten wederverwekken, worden ook van het boze afgehouden en in het goede gehouden; want uit de Heer vloeit aanhoudend het goede en het ware in bij ieder mens; maar de helse liefden, dus de liefden van zich en van de wereld, waarin zij zijn, staan in de weg en verdraaien de invloeiing van het goede in het boze en die van het ware in het valse.

9448. Hieruit staat vast wat de vergeving van de zonden is: namelijk door de Heer gehouden kunnen worden in het goede van de liefde en de waarheden van het geloof en afgehouden worden van de boosheden en de valsheden; dit is de vergeving van de zonden; en dan het boze en het valse schuwen en zich daarvan afkeren, is de boetedoening. Maar deze dingen bestaan niet dan alleen bij hen die een nieuw leven door de wederverwekking hebben opgenomen uit de Heer; want die dingen zijn van het nieuwe leven.

9449. De tekenen dat de zonden zijn vergeven, zijn de volgende: zij nemen het verkwikkelijke gevoel waar in het vereren van God ter wille van God; in het dienen van de naaste ter wille van de naaste, dus in het doen van het goede ter wille van het goede en in het geloven van het ware ter wille van het ware. Zij willen geen verdienste hebben vanwege iets van naastenliefde en geloof; zij schuwen en zijn afkerig van de boosheden, zoals: vijandigheid, haatgevoelens, wraaknemingen, onbarmhartigheid, echtbreuk e.d.; in één woord, alle dingen die tegen God en tegen de naaste zijn.

9450. Maar de tekenen dat de zonden niet zijn vergeven, zijn de volgende: zij vereren God niet ter wille van God en dienen de naaste niet ter wille van de naaste, dus doen zij niet het goede en spreken niet het ware ter wille van het goede en het ware, maar ter wille van zich en van de wereld; door hun daden willen zij verdienste hebben; zij verachten anderen bij zichzelf vergeleken en voelen verkwikking in boosheden, zoals in: vijandigheid, haat, wraak, wreedheid, echtbreuk; en zij verachten de heilige dingen van de Kerk en ontkennen die in hun hart.

9451. Men gelooft dat de zonden zijn afgewist, zoals vuil en smerigheid door water worden afgewassen, wanneer zij vergeven zijn; toch blijven zij bij de mens; dat zij afgewist worden genoemd, is vanwege de schijn, wanneer de mens daarvan wordt afgehouden.

9452. De Heer verwekt vanuit de Goddelijke barmhartigheid de mens weder, wat plaatsvindt vanaf zijn kindertijd tot aan het laatste van zijn leven in de wereld en daarna tot in het eeuwige; zo leidt Hij, vanuit de Goddelijke barmhartigheid, de mens af van de boosheden en de valsheden en leidt Hij hem tot de waarheden van het geloof en de goedheden van de liefde en daarna houdt Hij hem daarin en verheft Hij hem, vanuit de Goddelijke barmhartigheid, tot Zich in de hemel en maakt hem gelukkig.

Deze zaken worden verstaan onder de vergeving van de zonden vanuit de barmhartigheid. Degenen die geloven dat de zonden op andere wijze worden vergeven, bedriegen zich ten zeerste; het zou immers van de onbarmhartigheid zijn een menigte van mensen in de hellen te zien en hen niet te zaligen, indien het anders had kunnen gebeuren; terwijl toch de Heer de barmhartigheid zelf is en de dood van niemand wil, maar dat hij zal leven.

9453. Zij dus die zich niet laten wederverwekken, dus zich niet van het boze en valse laten afhouden, verwijderen die barmhartigheden van de Heer van zich en verwerpen die; vandaar is het, dat men er zelf schuld aan heeft, dat men niet kan worden gezaligd.

9454. Deze waarheden worden verstaan bij Johannes: *‘Zo velen hebben aangenomen, die heeft Hij mogendheid gegeven zonen Gods te zijn, hun die in Zijn Naam geloven, die niet uit de bloeden, noch uit de wil van het vlees, noch uit de wil van de man, maar uit God geboren zijn’*, (Johannes 1:12,13); uit de bloeden, zijn zij die tegen de goedheden van het geloof en van de naastenliefde zijn; uit de wil van het vlees, zijn zij die in de boosheden zijn uit de liefden van zich en van de wereld; uit de wil van de man, zijn zij die in de valsheden daaruit zijn; uit God geboren worden is wederverwekt worden.

Dat niemand in de hemel kan komen indien hij niet wordt wederverwekt, bij dezelfde: *‘Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Tenzij dat iemand wordt wederverwekt opnieuw, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien. Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Zo iemand niet zal verwekt zijn uit water en geest, hij kan in het Koninkrijk Gods niet ingaan’*, (Johannes 3:5); verwekt worden uit water, is door het ware van het geloof; en verwekt worden uit geest, is door het goede van de liefde.

Hieruit kan nu vaststaan, wie degenen zijn aan wie de zonden zijn vergeven en wie degenen zijn aan wie zij niet zijn vergeven.

EXODUS 25 : 1 – 40

1. *En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende:*
2. *Spreek tot de zonen Israëls en laten zij Mij een inzameling nemen; van met elke man die zijn hart vrijwillig beweegt, zult gij Mijn inzameling nemen.*
3. *En dit is de inzameling, die gij zult nemen van met hen, goud en zilver en brons.*
4. *En hemelsblauw en purper en dubbelgedoopt scharlaken en byssus-linnen en geitenwol.*
5. *En vellen van rode rammen en vellen van dassen en houten van Sittim.*
6. *Olie tot de luchter, specerijen tot de olie der zalving en tot het reukwerk der specerijen.*
7. *Stenen van Shoham en stenen der vullingen tot de efod en tot de borstlap.*
8. *En laten zij Mij een heiligdom maken, opdat Ik woon in het midden van hen.*
9. *Volgens al wat Ik u toon, de vorm van het habitakel en de vorm van alle vaten ervan en aldus zult gijlieden maken.*
10. *En laten zij maken een ark van houten van Sittim, twee ellen en een halve haar lengte en een el en een halve haar breedte en een el en een halve haar hoogte.*
11. *En overtrekken zult gij haar met zuiver goud, van binnen en van buiten overtrekken zult gij haar en maken zult gij op haar een rand van goud rondom.*
12. *En gij zult gieten voor haar vier ringen van goud en zetten op haar vier hoeken; en twee ringen op haar ene zijde en twee ringen op haar andere zijde.*
13. *En gij zult maken draagbomen van houten van Sittim en overtrekken die met goud.*
14. *En gij zult steken de draagbomen in de ringen op de zijden van de ark, om te dragen de ark daarin.*
15. *In de ringen van de ark zullen de draagbomen zijn, ook zullen zij niet worden verwijderd daarvan.*
16. *En gij zult geven tot de ark de getuigenis, die Ik geven zal tot u.*
17. *En gij zult maken een verzoendeksel van zuiver goud, twee ellen en een halve zijn lengte en een el en een halve zijn breedte.*
18. *En gij zult maken twee cherubim, van gedegen goud zult gij die maken, aan de twee uiteinden van het verzoendeksel.*
19. *En maak één cherub aan het uiteinde van deze zijde en één cherub aan het uiteinde van gene zijde; uit het verzoendeksel zult gijlieden maken de cherubim op de twee uiteinden ervan.*
20. *En de cherubim zullen zijn uitbreidende de vleugels opwaarts, overdekkende met hun vleugels op het verzoendeksel en hun aangezichten van de man tot zijn broeder, tot het verzoendeksel zullen zijn de aangezichten van de cherubim.*
21. *En gij zult geven het verzoendeksel op de ark van boven en tot de ark zult gij geven de getuigenis, die Ik geven zal tot u.*
22. *En Ik zal samenkomen met u daar en Ik zal spreken met u van boven het verzoendeksel, van tussen de beide cherubim, die op de ark van de getuigenis, alles wat Ik u zal gebieden tot de zonen Israëls.*
23. *En gij zult maken een tafel van houten van Sittim, twee ellen haar lengte en één el haar breedte en een el en een halve haar hoogte.*
24. *En gij zult ze overtrekken met zuiver goud en gij zult maken daaraan een rand van goud rondom.*
25. *En gij zult maken daaraan een lijst van een palm rondom; en gij zult maken een rand van goud voor haar lijst rondom.*
26. *En gij zult maken voor haar vier ringen van goud en gij zult geven de ringen op de vier hoeken, die aan haar vier voeten zijn.*

27. Tegenover de lijst zijn de ringen tot huizen voor de draagbomen, om de tafel te dragen.
28. En gij zult maken de draagbomen van houten van Sittim; en gij zult die met goud overtrekken en de tafel zal daarmee worden gedragen.
29. En gij zult maken haar schotels en haar bekers en haar schalen en haar bezempjes, waarmee zij zal worden bedekt; van zuiver goud zult gij die maken.
30. En gij zult geven op de tafel het brood der aangezichten tot Mijn aangezichten bij voortduur.
31. En gij zult maken een kandelaar van zuiver goud, massief zal de kandelaar worden gemaakt, zijn schacht en zijn riet, zijn kelken, zijn granaatappelen en zijn bloemen, uit die zullen zij zijn.
32. En zes rieten uitgaande van zijn zijden, drie rieten des kandelaars van zijn ene zijde en drie rieten des kandelaars van zijn andere zijde.
33. Drie amandelvormige kelken in één riet, een granaatappel en een bloem, aldus voor de zes rieten uitgaande van de kandelaar.
34. En in de kandelaar vier amandelvormige kelken, zijn granaatappelen en zijn bloemen.
35. En een granaatappel onder twee rieten uit die en een granaatappel onder twee rieten uit die en een granaatappel onder twee rieten uit die, voor de zes rieten uitgaande van de kandelaar.
36. Hun granaatappelen en hun rieten, uit die zullen zij zijn, al zijn dingen, één massieve van zuiver goud.
37. En gij zult maken zijn zeven lampen; en men doe opgaan zijn lampen en hij verlichte tegenover zijn aangezichten.
38. En zijn tangen en zijn scheppen, van zuiver goud.
39. Een talent van zuiver goud zal men hem maken met al die vaten.
40. En zie en maak in hun vorm, die gij zijt gemaakt te zien in de berg.

INHOUD

9455. In dit hoofdstuk wordt beschreven de inzameling tot de tent, tot de tafels daar en verder tot de klederen van Aharon en ook de bouw van de ark, van de tafel voor de broden en van de kandelaar, waardoor zou worden uitgebeeld de hemelen waar de Heer is en alle hemelse en geestelijke dingen die uit de Heer daar zijn: door het habitakel de hemel zelf; door de ark daar de binnenste hemel; door de getuigenis of de Wet in de ark de Heer; door de broden der aangezichten op de tafel en door de kandelaar de hemelse dingen en door de klederen van Aharon de geestelijke dingen, die uit de Heer in de hemelen zijn.

DE INNERLIJKE ZIN

9456. vers 1,2. *En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende: Spreek tot de zonen Israëls en laten zij Mij een inzameling nemen; van met elke man die zijn hart vrijwillig beweegt, zult gij Mijn inzameling nemen.*

En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende, betekent de inlichting ten aanzien van de heilige dingen van de hemel die moeten worden uitgebeeld; spreek tot de zonen Israëls, betekent de

uitbeeldende Kerk; laten zij Mij een inzameling nemen, betekent de innerlijke dingen van de eredienst die zouden worden uitgebeeld; deze zijn de vereiste dingen; van met elke man die zijn hart vrijwillig beweegt, betekent dat alle dingen vanuit de liefde, dus vanuit het vrije zijn; zult gij Mij inzameling nemen, betekent de vereiste dingen voor de eredienst.

9457. En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende; dat dit betekent de inlichting ten aanzien van de heilige dingen van de hemel die moeten worden uitgebeeld, staat vast uit hetgeen volgt, want de woorden die Jehovah tot Mozes sprak, zijn de heilige dingen van de hemel die zouden worden uitgebeeld; er werd immers bij het Israëlitische volk een Kerk ingesteld, waarin zich in de uiterlijke en uitwendige vorm op uitbeeldende wijze zou vertonen het hemelse dat van het goede van de liefde is en het geestelijke dat van het goede en het ware van het geloof is, zodanig als dat is in de hemel en zodanig als het zal zijn in de Kerk; hieruit staat vast, dat met ‘Jehovah sprak’ de inlichting wordt aangeduid ten aanzien van de heilige dingen van de hemel die moeten worden uitgebeeld.

Aangezien de volgende zaken uitbeeldend zijn voor het hemelse en geestelijke dat uit de Heer is in de hemelen, zal daarom worden gezegd wat de uitbeeldende Kerk is en waarom zij er is. Er zijn drie hemelen: de binnenste of derde, de middelste of tweede en de laatste of eerste; in de binnenste hemel regeert het goede van de liefde tot de Heer, in de middelste hemel regeert het goede van de liefde jegens de naaste en in de laatste worden uitgebeeld de dingen die in de middelste en in de binnenste hemel worden gedacht, gezegd en daar bestaan.

De uitbeeldingen die daar zijn, zijn ontelbaar, zoals: paradijzen, tuinen, wouden, akkers, velden en ook steden, paleizen, huizen en ook kudde van kleinvee en grootvee en verder dieren en vogels van verscheidene soorten, en nog vele andere dingen meer; al die dingen verschijnen voor de ogen van de engelgeesten daar helderder dan eendere dingen in het middaglicht op aarde; en wat wonderlijk is, er wordt ook waargenomen wat zij betekenen. Zulke dingen zijn ook aan de profeten verschenen, wanneer hun innerlijk gezicht, dus het gezicht van hun geest, was geopend, zoals de paarden aan Zacharia, (Zacharia 6:1-9); de levende wezens [dieren] die cherubim waren en daarna de nieuwe tempel met alle dingen ervan, aan Ezechiël, (Ezechiël 1,9,10,40-48); de kandelaren, de tronen, de dieren die ook cherubim waren, de paarden, het nieuwe Jeruzalem en verscheidene andere beelden, aan Johannes, waarover in de Openbaring; evenzo de paarden en de wagens van vuur aan de knaap van Elisa, (2 Koningen 6:17); eendere dingen verschijnen aanhoudend in de hemel voor de ogen van de engelen en de geesten en zij zijn de natuurlijke vormen, waarin de innerlijke dingen van de hemel stilhouden en waarin zij worden afgebeeld en zo vertonen zij zich zichtbaar voor de ogen zelf; dit zijn uitbeeldingen.

Een Kerk is dus uitbeeldend, wanneer de innerlijke heilige zaken, die van de liefde en het geloof uit de Heer en tot de Heer zijn, zich door zichtbare vormen in de wereld vertonen; zoals in dit hoofdstuk en in het volgende, door de ark, de verzoendeksel, de cherubim, door de tafels daar, door de kandelaar en door de overige dingen van de tabernakel.

Die tabernakel werd immers als volgt gebouwd, opdat hij de drie hemelen en alle dingen die daar zijn, zou uitbeelden; en de ark waarin de Getuigenis lag, de binnenste hemel en de Heer Zelf daar; daarom werd de vorm ervan aan Mozes op de berg getoond, terwijl Jehovah toen zei: *‘Dat zij Hem een heiligdom maken en Hij in het midden van hen wone’*, vers 8.

Eenieder die over enig innerlijk vermogen van denken beschikt, kan doorvatten, dat Jehovah niet in een tent kan wonen, maar in de hemel; en dat die tent niet het heiligdom wordt genoemd, tenzij deze de hemel weergeeft en de hemelse en de geestelijke dingen die daar zijn.

Laat eenieder bij zichzelf nadenken wat het voor Jehovah de Schepper van hemel en aarde zou zijn, in een klein onderkomen, gemaakt van hout, overtrokken met goud en rondom bedekt met gordijnen, als niet de hemel en de dingen die van de hemel zijn, daar in vorm

waren uitgebeeld; de dingen immers die in een vorm worden uitgebeeld, verschijnen weliswaar in een dergelijke vorm in de laatste of eerst hemel voor de geesten die daar zijn, maar in de hogere hemelen worden de innerlijke dingen doorvat die worden uitgebeeld, die, zoals gezegd, het hemelse is dat van de liefde tot de Heer is en het geestelijke dat van het geloof in de Heer is.

Het waren deze dingen die de hemel vervulden, toen Mozes met het volk in het uiterlijk heilige waren en dit aanbaden zoals het habitakel van Jehovah Zelf.

Daaruit blijkt wat het uitbeeldende is en verder dat daardoor de hemel aanwezig was bij de mens, dus de Heer.

Er werd dus, toen de Oude Kerk ophield, een uitbeeldende Kerk gesticht bij het Israëlitische volk, opdat er daardoor verbinding zou zijn van de hemel, dus de Heer, met het menselijk geslacht, want zonder de verbinding van de Heer door de hemel, zou de mens vergaan; de mens heeft immers uit die verbinding zijn leven.

Maar die uitbeeldingen waren alleen de uiterlijke en uitwendige middelen van de verbinding, waarmee de Heer op wonderbaarlijke wijze de hemel heeft verbonden, nr. 4311; maar toen eveneens de verbinding door die dingen verging, is de Heer in de wereld gekomen en heeft Hij de innerlijke dingen Zelf geopend die werden uitgebeeld, dus die van de liefde tot en het geloof in Hem; deze dingen verbinden nu; niettemin is het enige middel tot verbinding heden ten dage het Woord, aangezien dit zo is geschreven, dat alle en de afzonderlijke zaken daar overeenstemmen en vandaar de Goddelijke dingen die in de hemelen zijn, uitbeelden en betekenen.

9458. Spreek tot de zonen Israëls; dat dit de uitbeeldende Kerk betekent, staat vast uit de uitbeelding van de zonen Israëls, namelijk de Kerk, in het bijzonder de geestelijke Kerk, nrs. 8805, 9340; hier echter de uitbeeldende Kerk, omdat er wordt gehandeld over zulke dingen die de heilige zaken van de Kerk en van de hemel zouden uitbeelden, zoals met betrekking tot de ark, de verzoendeksel, de cherubim, de tafel waarop de broden der aangezichten lagen, de kandelaar; en in de volgende dingen over het altaar en de slachtoffers, die alle uitbeeldend waren.

Dat met de zonen Israëls de geestelijke Kerk wordt aangeduid, komt omdat zij door hen werd uitgebeeld.

Dat echter bij dat volk die uitbeeldende Kerk niet heeft kunnen worden gesticht, maar slechts het uitbeeldende van een Kerk, zie de nrs. 4281, 4288, 4311, 4444, 4500, 6304, 7048, 9320.

9459. Laten zij Mij een inzameling nemen; dat dit betekent de innerlijke dingen van de eredienst die zouden worden uitgebeeld, die de vereiste zaken zijn, staat vast uit de betekenis van de inzameling, dus de vereiste zaken voor de eredienst, hier de innerlijke dingen die zouden worden uitgebeeld; die worden immers aangeduid met de zaken die werden verzameld voor de tent, voor de tafels en voor de kandelaar en ook voor de klederen van Aharon, welke zaken waren: goud, zilver, brons, hyacint, purper, dubbelgedoopt scharlaken, byssus-linnen, geitenwol en verscheidene andere dingen, zoals vaststaat uit de betekenis ervan, waarover hierna.

9460. Van elke man die zijn hart vrijwillig beweegt; dat dit betekent dat alle dingen vanuit de liefde, dus vanuit het vrije zijn, staat vast uit de betekenis van hem die het hart vrijwillig beweegt, dus vanuit het vrije.

Dat het is vanuit de liefde, komt omdat al het vrije van de liefde is, want dat wat de mens uit liefde doet, doet hij uit het vrije; dat het hart is van de liefde omdat het van de wil is, zie de nrs. 7542, 8910, 9050, 9113, 9300; en dat al het vrije is van de liefde of van de aandoening, nrs. 2870-2893, 3158, 9069; vandaar dat de eredienst zal zijn uit het vrije, nrs. 1947, 2880, 2881, 7349.

9461. Zult gij Mijn inzameling nemen; dat dit de vereiste dingen van de eredienst betekent, staat vast uit de betekenis van de inzameling, namelijk de innerlijke zaken van de eredienst die zouden worden uitgebeeld, dus de vereiste dingen, nr. 9459.

9462. vers 3-7. *En dit is de inzameling, die gij zult nemen van met hen, goud en zilver en brons. En hemelsblauw en purper en dubbelgedoopt scharlaken en byssus-linnen en geitenwol. En vellen van rode rammen en vellen van dassen en houten van Sittim. Olie tot de luchter, specerijen tot de olie der zalving en tot het reukwerk der specerijen. Stenen van Shoham en stenen der vullingen tot de efod en tot de borstlap.*

En dit is de inzameling, die gij zult nemen van met hen, betekent dat die vereiste dingen er in elk geval zullen zijn; goud en zilver, betekent het innerlijk goede en ware in het algemeen; en brons betekent het uiterlijk goede; en hemelsblauw, betekent de hemelse liefde van het ware; en dubbelgedoopt scharlaken, betekent de wederzijdse liefde; en byssus-linnen, betekent het ware daaruit; en geitenwol, betekent het goede daaruit; en vellen van rode rammen en vellen van dassen, betekent de uiterlijke waarheden en goedheden, waardoor zij worden samengehouden; en houten van Sittim [acaciahout], betekent de goedheden van de verdienste die uit de Heer zijn, dus van de Heer alleen; olie tot de luchter, betekent het innerlijk goede dat in de wederzijdse liefde en in de naastenliefde is; specerijen tot de olie der zalving, betekent de innerlijke waarheden die van het inwijdende goede zijn; en tot het reukwerk van de specerijen, betekent tot de aangename doorvatting; stenen van Shoham [onyx] en stenen der vullingen, betekent de geestelijke waarheden en goedheden in het algemeen; tot de efod en tot de borstlap, betekent die tot een bedekking zijn voor de uiterlijke en de innerlijke hemelse dingen.

9463. En dit is de inzameling die gij zult nemen van met hen; dat dit betekent dat die vereiste dingen er in ieder geval zullen zijn, staat vast uit de betekenis van de inzameling, dus de vereiste dingen, nrs. 9459, 9461; dat het wil zeggen, dat die er in elk geval zullen zijn, is omdat het hier voor de derde maal wordt gezegd en de herhaling sluit de noodzakelijkheid in.

9464. Goud en zilver; dat dit het innerlijk goede en ware in het algemeen betekent, staat vast uit de betekenis van goud, namelijk het goede en van zilver te weten het ware, nrs. 113, 1551, 1552, 2954, 5658, 6112, 6914, 6917, 8932; dat die het innerlijk goede en ware zijn, komt omdat met het brons, dat volgt, het uiterlijk goede wordt aangeduid.

9465. En brons; dat dit het uiterlijk goede betekent, staat vast uit de betekenis van het brons, namelijk het natuurlijk goede, of wat hetzelfde is, het uiterlijk goede, nrs. 425, 1551; het uiterlijk goede is het goede van de uiterlijke of natuurlijke mens; het innerlijke goede echter is het goede van de innerlijke of geestelijke mens.

9466. En hemelsblauw; dat dit de hemelse liefde van het ware betekent, staat vast uit de betekenis van hemelsblauw, namelijk de hemelse liefde van het ware; dat hemelsblauw dit is, komt omdat het van een hemelse kleur is en met die kleur het ware vanuit hemelse oorsprong wordt aangeduid, dus het ware vanuit het goede van de liefde tot de Heer; dit goede regeert in de binnenste hemel en het vertoont in de middelste hemel of tweede hemel een purperen en een hemelsblauwe kleur: het goede zelf de purperen kleur en het ware daaruit de hemelsblauwe kleur.

Er verschijnen immers in het andere leven en in de hemel zelf, de allerschoonste kleuren en zij ontlene alle de oorsprong aan het goede en het ware; de sferen immers van de

aandoeningen van het goede en het ware vertonen zich waarneembaar voor de ogen van de engelen en van de geesten ook door kleuren en de specifieke dingen door verschillend gekleurde voorwerpen en eveneens door geuren die met de neus waarneembaar zijn.

Al het hemelse immers dat van het goede is en al het geestelijke dat van het ware is, wordt in de lagere hemelen door zulke dingen uitgebeeld die in de natuur verschijnen, dus voor de uiterlijke zinnen zelf van de geesten en engelen daar.

Dat de sferen van de aandoening van het goede en het ware zich zichtbaar door kleuren vertonen, heeft als oorzaak dat de kleuren aanpassingen zijn van het hemelse licht, dus van het inzicht en de wijsheid, nrs. 4530, 4677, 4742, 4922.

Vandaar nu is het, dat onder de dingen die voor de tabernakel en voor de klederen van Aharon zouden worden verzameld, hemelsblauw, purper, dubbelgedoopt scharlaken en vellen van rode rammen waren; want door de tabernakel werd de hemel van de Heer uitgebeeld en door die zaken waaruit deze was opgebouwd en samengeweven, werden de hemelse en de geestelijke dingen uitgebeeld, dus die van het goede en het ware; evenzo door de klederen van Aharon, nr. 9457.

Vandaar is het dat de voorhang, waarbinnen de ark van de getuigenis was, uit hemelsblauw, purper, dubbelgedoopt scharlaken en fijn linnen was geweven, (Exodus 26:31); evenzo de deksel voor de deur van de tent, vers 36; en ook de deksel voor de poort van de voorhof, (Exodus 27:16); en verder dat de striklusjes op de zomen van de gordijn uit hemelsblauw waren, (Exodus 26:4); vandaar was het ook, dat de efod van goud, hemelsblauw, purper, dubbelgedoopt scharlaken en fijn lijnwaad dooreengeweven was; en eveneens de borstlap van het gericht, (Exodus 28:6,15).

Met hemelsblauw wordt de hemelse liefde van het ware aangeduid en met de klederen uit hemelsblauw de erkentissen van het ware uit die liefde., bij Ezechiël: *'Fijn linnen in stiksel uit Egypte was uw uitbreidse, dat het u tot een teken ware; hemelsblauw en purper uit de eilanden van Elisa was uw deksel; zij waren uw kooplieden met volmaaktheden, met balen hemelsblauw en gestikt werk en met schatten van kostbare klederen'*, (Ezechiël 27:7,24); daar ten aanzien van Tyrus, waarmee de erkentissen van het ware en het goede wordt aangeduid, nr. 1201; de wetenschap en het inzicht daaruit wordt beschreven met het stiksel uit Egypte en met het hemelsblauw en purper uit de eilanden van Elisa; het stiksel uit Egypte is het wetenschappelijke van het ware; hemelsblauw en purper van de eilanden van Elisa, is het inzicht van het ware en het goede.

Bij dezelfde: *'Twee vrouwen, de dochters van één moeder; in de jeugd hoereerden zij in Egypte, Ohola en Oholiba; Ohola hoereerde onder Mij en beminde de nabije Assyriërs, bekleed met hemelsblauw, overheden en leiders, ruiters, rijdende op paarden'*, (Ezechiël 23:6); Ohola voor Samaria en Oholiba voor Jeruzalem; Samaria is daar de verdraaide geestelijke Kerk; hoereren in Egypte is de waarheden vervalsen door de wetenschappen; de nabije Assyriërs beminnen, voor de redeneringen daaruit liefhebben; bekleed met hemelsblauw, voor de schijnbaarheden van het ware uit het goede, omdat het is vanuit een verdraaid ontvouwde letterlijke zin van het Woord.

Evenzo bij Jeremia: *'Uitgerekt zilver wordt uit Tarsis gebracht en goud uit Ufaz, een werk van de werkmeester en van de handen van de smelter; hemelsblauw en purper hun kleed, een werk van de wijzen gans en al'*, (Jeremia 10:9); daar over de afgoden van het huis Israëls, waarmee de valse leerstellingen worden aangeduid, die worden bevestigd vanuit een slecht ontvouwde uiterlijke zin van het Woord, nr. 9424; het werk van de werkmeester en van de handen van de smelter en verder het werk van de wijzen gans en al, staat daarvoor dat zij vanuit hun eigen inzicht zijn; zilver uit Tarsis en goud uit Ufaz, is het schijnbaar ware en goede in de uiterlijke vorm, aangezien zij uit het Woord zijn; evenzo het hemelsblauw en purper, die het kleed zijn.

Bij Johannes: *‘Ik zag de paarden in het visioen en die daarop zaten, hebbende vurige, hemelsblauwe en zwavelkleurige borstharnassen, door wie het derde deel van de mensen werd gedood’*, (Openbaring 9:17); de paarden en degenen die daarop zaten, voor het omgekeerde en verdraaide verstand van het ware; de vurige, hemelsblauwe en zwavelkleurige borstharnassen, voor de verdediging van de valsheden die zijn vanuit de boosheden van de duivelse liefden; hier dus het vuur voor de helse liefde van het boze en het hemelsblauw voor de helse liefde van het valse, dus in de tegengestelde zin; de meeste dingen immers in het Woord hebben een tegengestelde zin.

9467. En purper; dat dit de hemelse liefde van het goede betekent, staat vast uit de betekenis van purper, namelijk de hemelse liefde van het goede; de oorzaak dat dit met purper wordt aangeduid, is dat met de rode kleur het goede van de hemelse liefde wordt aangeduid; er zijn immers twee fundamentele kleuren, waaruit de overige zijn: de rode en de witte kleur; de rode kleur betekent het goede dat van de liefde is en de witte kleur het ware dat van het geloof is; dat de rode kleur betekent het goede dat van de liefde is; en dat de witte kleur het ware dat van het geloof is, is omdat de witte kleur het ware betekent dat van het geloof is, omdat die neerdaalt uit het licht en het licht is het ware van het geloof.

Dat het vuur het goede van de liefde is, zie de nrs. 5215, 6314, 6832, 6834, 6849, 7324, 9434; en dat het licht het ware van het geloof is, de nrs. 2776, 3195, 3636, 3643, 3993, 4302, 4413, 4415, 5400, 8644, 8707, 8861, 9399, 9407; dat het rode het goede van de liefde is, nr. 3300 en dat het witte het ware van het geloof is, nrs. 3993, 4007, 5319.

Daaruit blijkt wat de overige kleuren betekenen; voor zoveel als zij immers uit het rode halen, betekenen zij het goede dat van de liefde is en voor zoveel als zij uit het witte halen, betekenen zij het ware dat van het geloof is; alle kleuren immers die in de hemel verschijnen zijn aanpassingen van het hemelse licht en de hemelse vlam, op die twee vlakken.

Het hemelse licht immers is werkelijk en het is in zich het Goddelijk Ware, dat voortgaat uit het Goddelijk Goede van de Heer; daarom zijn die aanpassingen van dat licht en van die vlam de schakeringen van het ware en van het goede, dus van het inzicht en van de wijsheid.

Hieruit kan vaststaan, vanwaar het is, dat de voorhangen en de gordijnen van de tent en ook de klederen van Aharon, waren samengeweven uit hemelsblauw, purper, dubbelgedoopt scharlaken en fijn lijnwaad, (Exodus 26:4,31,36; 27:16; 28:6,15); namelijk opdat daardoor zou worden uitgebeeld het hemelse dat van het goede is en het geestelijke dat van het ware is, waarover in wat volgt.

Het goede vanuit hemelse oorsprong wordt met purper ook aangeduid bij Ezechiël: *‘Fijn linnen in stiksel uit Egypte was uw uitbreidseel, hemelsblauw en purper uit de eilanden van Elisa was uw deksel’*, (Ezechiël 27:7); daar over Tyrus, waarmee de erkenningen van het ware en het goede worden aangeduid; hemelsblauw en purper uw deksel, voor de erkenningen van het ware en het goede vanuit hemelse oorsprong.

Eendere dingen worden met purper en fijn lijnwaad aangeduid bij Lukas: *‘Er was een zeker rijk mens, die was gekleed met purper en fijn lijnwaad en zich dagelijks heerlijk verlustigde’*, (Lukas 16:19); onder de rijke mens werd in de innerlijke zin verstaan de Joodse natie en de Kerk daar, die rijk werd genoemd vanwege de erkenningen van het goede en het ware uit het Woord, dat daar was; de klederen uit purper en fijn lijnwaad zijn die erkenningen, beide uit hemelse oorsprong, omdat zij uit het Goddelijke zijn.

Iets eenders ook wordt met purper aangeduid in de Openbaring: *‘Een vrouw zittende op een scharlakenrood beest, bekleed met purper en scharlaken’*, (Openbaring 17:3,4); daar wordt over Babylon gehandeld, waarmee de Kerk wordt aangeduid, waar de heilige dingen van het Woord worden aangewend tot profane nutten, die strekken tot heerschappij in de hemel en op aarde, dus vanuit de helse zelf- en wereldliefde.

9468. En dubbelgedoopt scharlaken, dat dit de wederzijdse liefde betekent, staat vast uit de betekenis van scharlaken en van dubbelgedoopt, namelijk het hemels ware, dat het zelfde is als het goede van de wederzijdse liefde.

Het zijn twee rijken, waarin de engelenhemel is onderscheiden: het hemels rijk en het geestelijk rijk; in beide rijken is het innerlijke en het uiterlijke; het innerlijke in het hemelse rijk is het goede van de liefde tot de Heer en het uiterlijke is het goede van de wederzijdse liefde; het is dit goede dat met het dubbelgedoopte scharlaken wordt aangeduid; met het scharlaken het goede zelf en met het dubbelgedoopte het ware ervan.

In het geestelijk rijk echter is het innerlijk goede de liefde jegens de naaste en is het uiterlijke het goede van de gehoorzaamheid vanuit het geloof.

Dat het dubbelgedoopt scharlaken het goede van de wederzijdse liefde en het ware ervan is, is vanwege de verschijning ervan in het andere leven; wanneer immers de sfeer van dat goede en ware zich zichtbaar in de laagste hemel vertoont, dan verschijnt die scharlaken kleur; want datgene wat uit de hemelse hemel neervloeit en beneden verschijnt, trekt de kleur vanuit het vlamme en wordt beneden scharlaken ten gevolge van de blankheid van het licht van de middelste hemel waar zij doorheen gaat; vandaar is het, dat het dubbelgedoopte scharlaken onder de andere kleuren werd aangewend *'op de gordijnen van het habitakel'*, (Exodus 26:1); *'op de voorhang vóór de ark'*, (Exodus 26:31); *'op de deksel voor de deur van de tent'*, (Exodus 26:36); *'op de deksel tot de poort van de voorhof'*, (Exodus 27:16); *'op de efod'*, (Exodus 28:6); *'op de bandelier'*, (Exodus 28:8); *'op de borstlap van het gericht'*, (Exodus 28:15); *'op de franjes van de mantel van de efod'*, (Exodus 28:33).

Dat het dubbelgedoopte scharlaken het goede van de wederzijdse liefde betekent, namelijk het uiterlijk goede van het hemelse rijk of van de hemelse Kerk, blijkt hieruit, dat een doek van dubbelgedoopt scharlaken zou worden uitgespreid *'over de tafel, waar de broden der aangezichten waren en daarna dat het zou worden bedekt met een deksel van dassenvellen'*, (Numeri 4:8); de binnenste dingen immers, die van het hemels rijk of van de hemelse Kerk zijn, werden aangeduid met de zaken die op de tafel lagen, vooral met de broden; de uiterlijke dingen echter door de dingen die dekten; vandaar is het eveneens, dat de dingen die zouden worden verzameld, in zo'n orde worden opgesomd, namelijk de binnenste het eerst, die het hemelsblauw en purper waren en in de tweede plaats de uiterlijke dingen, die het dubbelgedoopt scharlaken, het byssus-linnen en de geitenwol waren; en in de laatste plaats de geheel en al uitwendige dingen, die de vellen van de rode rammen en de dassenvellen waren; evenzo overal in wat volgt.

Aangezien het hemelse uiterlijk goede en het ware ervan met het dubbelgedoopt scharlaken wordt aangeduid, wordt daarom het Woord ten aanzien van de uiterlijke zin en het leerstellige daaruit hiermee uitgedrukt; de oorzaak hiervan is dat het Woord is het Goddelijk Ware voortgaand uit het Goddelijk Goede van de Heer; en dit verschijnt als een vlamme Licht in de binnenste hemel en als blank Licht in de middelste; zo wordt het Woord dus en het leerstellige uit het Woord uitgedrukt in het tweede boek van Samuël: *'David klaagde een klage over Saul en over Jonathan en hij schreef het in om de zonen van Juda de boog te leren; o dochters van Israël, weent over Saul, die u kleepte in het dubbelgedoopte met verrukkelijke dingen, die een sieraad van goud legde op uw kleed'*, (2 Samuël 1:17,18,24); in het dubbelgedoopte kleden, voor onderrichten ten aanzien van de waarheden die van het goede van de wederzijdse liefde zijn, dus ten aanzien van de waarheden vanuit hemelse oorsprong; in die profetie wordt gehandeld over de leer van het geloof, gescheiden van de leer van de liefde en van de naastenliefde, namelijk dat de waarheden door die afgescheiden leer worden uitgeblust, maar dat zij daardoor, of door de leer van de liefde en de naastenliefde, worden hersteld.

Met de Filistijnen immers, door wie Saul en Jonathan waren gedood, worden degenen aangeduid die in de leer van het geloof gescheiden van de leer van de liefde en de

naastenliefde zijn, nrs. 3412, 3413, 8093, 8096, 8099, 8313; en met de zonen van Juda de boog leren, wordt aangeduid degenen die in het goede van de liefde en van de naastenliefde zijn, onderrichten ten aanzien van de waarheden van de leer; dat de zonen van Juda degenen zijn die in het goede van de liefde zijn, zie de nrs. 3654, 3881, 5583, 5603, 5782, 5794, 5833, 6363; en dat de boog de leer van het ware is, nrs. 2686, 2709.

Bij Jeremia: *'Gij derhalve, o verwoeste, wat zult gij doen, al kleepte u zich met het dubbelgedoopte, al versierde u zich met sieraad van goud, tevergeefs zult gij u schoon maken'*, (Jeremia 4:30); daar wordt gehandeld over de verwoeste Kerk; zich kleden met het dubbelgedoopte en versieren met sieraad van goud, is onderwijzen de waarheden van de leer uit hemelse oorsprong en de goedheden van het leven, dus de waarheden en de goedheden uit het Woord.

Evenzo bij dezelfde: *'Die lekkernijen eten zijn verwoest in de straten; die opgevoed waren op scharlaken, hebben de drek omhelsd'*, (Klaagliederen 4:5); opgevoed worden op scharlaken, voor van kinds af aan onderricht worden in het goede van de wederzijdse liefde uit het Woord.

Aangezien de dingen die vanuit het Woord zijn in de uiterlijke zin in de hemel verschijnen van een scharlaken kleur, vanwege de oorzaak waarover eerder is gehandeld, wordt daarom van hen gezegd, die de uiterlijke zin van het Woord aanwenden om de valsheden vanuit de boosheden van de zelf- en wereldliefde te bevestigen, dus de dingen die strijdig zijn met het ware en goede van de liefde tot de Heer en de wederzijdse liefde, dat zij zijn bekleed met purper en scharlaken; de uiterlijke dingen immers verschijnen zo omdat zij uit het Woord zijn, maar de innerlijke dingen zijn profaan, zoals wat met scharlaken wordt aangeduid bij Johannes: *'Ik zag een vrouw zittende op een scharlaken beest, vol van namen van lastering; zij was bekleed met purper en scharlaken'*, (Openbaring 17:3,4); daar over Babylon, waaronder de godsdienst wordt verstaan waarmee de heilige dingen van het Woord worden ontwijfd door de aanwending van valsheden die de duivelse liefden begunstigen, dus de liefden van zich en van de wereld, dus tot het heersen in de hemelen en op aarde.

Elders bij dezelfde: *'De grote stad, die bekleed was met fijn lijnwaad en met purper en scharlaken, verguld met goud en kostbare steen en paarden'*, (Openbaring 18:16); daarom worden ook onder de koopwaren van Babylon opgesomd: *fijn lijnwaad, purper en scharlaken'*, (Openbaring 18:12).

Aangezien het uiterlijke van het Woord van scharlaken kleur in de hemel verschijnt en aangezien er vanuit de hemel een invloeiing is in het geheugen van de mens, waarin de dingen die vanuit het Woord zijn, in zo'n kleur verschijnen, werd daarom het scharlaken bij de herinneringen aan een zaak gebruikt, zoals bij Mozes: *'De zonen Israëls zullen zich franje maken op de slippers van de klederen en zij zullen op de franje van de slip een scharlaken draad zetten, opdat zij daardoor gedenken aan al de geboden van Jehovah en die doen'*, (Numeri 15:38,39).

Vanuit dezelfde oorzaak was het in oude tijden gebruikelijk, toen de aandoeningen werden aangewend, om een scharlaken draad vast te binden ter wille van de herinnering of de gedachtenis aan een zaak; zoals men leest over Perez, de zoon van Tamar, op wiens hand *'de vroedvrouw het dubbelgedoopte bond'*, (Genesis 38:28,30); en ten aanzien van de loonhoer Rachab, *'die aan het venster een scharlaken draad bond, opdat de verspieders aan de belofte zouden gedenken'*, (Jozua 2:18,21).

Aangezien de mens niet van het boze en valse kan worden afgeleid dan alleen door de waarheden en de goedheden die bij de mens zijn vanuit het Woord, wordt daarom bij de reinigingen van de melaatsheid gebruikt *'cederhout, scharlaken en hysop'*, (Leviticus 14:4-7, 49-52); de melaatsheid immers is het ontwijde ware, dus vervalst, nr. 6963; daarvan gereinigd worden, is daarvan afgeleid worden door de waarheden en de goedheden die vanuit het Woord zijn; evenzo werd gebruikt *'het scharlaken tot de wateren der afzondering en der*

ontzondiging uit een rode koe’, (Numeri 19:6); de wateren der afzondering en der ontzondiging betekenden ook de zuivering en het afvoeren van het boze en valse door de waarheden en de goedheden vanuit het Woord.

Zoals de meeste dingen een tegengestelde zin hebben, dus eveneens het dubbelgedoopte en het scharlaken, dan betekenen zij de valsheden en de boosheden die strijdig zijn met het ware en het goede, zoals bij Jesaja: *‘Al waren uw zonden zoals dubbelgedoopt, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood zoals het scharlaken, zij zullen zijn zoals wol*’, (Jesaja 1:18).

Het is hiermee evenzo gesteld als met het rood, met het bloed, met de vlam en met het vuur, die in de echte zin de goedheden van de liefde en van het geloof betekenen en in de tegengestelde zin echter de daarmee de boosheden die daarmee in strijd zijn.

9469. En byssus-linnen; dit betekent het ware daaruit, namelijk uit het goede dat vanuit hemelse oorsprong is; dat linnen het ware is, zie nr. 7601; en dat byssus [fijn lijnwaad] het ware uit het Goddelijke is, nr. 5319; het ene en het andere in de natuurlijke mens; dat byssus-linnen het ware uit hemelse oorsprong is, is vanwege de witheid en de zachtheid.

9470. En geitenwol; dit betekent het goede daaruit, namelijk uit het goede van de wederzijdse liefde; dat geitenwol dit goede is, komt omdat de geit betekent, het goede van de onschuld in de uiterlijke of natuurlijke mens, nrs. 3519, 7840 en vandaar is de wol het ware van dat goede; maar aangezien niet het ware maar het goede wordt aangeduid, wordt daarom in de oorspronkelijke taal niet gezegd geitenwol, maar alleen geiten; zoals ook elders, bijvoorbeeld in Exodus: *‘Alle wijze vrouwen brachten het gesponnene, hemelsblauw, purper, het dubbelgedoopt scharlaken, fijn lijnwaad en zij wier hart haar dreef, sponnen geiten*’, (Exodus 35:25,26); geiten spinnen, voor de geweven stoffen uit geitenwol.

Dat echter de wol het ware vanuit hemelse oorsprong is, dat in zich het goede is, staat vast uit de plaatsen in het Woord waar die wordt genoemd, zoals bij Hosea: *‘Zij zei: Ik zal gaan achter mijn boelen, die mijn brood en mijn wateren geven, mijn wol en mijn linnen; derhalve zal Ik wederkeren en Mijn koren nemen op zijn tijd en wegrukken Mijn wol en Mijn linnen*’, (Hosea 2:4,8); daar wordt over de verdraaide Kerk gehandeld, die daar de moeder is; de boelen waarvan gezegd wordt dat zij met die hoereerde, zijn degenen die de goedheden en de waarheden verdraaien; het brood en de wateren zijn de innerlijke goede dingen van de liefde en de innerlijke waarheden van het geloof; de wol en het linnen zijn dezelfde dingen, maar uiterlijk.

Bij Daniël: *‘Ik was ziende totdat de tronen werden voortgeworpen en de Oude der dage Zich zette; Zijn kleed was wit zoals sneeuw en het haar van Zijn hoofd zoals reine wol*’, (Daniël 7:9); daar wordt gehandeld over de verwoesting van de Kerk ten aanzien van elk ware van het geloof en over de herstelling ervan door de Heer; de volledige verwoesting wordt daarmee aangeduid dat de tronen werden voortgeworpen.

De Oude der dagen is de Heer ten aanzien van het hemelse goede, zodanig als het is geweest in de Oudste Kerk, die een hemelse Kerk is geweest en in het Woord het Oude wordt genoemd; het uiterlijk ware ervan wordt aangeduid met het kleed dat wit zoals sneeuw was en het uiterlijk goede ervan wordt aangeduid met het haar van het hoofd dat zoals reine wol was.

Evenzo bij Johannes: *‘In het midden van de zeven kandelaren Een, de Zoon des Mensen gelijk zijnde; Zijn hoofd en haar wit zoals witte wol, zoals sneeuw*’, (Openbaring 1:13,14). Zo’n ware dat, omdat het de vorm van het hemels goede is, in zich het goede is, wordt ook met wol aangeduid bij Ezechiël: *‘Damaskus was uw koopvrouw in wijn van Chelbon en wol van Zahar*’, (Ezechiël 27:18); en bij Jesaja: *‘Al waren uw zonden zoals dubbelgedoopt, zij*

zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood zoals scharlaken, zoals wol zullen zij zijn’, (Jesaja 1:18).

Aangezien door de klederen van Aharon zulke dingen werden uitgebeeld die van het geestelijk rijk van de Heer zijn, dus de geestelijke zaken die van het ware zijn, waren daarom zijn klederen der heiligheid uit linnen en niet uit wol; het linnen is immers het geestelijk ware, maar de wol het hemels ware, dat naar verhouding het goede is.

De oorzaak hiervan wordt bij Ezechiël gezegd: *‘De priesters Leviëten, de zonen van Zadok, zullen, wanneer zij tot de poorten van de innerlijke voorhof binnentreden, klederen van linnen aantrekken, wol zal ook niet op hen opkomen; tulbanden van linnen zullen op hun hoofd zijn, broeken van linnen zullen op hun lenden zijn*’, (Ezechiël 44:17,18); dat ook de klederen van Aharon niet uit wol maar uit linnen zijn geweest, staat vast uit (Leviticus 16:4,32).

Hieruit kan vaststaan, dat het linnen het geestelijk ware betekent, namelijk het ware van het goede van het geloof, de wol echter het hemels ware, dus het ware van het goede van de liefde; en aangezien degenen die in het laatstgenoemde ware zijn, niet in het eerstgenoemde ware kunnen zijn, zij verschillen immers zoals het licht uit de zon en het licht uit de sterren, was het daarom verordend, *‘dat niet zou worden aangetrokken een kleed gemengd uit wol en linnen*’, (Deuteronomium 22:10,11).

Dat er tussen het hemelse en het geestelijke zo’n onderscheid is, en dat het ene en het andere niet in één subject tegelijk kan zijn, zie daarvoor de aangehaalde punten in nr. 9277.

9471. En vellen van rode rammen en vellen van dassen; dat dit betekent de uiterlijke waarheden en goedheden waardoor zij worden samengehouden, staat vast uit de betekenis van de vellen, dus de uiterlijke dingen, nr. 3540; uit de betekenis van de rammen, namelijk de geestelijke dingen die van het ware zijn, nrs. 2830, 4170; uit de betekenis van rood, namelijk het goede, nr. 3300; dus zijn de vellen van rode rammen de uiterlijke waarheden die vanuit het goede zijn; en uit de betekenis van de dassen, namelijk de goedheden; dat de dassen dit betekenen, staat hieruit vast dat er in het Woord waar over het ware wordt gesproken, ook over het goede wordt gesproken, ter wille van het hemels huwelijk van het ware en het goede, nrs. 9263, 9314; vandaar betekenen, omdat de vellen van de rossige rammen de uiterlijke waarheden betekenen die uit het goede zijn, de dassenvellen de goedheden zelf.

Dat het waarheden en goedheden zijn waardoor zij worden samengehouden, komt omdat alle uitwendige dingen de innerlijke samenhouden, wat ook hier blijkt uit het gebruik van die vellen, namelijk dat zij van dienst waren tot deksels, de dassenvellen tot deksels over heiliger dingen dan de ramsvellen, (Exodus 26:14; Numeri 4:6,8,10-12, 14).

9472. En houten van Sittim; dat zij betekenen de goedheden van de verdienste die uit de Heer zijn, dus van de Heer alleen, staat vast uit de betekenis van de houten, namelijk het goede van de verdienste, waarover de nrs. 1110, 2784, 2812, 4943, 8740.

Het goede van de verdienste is het goede dat voortgaat vanuit het Goddelijk Menselijke van de Heer, te weten het christelijk goede of het geestelijk goede bij de mens; het is dit goede waardoor de mens wordt gezaligd; want het goede dat ergens anders vandaan voortgaat, is het goede niet, want het Goddelijke is daarin niet, dus is ook de hemel niet daarin.

Het hout van Sittim was het hout van de voortreffelijkste ceder en met de ceder wordt het geestelijke van de Kerk aangeduid; dat het hout van Sittim een soort van ceder is geweest, staat vast bij Jesaja: *‘Ik zal in de woestijn geven de ceder van Sittim en de mirte en het hout der olie*’, (Jesaja 41:19), waar de ceder van Sittim staat voor het geestelijk goede en het hout der olie voor het hemels goede.

Omdat het goede van de verdienste, dat van de Heer alleen is, het enig goede is dat in de hemel regeert en dat de hemel maakt, was daarom dit hout het enige hout dat werd gebruikt

voor de bouw van de tabernakel, waarmee de hemel werd uitgebeeld; zoals voor de ark zelf waarin de getuigenis lag; voor de draagbomen ervan; voor de tafel waarop de broden der aangezichten lagen en voor de draagbomen hiervan; voor de planken van het habitakel, voor de draagbomen en de kolommen van de deksel; en verder voor het altaar en de draagbomen ervan; zoals vaststaat uit (Exodus 25:10,13,23,28; 26:15,26,37; 27:1,6).

9473. Olie tot de luchter; dat dit betekent het innerlijk goede dat in de wederzijdse liefde en in de naastenliefde is, staat vast uit de betekenis van de olie, namelijk het goede van de liefde, nrs. 886, 4582, 4638; en uit de betekenis van de luchter, namelijk de wederzijdse liefde en de naastenliefde; dat de luchter de wederzijdse liefde is, is vanwege de vlam, waardoor die liefde wordt aangeduid; en dat deze de naastenliefde is, is vanwege de warmte en het licht daaruit; de geestelijke warmte immers is het goede van de naastenliefde en het geestelijk licht is het ware van het geloof.

In het kort zal hier worden gezegd wat het innerlijk goede in de wederzijdse liefde is en in de naastenliefde.

Niets ontstaat uit zichzelf, maar uit iets dat eerder is dan het latere; dus ook het ware en het goede; dat waaruit iets anders ontstaat, is het innerlijke en dat wat ontstaat, is het uiterlijke ervan.

Het is met alle en de afzonderlijke dingen die ontstaan, zo gesteld als met de oorzaak en de uitwerking; er kan geen uitwerking ontstaan zonder een uitwerkende oorzaak; de uitwerkende oorzaak is het innerlijke van de uitwerking en de uitwerking is het uiterlijke van die oorzaak. Het is daarmee zo gesteld als met het streven en de beweging; er kan geen beweging ontstaan zonder een streven en wel dermate, dat wanneer het streven ophoudt, de beweging ophoudt; en daarom is het innerlijke van de beweging het streven of de bewegende kracht.

Zo is het eveneens gesteld met het levende streven, dus de wil en met de levende beweging, namelijk de handeling; er kan geen handeling ontstaan zonder de wil en wel dermate, dat wanneer de wil ophoudt, de handeling ophoudt; daarom is het innerlijke van de handeling de wil.

Hieruit blijkt, dat er in alle en de afzonderlijke dingen een innerlijke moet zijn opdat zij ontstaan en opdat zij daarna blijven bestaan en dat zij zonder het innerlijke niets zijn.

Zo is het eveneens gesteld met het goede dat van de liefde is; indien niet het innerlijk goede daarin is, is het het goede niet; het innerlijk goede in het goede van het geloof is het goede van de naastenliefde, te weten het geestelijk goede; het innerlijk goede echter in het goede van de naastenliefde is het goede van de wederzijdse liefde, te weten het uiterlijk hemels goede; maar het innerlijk goede in het goede van de wederzijdse liefde, is het goede van de liefde tot de Heer, dat ook is het goede van de onschuld; dit goede is het innerlijk hemels goede; het innerlijk goede echter in het goede van de liefde tot de Heer of in het goede van de onschuld, is het Goddelijk Goede Zelf, dat voortgaat uit het Goddelijk Menselijke van de Heer en dus de Heer Zelf.

Dit goede zal in elk goede zijn, opdat dit het goede zal zijn; en daarom is er niet enig goede, indien niet het innerlijke ervan daaruit is; indien het innerlijke daarvan niet daaruit is, is het het goede niet maar het boze.

Dan is het immers uit de mens zelf en dat wat uit de mens zelf voortgaat is het boze; de mens immers beoogt zichzelf in al het goede dat hij doet en eveneens de wereld, dus niet de Heer, noch de hemel; indien de Heer en de hemel door hem worden gedacht, dan zijn zij hem als middelen van dienst voor zijn eer en gewin; dus zijn die goedheden zoals *'gepleisterde graven, die van buiten schoon schijnen, van binnen echter vol zijn van doodsbeenderen en alle onreinheid'*, (Mattheüs 23:27,29).

9474. Specerijen tot de olie der zalving; dat dit betekent de innerlijke waarheden die van het inwijdende goede zijn, staat vast uit de betekenis van de specerijen, namelijk de innerlijke

waarheden, die de waarheden van het innerlijk goede zijn, waarover hierna; uit de betekenis van de olie, namelijk het goede van de liefde, nr. 9473; en uit de betekenis van de zalving, namelijk de inwijding om uit te beelden; de zaken immers die de heilige dingen zouden uitbeelden, werden met aromatische olie gezalfd en zo werden zij ingewijd, zoals vaststaat uit het volgende in Exodus: *‘Neem u specerijen van de voornaamste, edele mirre, aromatische kaneel, welriekende kalmus, kassie, olijfolie, een olie der zalving der heiligheid zal het zijn, waarmee gij zult zalven de tent en al de vaten ervan, de kandelaar en de vaten ervan, het reukaltaar, het altaar des brandoffers en al de vaten ervan en het wasvat en het voetstuk ervan; zo zult gij ze heiligen, opdat zij het heilige der heiligen zijn; en zalven zult gij Aharon en zijn zonen’*, (Exodus 30:23-31).

Dat die dingen heilig waren wanneer zij gezalfd waren, was omdat zij dan de heilige dingen uitbeelden, waaruit blijkt, dat de zalving de inwijding was om uit te beelden.

Dat bij de zalving olie werd aangewend, was omdat olie het hemels goede betekende en het hemels goede is het goede van de liefde uit de Heer en vandaar het goede van de liefde tot de Heer; dit goede is het wezenlijke zelf in alle en de afzonderlijke dingen van de hemel en van het eeuwige leven.

Dat die olie door specerijen geurig werd gemaakt, had als oorzaak dat het aangename zou worden uitgebeeld; want de geur betekent de doorvatting en de verkwikkelijke en zoete geur de aangename doorvatting, nrs. 925, 1514, 1517-1519, 3577, 4624-4634, 4748; en omdat alle doorvatting van het goede is door het ware, werden daarom specerijen gebruikt, waarmee de innerlijke waarheden worden aangeduid, nrs. 4748, 5621.

In het kort zal nog worden gezegd, waarom de olie der zalving en eveneens het reukwerk, zoetgeurig werd gemaakt; olie betekent, zoals eerder is gezegd, het goede van de liefde en de specerij het innerlijk ware; het goede dat van de liefde is, komt niet tot de doorvatting dan alleen door de ware dingen; het ware immers is de betuiging van het goede en eveneens de onthulling ervan en het kan de vorm van het goede worden genoemd.

Het is hiermee zo gesteld als met de wil en het verstand van de mens; de wil kan zich niet manifesteren dan alleen door het verstand, want het verstand neemt het goede van de wil over en verklaart dat; ook is het verstand de vorm van de wil; het ware behoort ook tot het verstand en het goede tot de wil.

Hieruit kan vaststaan, waarom de olie der zalving aromatisch werd gemaakt en eveneens het reukwerk; maar het verschil is, dat de aromatische olie der zalving het aangename van de innerlijke doorvatting betekent, maar het aromatische reukwerk het aangename van de uiterlijke doorvatting; het aromatische immers van de olie der zalving bood een zoete geur zonder rook, dus zonder de uiterlijke schijn, maar het aromatische van het reukwerk bood die met rook.

9475. En tot het reukwerk van de specerijen; dat dit betekent tot de aangename doorvatting, staat vast uit de betekenis van het reukwerk, te weten de dingen van de eredienst die aangenaam worden doorvat, zoals: belijdenissen, aanbiddingen, gebeden en eendere dingen; en uit de betekenis van de specerijen, dus de waarheden van het geloof, die aangenaam zijn, omdat die vanuit het goede zijn; de zoete geuren immers, zoals die aromatische, betekenen het aangename, en alles wat aangenaam is, is aangenaam vanwege het goede door de ware dingen.

Vandaar is het, dat met het reukwerk van de specerijen wordt aangeduid de aangename doorvatting, dus van het ware vanuit het goede.

De specerijen waaruit dit reukwerk werd vervaardigd, worden opgesomd en de bereiding ervan met deze woorden: *‘Neem u specerijen, stacte en oniche en galban, specerijen en zuivere wierook; gij zult daarvan een reukwerk maken, gezouten, zuiver, heilig; gij zult ervan klein stoten en gij zult daarvan leggen vóór de getuigenis in de tent der samenkomst; het*

heilige der heiligen zal het u zijn, een heilig reukwerk het zal u zijn voor Jehovah’, (Exodus 30:34-38).

Het reukaltaar en het roken zelf, wordt als volgt beschreven: *‘Gij zult een reukaltaar des reukwerks maken; gij zult het met zuiver goud overtrekken; gij zult het zetten vóór de voorhang die over de ark van de getuigenis voor het verzoendeksel is, opdat Aharon daarop aansteke het reukwerk van de specerijen, elke morgen, wanneer hij de lampen zal hebben toegericht, zal hij het aansteken en tussen de avonden*’, (Exodus 30:1-10; 37:25; 40:26,27) en elders: *‘Wanneer Aharon in het heilige zal binnentreden, zo zal hij een wierookvat vol kolen des vuurs nemen van op het altaar, en zijn vuisten vol reukwerk van fijn gestoten specerijen; dan zal hij het binnen de voorhang dragen, aldus opdat hij het reukwerk legge op het vuur vóór Jehovah en de wolk van het reukwerk dekke het verzoendeksel dat op de getuigenis is*’, (Leviticus 16:12,13).

Aangezien met het reukwerk werden aangeduid zulke dingen van de eredienst die uit het goede door de waarheden zijn, zoals alles van het geloof dat vanuit het goede van de liefde is, werd daarom het vuur genomen van het altaar; met het vuur immers van het altaar werd het goede van de Goddelijke Liefde aangeduid, nrs. 934, 4906, 5071, 5215, 6314, 6832, 6834, 6849, 7324, 7852; daarom, wanneer zij het vuur ergens anders vandaan hadden genomen, werden zij met een plaag getroffen en stierven, (Leviticus 10:1,2; Numeri 17:10-13); met het vuur immers ergens anders vandaan of met een vreemd vuur, werd de niet-Goddelijke Liefde aangeduid.

Dat zulke dingen die van het geloof zijn vanuit het goede van de liefde en van de naastenliefde, zoals: belijdenissen, aanbiddingen en gebeden, met reukwerken worden aangeduid, staat vast bij David: *‘Aanvaard zijn mijn gebeden, reukwerk voor U*’, (Psalm 141:2).

Bij Johannes: *‘De vier levende wezens [dieren] en de vierentwintig ouderen, zij vielen voor het Lam, hebbende eenieder citers en gouden fiolen vol reukwerken, welke zijn de gebeden der heiligen*’, (Openbaring 5).

Bij dezelfde: *‘Een engel, hebbende een gouden wierookvat en hem werden vele reukwerken gegeven, opdat hij ze met de gebeden van alle heiligen zou leggen op het gouden altaar, dat vóór de troon is; de rook van het reukwerk klom op van de gebeden der heiligen*’, (Openbaring 8:3,4).

Dat zulke dingen met het reukwerk worden aangeduid, heeft als oorzaak dat zij van het denken en vandaar van de mond zijn; de dingen echter die van de aandoening en vandaar van het hart zijn, worden aangeduid met het spijsoffer, bij Maleachi: *‘Van de opgang der zon tot aan de ondergang, zal de Naam van Jehovah groot zijn bij de natiën en in elke plaats zal reukwerk Mijn Naam worden toegebracht en een rein spijsoffer*’, (Maleachi 1:11); en met het brandoffer bij Mozes: *‘De zonen van Levi zullen Jakob Uw gerichten leren en Israël Uw wet; zij zullen reukwerk tot Uw neus leggen en het brandoffer op Uw altaar*’, (Deuteronomium 33:10).

Het reukwerk staat daar voor zulke dingen die van het denken en van de mond zijn en betrekking hebben op de waarheden van het geloof; het spijsoffer en het brandoffer voor zulke dingen die van de aandoening en van het hart zijn en betrekking hebben op de goedheden van de liefde.

Vandaar wordt in de tegengestelde zin de eredienst vanuit valsheden van het geloof verstaan onder, *‘aan andere goden roken*’, (Jeremia 1:6; 44:3,5); *‘aan de afgoden roken*’, (Ezechiël 8:11; 16:18); en onder *‘reukwerken ontsteken voor de baals*’, (Hosea 2:13).

9476. Stenen van Shoham [onyx] en stenen der vullingen; dat dit de geestelijke waarheden en goedheden in het algemeen betekent, staat vast uit de betekenis van de stenen van Shoham, namelijk de waarheden van het geloof die vanuit de liefde zijn, of de geestelijke waarheden; want de waarheden die vanuit de liefde zijn, zijn geestelijke waarheden; en uit de betekenis

van de stenen der vullingen, namelijk de goedheden van het geloof of de geestelijke goedheden.

Dat de stenen der vullingen de goedheden van het geloof zijn en de stenen van Shoham de waarheden van het geloof zijn, is omdat de stenen der vullingen waren voor de borstlap en met de borstlap op de efod werd het goede van het geloof of het geestelijk goede aangeduid; maar de stenen van Shoham waren op de schouders van de efod en met de schouders van de efod worden de waarheden van het geloof of de geestelijke waarheden aangeduid.

Dat met de kostbare stenen in het Woord de waarheden en de goedheden van het geloof worden aangeduid of de geestelijke waarheden en goedheden, zie de nrs. 114, 643, 3858, 6335, 6640; en omdat de waarheden en de goedheden van het geloof worden aangeduid met de kostbare stenen, wordt daarmee ook het inzicht en de wijsheid aangeduid, want het inzicht is vanuit de waarheden van het geloof en de wijsheid vanuit de goedheden van het geloof; bij Ezechiël: *‘Vol van wijsheid en volmaakt in schoonheid; in Eden, de tuin Gods, zijt gij geweest; alle kostbare steen was uw deksel: robijn, topaas, diamant, tharsis, shoham’*, (Ezechiël 28:12,13,15), daar ten aanzien van de koning van Tyrus, met wie het inzicht uit de erkenningen van het ware van het geloof wordt aangeduid, nr. 1201.

9477. Tot de efod en tot de borstlap; dat dit betekent een bedekking zijn voor de uiterlijke en innerlijke hemelse dingen, staat vast uit de betekenis van de efod, namelijk dat wat het hemels goede bedekt; door Aharon immers als hogepriester werd de Heer uitgebeeld ten aanzien van het goede van de liefde, door zijn klederen en vooral door de efod, werd uitgebeeld het ware van het geloof dat vanuit het goede van de liefde is.

Het goede van de liefde is het hemelse, en het ware van het geloof is de bedekking ervan, want de waarheden bedekken de goedheden; daarom worden de waarheden met de klederen aangeduid in het Woord, nrs. 4545, 5248, 5319, 5954, 9093, 9212; de hemelse dingen immers die van het goede van de liefde zijn, worden in de hemel naakt uitgebeeld, daarom verschijnen degenen die uit het hemels rijk van de Heer zijn, naakt en zij die uit het geestelijk rijk zijn, dus degenen die door de waarheden van het geloof zijn binnengeleid uit de Heer in het goede van de naastenliefde, verschijnen met klederen bekleed.

Dit rijk is beneden het hemels rijk en dat wat beneden is, is een bedekking voor het hogere; het lagere immers is uiterlijk en het hogere is innerlijk, nrs. 2148, 3084, 4599, 5146, 8325. Daaruit blijkt, wat met de efod wordt aangeduid, wanneer met Aharon de Heer ten aanzien van het Goddelijk hemelse wordt aangeduid.

Dat de priesters de Heer hebben uitgebeeld ten aanzien van het Goddelijk Goede en de koningen ten aanzien van het Goddelijk Ware, zie nr. 6148.

Maar men moet weten, dat met de efod de bedekking voor de uiterlijke hemelse dingen is aangeduid en met de borstlap de bedekking voor de innerlijke hemelse dingen.

Maar hierover meer in wat volgt, waar zal worden gesproken over de efod en over de borstlap, waarin de urim en de thummim waren.

9478. vers 8,9. *En laten zij Mij een heiligdom maken, opdat Ik woon in het midden van hen. Volgens al wat Ik u toon, de vorm van het habitakel en de vorm van alle vaten ervan en aldus zult gijlieden maken.*

En laten zij Mij een heiligdom maken, betekent het uitbeeldende van de Heer, dus van de hemel; opdat Ik woon in het midden van hen, betekent vandaar de tegenwoordigheid van de Heer in de uitbeeldende Kerk; volgens al wat Ik u toon, de vorm van het habitakel, betekent het uitbeeldende van de hemel waar de Heer is; en de vorm van alle vaten ervan, betekent het uitbeeldende van alle hemelse en geestelijke dingen die uit Hem zijn; en aldus zult gij maken, betekent het uitbeeldende zeker en feitelijk.

9479. Opdat zij Mij een heiligdom maken; dat dit betekent het uitbeeldende van de Heer, dus van de hemel, staat vast uit de betekenis van het heiligdom, namelijk de Heer en de hemel, maar hier het uitbeeldende van de Heer en van de hemel, aangezien het een tabernakel was, gemaakt uit houten en rondom afgedekt met gordijnen, wat niet een heiligdom heeft kunnen zijn dan alleen door uitbeelding.

Het heiligdom immers is het Heilige zelf en niets is heilig dan het Goddelijke alleen, dus de Heer alleen, nr. 9229.

Dat de hemel het heiligdom is, komt omdat de hemel de hemel is vanwege het Goddelijke daar, want voor zoveel als de engelen die daar zijn uit het Goddelijke van de Heer hebben, voor zoveel maken zij de hemel; voor zoveel zij echter uit zichzelf hebben, maken zij de hemel niet; daaruit blijkt hoe het wordt verstaan dat de Heer het al is in alle dingen van de hemel.

Dat de Heer in het Zijne, dus in het Goddelijke woont bij de engelen, dus in de hemel, zie nr. 9338.

Dat het heiligdom in de hoogste zin de Heer is, omdat Hij alleen heilig is en datgene alleen heilig is dat uit Hem voortgaat; en verder dat het heiligdom de hemel is en eveneens de Kerk en dat die dingen heiligdommen zijn, die in de hemel en in de Kerk uit de Heer zijn, staat vast uit die plaatsen in het Woord waar gesproken wordt van het heiligdom en van de heiligdommen, zoals bij Ezechiël: *‘De Heer Jehovih zei: Ik zal hen verstrooien in de landen en Ik zal hun tot een klein heiligdom zijn in de landen waarheen zij zullen komen’*, (Ezechiël 11:16); daar staat het heiligdom voor de Heer zelf, want de Heer Jehovih en Jehovah in het Woord is de Heer, nr. 9373.

Bij Jesaja: *‘Schouw uit de hemelen voort en zie uit het tabernakel van Uw heiligheid’*, (Jesaja 63:15).

Bij Jeremia: *‘Zoals een troon der heerlijkheid, een hoogte uit het eeuwige, is de plaats des heiligdoms’*, (Jeremia 17:12), waar het habitakel der heiligheid en het heiligdom voor de hemel staat.

Bij Jesaja: *‘Er scheelt slechts weinig aan of zij zullen het volk van Uw heiligheid bezeten hebben; onze vijanden hebben Uw heiligdom vertreden’*, (Jesaja 63:18).

Bij Jeremia: *‘De natiën zijn gekomen in Zijn heiligdom’*, (Klaagliederen 1:10); bij dezelfde: *‘De Heer heeft Zijn altaar verlaten, Hij heeft Zijn heiligdom verafschuwd’*, (Klaagliederen 2:7).

Bij Ezechiël: *‘De Heer Jehovih zei: Zie, Ik zal Mijn heiligdom ontwijden, de grootsheid van uw sterkte, het verlangen van uw ogen’*, (Ezechiël 24:21).

Bij Mozes: *‘Ik zal uw steden tot woestheid stellen en uw heiligdommen verlaten maken’*, (Leviticus 26:31); daar staat het heiligdom voor de Kerk en de heiligdommen voor de dingen die van de Kerk zijn.

Hieruit staat vast, vanwaar het is dat de tabernakel het heiligdom wordt genoemd, namelijk daarvandaan dat daardoor de hemel en de Kerk uitgebeeld is geweest en dat door de heilige dingen daar uitgebeeld zijn geweest de Goddelijke dingen die uit de Heer in de hemel en in de Kerk zijn.

9480. Opdat Ik woon in het midden van hen; dat dit betekent vandaar de tegenwoordigheid van de Heer in de uitbeeldende Kerk, staat vast uit de betekenis van wonen in het midden, wanneer het van de Heer wordt gezegd, dus Zijn tegenwoordigheid, want met wonen wordt aangeduid *‘zijn en leven’*, nrs. 1293, 3613, 4451; vandaar is wonen in het midden tegenwoordig zijn en leven.

Dat het is in de uitbeeldende Kerk, komt omdat de tegenwoordigheid van de Heer bij dat volk niet is geweest in de innerlijke dingen, die van de liefde en van het geloof zijn, maar alleen in

de uiterlijke dingen, die de innerlijke dingen uitbeeldden; hoedanig die tegenwoordigheid is geweest, zie nr. 4311 en wat is gezegd in de nrs. 9320, 9380.

9481. Volgens al wat Ik u toon, de vorm van het habitakel; dat dit betekent het uitbeeldende van de hemel waar de Heer is, staat vast uit de betekenis van de vorm van het habitakel, namelijk het uitbeeldende van de hemel; de vorm is immers het uitbeeldende en het habitakel is de hemel.

Dat de vorm het uitbeeldende is, komt omdat de Goddelijke dingen in de hemelen zich ook zichtbaar in een vorm vertonen; dit zijn dus de zichtbare uitbeeldingen; en dat het habitakel de hemel is waar de Heer is, nrs. 8269, 8309.

Hoedanig de uitbeeldingen zijn die in de hemel verschijnen, staat vast bij de profeten, zoals bij Johannes in de Openbaring: kandelaren, hoofdstuk 1 en 12 e.v.; een troon met vierentwintig tronen rondom en vier dieren vóór de troon, hoofdstuk 4:2 e.v.; een boek verzegeld met zeven zegelen, hoofdstuk 5; paarden die uitgingen toen de zegelen werden geopend, hoofdstuk 6; engelen verschillend bekleed met fiolen, hoofdstuk 9,10,15; het witte paard, hoofdstuk 19; en tenslotte het Nieuwe Jeruzalem, waarvan de muren, poorten, fundamenten, hoogte, breedte en lengte worden beschreven, hoofdstuk 21, 22; eendere beelden ook bij de andere profeten..

Al die zaken zijn uitbeeldingen, zodanig als die voor de engelen aanhoudend in de hemelen verschijnen en zij vertonen in een zichtbare vorm de Goddelijke hemelse dingen die van het goede van de liefde zijn en de Goddelijke geestelijke dingen die van het goede van het geloof zijn; zulke dingen werden in het geheel genomen uitgebeeld door de tabernakel en door de dingen die in de tabernakel waren, zoals door: de ark zelf, door de tafel waarop de broden waren, door het reukaltaar, door de kandelaar en door de overige dingen; en omdat deze de vormen waren van de Goddelijke hemelse en geestelijke dingen, vertoonden zich daarom, als zij door het volk werden gezien wanneer dit in de heilige eredienst was, in de hemel dan zulke vormen die werden uitgebeeld, die, als eerder gezegd, de Goddelijke hemelse dingen waren die zijn van het goede van de liefde tot de Heer en de Goddelijke geestelijke dingen die zijn van het goede van het geloof in de Heer.

Een zodanige uitwerking in de hemel hadden alle uitbeeldingen van die Kerk.

Men moet weten dat bij de mens altijd geesten en engelen zijn en dat de mens zonder die niet kan leven; eveneens dat door hen de mens een verband heeft met de Heer en dat zo het menselijk geslacht blijft bestaan en eveneens de hemel.

Daaruit kan vaststaan met welk doel de uitbeeldingen en eveneens de rituelen van de Kerk bij de Israëlitische natie waren ingesteld; en ook om welk doel het Woord er is, waarin alle dingen die in de zin van de letter zijn, overeenstemmen met de Goddelijke dingen die in de hemel zijn, dus waarin alle dingen uitbeelden en alle woorden aanduiden.

Vandaar is het, dat de mens verband met de hemel heeft en door de hemel met de Heer, zonder welk verband hij in het geheel geen leven zou hebben, want zonder het verband met het Zijn zelf van het leven, waaruit alle Bestaan van het leven is, heeft niemand het leven. Maar deze zaken kunnen degenen niet bevatten die geloven dat het leven in de mens zelf is en dat de mens zonder geesten en engelen leeft, dus zonder de invloeiing door de hemel vanuit het Goddelijke; terwijl toch alles wat zonder verband met het Goddelijke is, vergaat en tenietgaat en niets kan ooit ontstaan, zonder iets dat eerder is, dus zonder het Goddelijke, dus het Eerste en het Zijn zelf uit zich of Jehovah, dus ook niet kan blijven bestaan, want blijven bestaan is voortdurend ontstaan.

Omdat het habitakel de hemel betekent waar de Heer is, betekent het ook het goede van de liefde en van het geloof, want deze maken de hemel, en omdat al het goede uit de Heer is en de hemel wordt genoemd vanwege de liefde en het geloof in de Heer, betekent vandaar ook het habitakel in de hoogste zin de Heer, zoals blijkt bij (Jesaja 63:15; Jeremia 25:30; Ezechiël

37:26,27; Psalm 26:8; Psalm 43:3; Psalm 90:1; Psalm 91:9; Exodus 15:13; Deuteronomium 12:5,11) en elders; daaruit staat vast, dat de tabernakel het heiligdom en het habitakel van Jehovah werd genoemd, uit hoofde hiervan dat deze de eerder vermelde dingen heeft uitgebeeld.

9482. En de vorm van alle vaten ervan; dat dit betekent het uitbeeldende van alle hemelse en geestelijke dingen die uit de Heer zijn, staat vast uit de betekenis van de vorm, namelijk het uitbeeldende, nr. 9481; en uit de betekenis van de vaten, namelijk de waarheden, nrs. 3068, 3079, 3318; hier de hemelse en de geestelijke dingen die uit de Heer zijn, want onder de vaten worden alle dingen verstaan die in de tabernakel waren en die samenstelden en met die dingen worden de hemelse en de geestelijke dingen aangeduid, wanneer met de tabernakel zelf wordt aangeduid de hemel waar de Heer is, nr. 9479; en met de getuigenis die in de ark lag, de Heer Zelf.

9483. En aldus zult gijlieden maken; dat dit betekent het uitbeeldende zeker en feitelijk, staat vast uit de betekenis van aldus maken, wanneer het opnieuw wordt gezegd en het besluit wordt, namelijk het zekere en feitelijke.

9484. vers 10-16. *En laten zij maken een ark van houten van Sittim, twee ellen en een halve haar lengte en een el en een halve haar breedte en een el en een halve haar hoogte. En overtrekken zult gij haar met zuiver goud, van binnen en van buiten overtrekken zult gij haar en maken zult gij op haar een rand van goud rondom. En gij zult gieten voor haar vier ringen van goud en zetten op haar vier hoeken; en twee ringen op haar ene zijde en twee ringen op haar andere zijde. En gij zult maken draagbomen van houten van Sittim en overtrekken die met goud. En gij zult steken de draagbomen in de ringen op de zijden van de ark, om te dragen de ark daarin. In de ringen van de ark zullen de draagbomen zijn, ook zullen zij niet worden verwijderd daarvan. En gij zult geven tot de ark de getuigenis, die Ik geven zal tot u.*

En laten zij maken een ark, betekent de binnenste hemel; van houten van Sittim, betekent de gerechtigheid; twee ellen en een halve haar lengte, betekent alles ten aanzien van het goede; en een el en een halve haar breedte, betekent het volle ten aanzien van het ware en een el en een halve haar hoogte, betekent het volle ten aanzien van de graden; en overtrekken zult gij haar met zuiver goud, betekent dat al die dingen moeten worden gegrondvest op het goede; van binnen en van buiten zult gij haar overtrekken, betekent overal; en maken zult gij haar een rand van goud rondom, betekent de begrenzing uit het goede, opdat zij niet worden genaderd en gekwetst door de boosheden; en gieten zult gij voor haar vier ringen van goud, betekent het Goddelijk Ware verbonden met het Goddelijk Goede, die aan alle zijden rondom zijn; en zetten op haar vier hoeken, betekent de vastheid; en twee ringen op haar ene zijde en twee ringen op haar andere zijde, betekent het huwelijk van het ware met het goede en van het goede met het ware; en maken zult gij draagbomen van houten van Sittim, betekent de macht daaruit; en overtrekken die met goud, betekent het goede aan alle zijden; en gij zult steken de draagbomen in de ringen, betekent de macht van de Goddelijke sfeer; op de zijden van de ark, betekent in de laatste dingen; om te dragen de ark daarin, betekent zo het bestaan en het blijven bestaan van de hemel; in de ringen van de ark zullen de draagbomen zijn, betekent dat de macht zal stand houden krachtens de Goddelijke sfeer van het goede en het ware; niet zullen zij worden verwijderd daarvan, betekent voor altijd zonder verandering; en gij zult geven tot de ark de getuigenis, betekent het Goddelijk Ware, dus de Heer in de hemel; die Ik geven zal tot u, betekent het uitbeeldende ervan.

9485. En laten zij maken een ark; dat dit betekent de binnenste hemel, staat vast uit de betekenis van de ark, namelijk de binnenste hemel, want met de getuigenis of de wet in de ark wordt de Heer aangeduid, de oorzaak hiervan is dat de getuigenis het Goddelijk Ware is en het Goddelijk Ware is de Heer in de hemel, zie nr. 9503.

Vandaar nu betekent de ark de binnenste hemel; daarom was zij hoogst heilig en door het volk vereerd als Jehovah; zij geloofden immers dat Jehovah daar en tussen de cherubim woonde, zoals vaststaat bij David: *‘Wij hebben gehoord in Efrata; wij zullen binnengaan in Zijn habitakel; wij zullen ons nederbuigen voor de voetbank van Zijn voeten; sta op, Jehovah, tot de rust; Gij en de ark van Uw sterkte’*, (Psalm 132:6-8); daar wordt gehandeld over de Heer; Efrata is Bethlehem, waar de Heer geboren is, (Micha 5:1; Mattheüs 2:6); het habitakel is de hemel waar de Heer is; Gij en de ark van Uw sterkte, is de Heer en het uitbeeldende van Hem.

Dat de ark het uitbeeldende van de Heer is, blijkt bij Jeremia: *‘Ik zal u terugbrengen te Zion; in die dagen zullen zij niet meer zeggen: de ark des verbonds; ook zal zij niet opklimmen op het hart; ook zullen zij niet melding van haar maken, noch zullen zij haar verlangen, ook zal zij niet langer hersteld worden; in die tijd zullen zij Jeruzalem noemen de Troon van Jehovah en alle natiën zullen tot haar vergaderd worden, om de Naam van Jehovah, te Jeruzalem’*, (Jeremia 3:14,16,17).

Daar wordt gehandeld over de nieuwe Kerk; het uitbeeldende van de vorige Kerk, dat toen moest worden afgeschaft, wordt verstaan onder de ark waarvan niet meer gesproken zal worden, die ook niet zal opklimmen op het hart en ook niet hersteld zal worden; Jeruzalem, waartoe de natiën vergaderd zullen worden, is die nieuwe Kerk.

Daaruit blijkt, dat met de ark het uitbeeldende van de Heer en van de eredienst van Hem in de Kerk wordt aangeduid; iets eenders als met het gedurig brandoffer en met het habitakel van het heiligdom, bij (Daniël 8:11).

Dat de ark als Jehovah door het Israëlitische en het Joodse volk werd vereerd en dat men geloofde dat Hij daar en tussen de cherubim woonde, blijkt uit het tweede boek van Samuël: *‘Opklimmen deed David de ark Gods, welke Naam wordt genoemd de Naam van Jehovah Zebaoth, zittende op de cherubim over haar’*, (2 Samuël 6:2); en bij Mozes: *‘Sta op, Jehovah, laten Uw vijanden verstrooid worden, wanneer zij rustte, zei hij: Kom weder Jehovah, de myriaden der duizenden van Israël’*, (Numeri 10:33-36).

Dat de binnenste hemel met de ark werd aangeduid, kwam omdat met de gehele tabernakel of met de gehele tent de gehele engelenhemel werd uitgebeeld; het laatste ervan met de voorhof, het middelste ervan met het habitakel waar de priester bediende en het binnenste met het habitakel binnen de voorhang, waar de ark was waarin de getuigenis lag.

9486. Van houten van Sittim; dat dit de gerechtigheid betekent, staat vast uit de betekenis van het hout van Sittim, namelijk het goede van de verdienste dat van de Heer alleen is, nr. 9472, dus eveneens de gerechtigheid, dat het goede van de verdienste is.

De Heer heeft immers uit eigen macht de algehele hemel in de orde teruggebracht en de hellen onderworpen en tegelijk toen het Menselijke in Zich Goddelijk gemaakt; vandaar heeft Hij de verdienste en de gerechtigheid en daarom is het enige goede dat in de hemel regeert en dat de hemel maakt, het goede van de verdienste en de gerechtigheid van de Heer is; dus Zijn Goddelijk Menselijke, want Dit is de verdienste en de Gerechtigheid geworden; dat die dingen door de Heer uit eigen macht zijn, staat vast bij Jesaja: *‘Wie is Deze Die komt uit Edom; Ik ben het Die spreekt in Gerechtigheid, groot om te zaligen.’*

Ik heb de pers alleen getreden en van de volken was er geen man met Mij; Ik heb rondom geschouwd, maar er was niemand die hielp; en Ik was verbaasd, maar er was niemand die ondersteunde; daarom heeft Mijn arm Mij heil beschikt’, (Jesaja 63:1-5).

Bij dezelfde: *‘Hij zag dat er geen man was en Hij was verbaasd dat er niemand was die tussenkomst verleende; daarom bracht Hem Zijn arm heil aan en Zijn gerechtigheid wekte Hem op; Hij trok de gerechtigheid aan zoals een pantser’*, (Jesaja 59:16,17).

Bij Jeremia: *‘Dit is Zijn Naam waarmee zij Hem zullen noemen: Jehovah onze Gerechtigheid’*, (Jeremia 23:6; 33:15,16).

En bij Johannes: *‘Ik leg Mijn ziel af en Ik zal haar wederom nemen; niemand neemt haar van Mij, Ik leg haar van Mijzelf af; Ik heb de mogendheid haar af te leggen en Ik heb de mogendheid haar wederom te nemen’*, (Johannes 10:17,18).

Hieruit blijkt dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, de Verdienste en de Gerechtigheid uit Zichzelf is.

Omdat met de ark de hemel wordt aangeduid waar de Heer is, werd daarom met de bouw ervan hout van Sittim gebruikt, waarmee dat goede wordt aangeduid.

Met hout immers wordt in het algemeen het goede aangeduid, nrs. 643, 3720, 8354, daarom schijnen degenen in het andere leven die verdienste in de werken stellen, hout te zagen, waaronder iets van de Heer is, nrs. 1110, 4943, 8740; vandaar wordt met ‘de houten van het brandoffer splijten’ aangeduid het goede van de verdienste of het goede dat van de werken is, nrs. 2784, 2812.

9487. Twee ellen en een halve haar lengte; dat dit betekent alles ten aanzien van het goede, staat vast uit de betekenis van twee en een half, namelijk veel en het volle en wanneer over het Goddelijke wordt gehandeld, dan alles; dat twee en een half veel en het volle is, komt omdat dit getal iets eenders betekent als vijf, als tien, als honderd en als duizend; het dubbele immers van twee en een half is vijf en het dubbele van vijf is tien en tien maal tien is honderd; de verdubbelde en de vermenigvuldigde getallen immers betekenen iets eenders als de enkelvoudige waaruit zij zijn, nrs. 5291, 5335, 5708, 7973; dat het getal vijf veel is en het volle, zie de nrs. 5708, 5956, 9102; en dat tien het ook is, nrs. 3107, 4638; ook honderd, nrs. 2636, 4400; en duizend, nrs. 2575, 8715; vandaar is het dat die getallen, wanneer over het Goddelijke wordt gehandeld, alles zijn; en uit de betekenis van de lengte, namelijk het goede, nrs. 1613, 8898; dat de lengte in het Woord het goede betekent en de breedte het ware, kan een paradox schijnen, maar toch is het zo; dit ontleent de oorzaak hieraan, dat alle en de afzonderlijke dingen in het Woord zulke zaken betekenen die van de hemel en van de Kerk zijn, dus die betrekking hebben op het goede van de liefde en op het ware van het geloof; met betrekking hiertoe kan niet worden gesproken van iets van ruimte zodanig als lengte en breedte insluiten, maar voor ruimte van een staat van Zijn, namelijk een staat van het goede en vandaar van een staat van Bestaan, namelijk een staat van het ware; in de hemel zijn de ruimten ook schijnbaarheden vanwege die staten, nrs. 4882, 9440; daaruit kan vaststaan dat er dingen door maten en afmetingen worden aangeduid bij, (Ezechiël 40 tot 48) waar wordt gehandeld over de nieuwe tempel en over de nieuwe aarde; dus hier, waar wordt gehandeld over de ark, het habitakel, de voorhof, de tafels daar, de altaren; evenzo over de tempel van Jeruzalem en daarmee dat het heilige Jeruzalem, dat neerdaalde uit de hemel, vierhoekig was, de lengte ervan even groot was als de breedte, (Openbaring 21:16; Zacharia 2:5,6).

Met Jeruzalem immers wordt de nieuwe Kerk aangeduid en met de meting ervan ten aanzien van de lengte de hoedanigheid van het goede en ten aanzien van de breedte de hoedanigheid van het ware.

Dat met de breedte het ware wordt aangeduid, blijkt duidelijk bij David: *‘In de benauwdheid heb ik Jah aangeroepen; Hij heeft mij geantwoord in de breedte’*, (Psalm 118:5).

Bij dezelfde: *‘Gij hebt mijn voeten in de breedte doen staan’*, (Psalm 31:9).

Bij Jesaja: *‘De uitstrekkingen van de vleugels van Assur zullen zijn de volheid van de breedte der aarde’*, (Jesaja 8:8); bij Habakuk: *‘Ik opwekkende de Chaldeeën, een bittere en snelle natie, wandelende in de breedten der aarde’*, (Habakuk 1:6); wandelen in de breedten der

aarde, wanneer over de Chaldeeën wordt gehandeld, is de waarheden van het geloof vernietigen.

9488. En een el en een halve haar breedte; dat dit betekent het volle ten aanzien van het ware, staat vast uit de betekenis van een en een half, dus het volle; dat dit getal het volle betekent, komt omdat drie dit betekent; het halve getal immers betekent iets eenders als het dubbele ervan, aangezien het vermenigvuldigde getal dezelfde betekenis behoudt als het enkelvoudige getal waaruit het door vermenigvuldiging oprijst, nrs. 5291, 5335; dat drie het volle is, zie de nrs. 2788, 7718, 9198; en dat alle getallen in het Woord dingen betekenen, nrs. 482, 487, 575, 647, 648, 755, 813, 1963, 1988, 2075, 2252, 3252, 4264, 4495, 4670, 5265, 5291, 5335, 5708, 7973, 6175; en uit de betekenis van de breedte, namelijk het ware, nr. 9487.

9489. En een el en een halve haar hoogte; dat dit betekent het volle ten aanzien van de graden, staat vast uit de betekenis van de hoogte, dus de graden ten aanzien van het goede en ten aanzien van het ware; dat de hoogte dit is, is omdat al het goede en het ware daaruit, voortgaat uit de Heer en de Heer in het hoogste is en daarom de hoogste wordt genoemd, nr. 8153; Hij is immers de Zon van de hemel, nrs. 5097, 8812; en de Zon is boven de hemelen en zij is het middelpunt, waaruit de hele hemel, die beneden is, ontstaat en blijft bestaan; alle hoogten in de hemel, vanuit zijn Zon als middelpunt, zijn verschillen van het goede en van het ware daaruit; vandaar zijn degenen die in de binnenste hemel zijn, de Heer nader, omdat zij in het goede van de liefde tot hem zijn, dus in het goede meer dan de overigen; zij die in de middelste hemel zijn, staan vandaar verderaf, omdat zij in een lager goede zijn; en nog meer zij die in de laatste hemel zijn.

Maar zij die in de hel zijn, zijn geheel en al van de Heer verwijderd, omdat zij in het boze en het valse daaruit zijn; dezen schouwen zelfs niet tot de Zon, maar achterwaarts van de Zon af, daarom verschijnen zij, wanneer zij door de engelen worden aangezien, in een omgekeerde ligging, met de voeten omhoog en het hoofd naar beneden.

Omdat nu de afstanden in de ruimten in het andere leven schijnbaarheden zijn volgens de staten van het goede en van het ware daaruit, nr. 9440, betekent daarom de hoogte in de geestelijke zin de graden ten aanzien van het goede en ten aanzien van het ware, of de graden vanuit de Hoogste, Die de Heer is, dus het Goddelijk Goede Zelf.

Daaruit staat vast, wat met de hoogte wordt aangeduid in deze volgende plaatsen, zoals bij Jeremia: *'Zij zullen komen en zingen in de hoogte van Zion en samenvloeien tot het goede van Jehovah; en hun ziel zal zijn zoals een gewaterde tuin'*, (Jeremia 31:12); daar staat de hoogte van Zion voor het hemels goede, dus een goede boven het geestelijk goede; omdat de hoogte het goede is, wordt daarom gezegd, dat zij samenvloeien tot het goede van Jehovah.

Bij Ezechiël: *'Assur was een ceder in de Libanon; hoog was zijn hoogte geworden en lang geworden waren zijn takken door vele wateren; hij was schoon in zijn grootheid, in de lengte van zijn takken'*, (Ezechiël 31:5,7); Assur staat voor het verlichte redelijke, de ceder in de Libanon voor de geestelijke Kerk, zijn hoogte voor de graad van het goede.

Bij dezelfde: *'In de berg van de hoogte van Israël zal Ik hem planten'*, (Ezechiël 17:23); en bij dezelfde: *'In de berg van Mijn heiligheid en in de berg van de hoogte van Israël zullen zij Mij dienen, het gehele huis Israëls'*, (Ezechiël 20:40); de berg van de hoogte van Israël staat voor de hoogste graad van het goede en van het ware daaruit bij hen die van de geestelijke Kerk zijn.

Aangezien de meeste dingen in het Woord een tegengestelde zin hebben, heeft dus eveneens de hoogte die en in die zin betekent zij het boze van de zelfliefde, dus de hoogmoed, zoals bij (Jesaja 14:14; Ezechiël 31:10,14; 32:5; Amos 2:9; Daniël 4:8,17) en meermalen elders.

Dat de hoogte de graden is ten aanzien van het goede en van het ware daaruit, heeft ook als oorzaak dat het hoge het innerlijke betekent en het goede volmaakt is volgens de graden naar de innerlijke dingen toe.

Dat het hoge het innerlijke is, zie de nrs. 1735, 2148, 4210, 4599.

9490. En overtrekken zult gij haar met zuiver goud; dat dit betekent dat al die dingen moeten worden gegrondvest op het goede, staat vast uit de betekenis van overtrekken, wanneer er wordt gehandeld over de hemel, die met de ark wordt aangeduid, dus grondvesten, waarover hierna; en uit de betekenis van het goud, namelijk het goede, waarover de nrs. 113, 1551, 1552, 5658, 6914, 6917.

Dat overtrekken grondvesten is, is omdat het goede voortgaande uit de Heer als Zon – de warmte immers uit die Zon is het goede van de liefde – niet slechts de hemel in het geheel omgeeft, maar ook de hemelse gezelschappen die in de hemel zijn, in het bijzonder, als ook iedere engel afzonderlijk; en zo beschermt tegen het binnenbreken van het boze uit de hel; wat in de hemel omgeeft, dat grondvest, want hij steunt daarop zoals een huis op zijn fundament en zoals de uiterste dingen van het lichaam op de lucht en de ether drukken; het is immers de begrenzende, insluitende en samenhoudende, dus het schragende en ondersteunende.

Hieruit blijkt dat met overtrekken wordt aangeduid grondvesten en met overtrekken met goud grondvesten op het goede.

9491. Van binnen en van buiten overtrekken zult gij haar; dat dit betekent overal, staat vast uit de betekenis van ‘van binnen en van buiten’, dus overal en rondom, want er wordt gezegd: overtrekken zult gij haar; van binnen immers was het hout van Sittim dat met goud werd overtrokken en met het hout van Sittim wordt aangeduid het goede zelf dat voortgaat uit het Goddelijk Menselijke van de Heer, nrs. 9472, 9486; van buiten echter en van binnen was goud, waarmee ook het goede wordt aangeduid, maar een zodanig goede dat voor de zintuigen verschijnt, dus betrekkelijk uiterlijk.

Onder overal rondom van binnen en van buiten, wordt, wanneer over de hemel wordt gehandeld, die met de ark wordt aangeduid, de hemel in het algemeen verstaan en elk hemels gezelschap in het bijzonder; de hemel in het algemeen is van buiten en de hemelse gezelschappen zijn van binnen, omdat zij binnen de hemel zijn.

9492. En maken zult gij op haar een rand van goud rondom; dat dit de begrenzing betekent uit het goede, opdat zij niet worden genaderd en gekwetst door de boosheden, staat vast uit de betekenis van de rand, dus de begrenzing, waarover hierna; en uit de betekenis van het goud, namelijk het goede, nr. 9490; dat het is opdat zij niet worden genaderd en gekwetst door de boze dingen, is omdat het goede voortgaande uit de Heer hen die in de hemel zijn, beschermt opdat zij niet genaderd en gekwetst worden, door de boosheden die uit de hel zijn; de hellen immers dampen aanhoudend het boze uit en streven ernaar de hemel te verwoesten, nr. 8295; daarom verschijnt daar als het ware een opbruisen en opborrelen, nr. 8209; in het gemoed immers van hen die in de hellen zijn, zetelt de haat tegen de naaste en de haat tegen God, daarom komen zij in woede, wanneer zij de gezegendheid van de rechtschapenen gewaarworden, nr. 1974; maar het goede voortgaande uit de Heer, dat de hemel in het algemeen omgeeft en de hemelse gezelschappen en de afzonderlijken daar in het bijzonder, beschermt en het stuit de aanvallen en wel aanhoudend.

Dat de sfeer van de strevingen van het boze te doen en van te vernietigen voortdurend van de hellen uitgaat en de sfeer van de strevingen van het goede te doen en van te beschermen voortdurend van de Heer uitgaat, zie nr. 8209; dit begrenzende goede, waarmee de Heer de hemel beschermt, wordt aangeduid met de rand uit goud rondom de ark.

9493. En gieten zult gij voor haar vier ringen van goud; dat dit betekent het Goddelijk Ware verbonden met het Goddelijk Goede, die aan alle zijden rondom zijn, staat vast uit de betekenis van de ringen, namelijk de verbinding van het goede en het ware, hier van het Goddelijk Ware met het Goddelijk Goede, omdat met de ark wordt aangeduid de hemel waar de Heer is, zie nr. 9496.

Dat er vier ringen waren, was omdat met dat getal de verbinding wordt aangeduid, nrs. 1686, 8877; en dat zij uit goud waren, was omdat met het goud het goede wordt aangeduid, nrs. 113, 1551, 1552, 5658, 6914; en het is het goede waarmee het ware wordt verbonden, want het goede gedraagt zich zoals de grond en het ware zoals het zaad.

9494. En zetten op haar vier hoeken; dat dit betekent de vastheid, staat vast uit de betekenis van de hoeken, dus de sterkte en de vastheid; dat de hoeken dit zijn, komt omdat daar de grootste weerstand is en eveneens de samenhouding van het geheel.

Omdat de hoek de sterkte en de vastheid is, zodanig als die is van het Goddelijk Ware uit het Goddelijk Goede, wordt daarom de Heer *'de Steen des aanstoots'* genoemd, bij David: *'De Steen, die de bouwlieden verworpen hebben, is tot een Hoofd van de hoek geworden'*, (Psalm 118:22; Mattheüs 21:42).

En bij Zacharia: *'Uit Juda zal de Hoeksteen zijn, uit hem de nagel en uit hem de boog des krijgs'*, (Zacharia 10:4) en verder bij Jesaja: *'De Heer Jehovih zal in Zion een Steen der beproeving grondvesten, een Hoek van prijs der gegrondveste grondvesting'*, (Jesaja 28:16). Evenzo staat de hoek voor de vastheid van de leer uit het ware welke vanuit het goede is, bij Jeremia: *'Ook zullen zij van u geen steen nemen voor een hoek en een steen der fundamenten'*, (Jeremia 51:26).

Omdat met de hoeken de vastheid wordt aangeduid, waren daarom hoornen gesteld op de vier hoeken van het altaar, waarover het volgende bij Mozes: *'Maken zult gij de hoornen des altaars op de vier hoeken; daaruit zullen zijn hoornen zijn'*, (Exodus 27:2).

Dat de hoornen de macht van het ware vanuit het goede zijn, dus de sterkte en de vastheid, zie de nrs. 2832, 9081.

Met de hoeken wordt ook de sterkte en de macht aangeduid bij Jeremia: *'Een vuur is uitgegaan uit Hesbon, dat de hoeken van Moab heeft verteerd'*, (Jeremia 48:45) en bij Mozes: *'Een ster zal opkomen uit Jakob en een scepter zal verrijzen uit Israël, die de hoeken van Moab zal verbrijzelen'*, (Numeri 24:17); Moab van wie de macht wordt vernietigd, staat voor degenen die de goedheden van de Kerk echtbreken, nr. 2468; hun hoeken staan voor de macht van het valse uit verechtreukte valsheden.

Omdat de hoeken de macht en de sterkte zijn, worden daarom zij die niet in de macht van het ware uit het goede zijn, de afgesnedenen van de hoek genoemd, (Jeremia 9:26; 25:23).

Wat met de hoeken wordt aangeduid, wanneer daaronder de streken of de winden worden verstaan, zie in nr. 9642.

9495. En twee ringen op haar ene zijde en twee ringen op haar andere zijde; dat dit betekent het huwelijk van het ware met het goede en van het goede met het ware, staat vast uit de betekenis van de ringen, dus de verbinding of het huwelijk van het goede met het ware, nr. 9493; dit huwelijk is wederkerig, namelijk van het ware met het goede en van het goede met het ware; men kan een idee van dit huwelijk hebben uit de verbinding van het hart en de long; het hart verbindt zich met de long en de long omgekeerd met het hart; want het hart zendt van zijn rechterdeel het bloed in de long en de long zendt omgekeerd in het hart, maar in zijn linkerdeel en zo aanhoudend.

Zodanig is ook de verbinding van het goede met het ware en het ware met het goede in de hemel, waar ook het hart overeenstemt met het goede dat van de liefde is en de long met het ware dat van het geloof is, nrs. 3883-3896, 9300.

Dat er twee ringen zouden zijn op de ene zijde en twee ringen op de andere zijde, was omdat twee de verbinding betekent, nrs. 1686, 5194, 8423; en de zijde betekent het goede dat met het ware moet worden verbonden, opdat daaruit macht zal zijn, waarover nu in het volgende artikel.

9496. En maken zult gij draagbomen van houten van Sittim; dat dit betekent de macht daaruit, staat vast uit de betekenis van de draagbomen, namelijk de macht die van het ware vanuit het goede is, waarover hierna; en uit de betekenis van de houten van Sittim, namelijk het goede van de verdienste dat van de Heer alleen is, nrs. 9472, 9486.

Hier moet nu worden gezegd vanwaar het is dat door de ark en het habitakel de hemel heeft kunnen worden uitgebeeld en dan door de rand van de ark de begrenzing, door de hoeken de vastheid, door de ringen de verbinding van het goede met het ware en door de draagbomen de macht.

Het is getoond dat de gehele natuur, dus alle en de afzonderlijke dingen die daar zijn in de orde zijn, uitbeeldend zijn voor het rijk van de Heer, dat wil zeggen, voor de hemel en voor de hemelse dingen die daar zijn, nr. 9280.

Het is ook getoond dat de gehele hemel één mens weergeeft en dat daarom de hemel de Grootste Mens wordt genoemd, nr. 9276, waaruit nu volgt, dat alle vormen waardoor hemelse dingen worden uitgebeeld betrekking hebben op de menselijke vorm en volgens de gelijkvormigheid daarmee aanduiden.

Daaruit nu blijkt, vanwaar het is dat wanneer de ark betekent de hemel waar de Heer is, dat de rand daar de begrenzing betekent, de zijden het goede waarmee het ware moet worden verbonden, de hoeken de vastheid, de ringen zelf de verbinding en de draagbomen de macht. De draagbomen immers hebben betrekking op de armen bij de mens waardoor zij eveneens iets eenders als de armen betekenen; de ringen hebben betrekking op de scharniergerichten of -holten waar de verbinding van de armen met de borst is; de hoeken op de uitsteeksels zelf waar die verbinding plaatsvindt; de zijden op het borstdeel of de borstkas, de rand op de omtrek waarin de begrenzing ligt.

Daaruit kan vaststaan dat met de draagbomen de macht wordt aangeduid zoals met de armen; dat de armen en de handen de macht zijn, zie de nrs. 878, 4931-4937, 5327, 5328, 6292, 6947, 7188, 7189, 7205, 7518, 7673, 8050, 8153, 8281, 9025, 9133; en dat met de zijden iets eenders wordt aangeduid als met het borstdeel of de borstkas van het lichaam, namelijk het goede, want daarin is het hart en de long en met het hart wordt het hemels goede aangeduid en met de long het geestelijk goede, nrs. 3883-3896, 9300.

Daaruit blijkt dat met de ringen iets eenders wordt aangeduid als met de scharniergerichten of de gewrichten van de borst met de schouders en van de schouders met de armen, namelijk de verbinding van het goede met het ware; en dat met de hoeken de vastheid wordt aangeduid, want daar strekt zich uit de sterkte van het lichaam, waarvan de sterkte en de macht tot ontstaan komt door de armen.

Hieruit kan vaststaan, vanwaar het is, dat de niet levende natuurlijke vormen eendere dingen uitbeelden als de levende vormen of als de vormen in het menselijk lichaam, namelijk daarvandaan dat de hemel één Mens weergeeft en de dingen die in de hemel zijn, de dingen weergeven die bij de mens zijn, zoals men kan zien uit hetgeen over de overeenstemming van de mens met de Grootste Mens of met de hemel, uitvoerig is getoond, zie nr. 9276.

Zoals de draagbomen, waarmee de ark werd gedragen, de macht betekenden, zo deden het eveneens de sluitbomen of grendels, waarmee de poorten van de steden werden verstevigd, zoals vaststaat uit de volgende plaatsen bij Hosea: *'Het zwaard valt in zijn steden en verteert zijn grendels'*, (Hosea 11:6); het zwaard voor het ware dat strijd tegen het valse; de steden voor de leerstellingen, de grendels voor de macht.

Bij Jesaja: *‘Om ulieder wil heb Ik tot Babel gezonden en Ik zal alle grendels neerwerpen’*, (Jesaja 43:14).

Bij Jeremia: *‘De sterken van Babel zitten in de vestingen, hun macht is aan de vergetelheid overgegeven, haar grendels zijn gebroken’*, (Jeremia 51:30).

Bij Amos: *‘Ik zal de grendel van Damaskus breken’*, (Amos 1:5).

Bij Jesaja: *‘Ik zal de poorten van brons verbreken en de grendels van ijzer in stukken slaan’*, (Jesaja 45:2).

Eender bij David, (Psalm 107:16); bij Jeremia: *‘Geen poorten, geen grendels hebben zij, zij wonen eenzaam’*, (Jeremia 49:31).

Bij Ezechiël: *‘Allen wonen zonder muur, noch grendels, noch poorten hebben zij’*, (Ezechiël 38:11).

Bij Jeremia: *‘Haar poorten zijn in de aarde verzonken, Hij heeft haar grendels verdorven en verbroken’*, (Klaagliederen 2:9).

Bij David: *‘Loof, Zion, uw God, want Hij maakt de grendels van uw poorten vast’*, (Psalm 147:12,13).

In die plaatsen betekenen de steden de leerstellingen, nrs. 2449, 2712, 3216, 4492, 4493; de poorten de vastheid en de bescherming en de grendels de macht die is van het ware uit het goede.

Dat alle macht is van het ware dat uit het goede is, zie de nrs. 6344, 6423, 8200, 8304, 9133, 9327, 9410.

9497. En overtrekken die met goud; dat dit het goede aan alle zijden betekent, staat vast uit de betekenis van overtrekken, namelijk omgeven, dus aan alle zijden; en uit de betekenis van het goud, namelijk het goede, waarover eerder in nr. 9490.

9498. En gij zult steken de draagbomen in de ringen; dat dit betekent de macht van de Goddelijke sfeer, staat vast uit de betekenis van de draagbomen, dus de macht, nr. 9496; en uit de betekenis van de ringen, namelijk het Goddelijk Ware verbonden met het Goddelijk Goede, die aan alle zijden rondom zijn, nr. 9493; dus de Goddelijke sfeer, die omgeeft en omsluit, de hemel in het algemeen en de hemelse gezelschappen in het bijzonder, volgens wat eerder in de nrs. 9490, 9492 is getoond.

Het Goddelijk Ware immers, voortgaande uit het Goddelijk Goede van de Heer, moet niet worden opgevat zoals het spreken en de invloeiing ervan in het oor, maar zoals de sfeer uit de Zon, die bij graden, al naar zij zich van de Zon verwijdert, afneemt in gloed en glans en tenslotte zodanig wordt getemperd, dat zij wordt aangepast aan de opneming van de engelen. Binnen deze sfeer, maar ver van de Zon vanwege de gloed en de glans is de engelenhemel, strekt die sfeer zich eveneens buiten de hemel uit, tot in de hel toe, maar degenen die daar zijn, nemen haar niet op evenredige wijze op, maar verdraaien haar in het tegendeel. Daaruit kan vaststaan, wat er wordt verstaan onder de Goddelijke sfeer, die de hemel insluit en bevat, namelijk het Goddelijk Ware verbonden met het Goddelijk Goede, dat aan alle zijden rondom de hemel is en rondom hen die in de hemel zijn.

De warmte voortgaande uit de Heer als Zon daar, is het Goddelijk Goede van Zijn Goddelijke Liefde, aangepast aan de opneming van de engelen die in de hemel zijn; en het Licht dat voortgaat uit de Heer als Zon, is het Goddelijk Ware van Zijn Goddelijk Goede; het ene en het andere wordt evenwel genoemd het Goddelijk Ware voortgaande uit de Heer.

9499. Op de zijden van de ark; dat dit betekent in de laatste dingen, staat vast uit de betekenis van de zijden van de ark, namelijk de Goddelijke sfeer die de hemel in de laatste dingen omgeeft, want de zijden zijn de begrenzingen, hier de begrenzingen van de hemel.

Maar de laatste dingen en de begrenzingen in de hemel verschillen van de laatste dingen en de begrenzingen in de wereld, hierin: dat zij in de wereld zijn met betrekking tot de ruimten, maar in de hemel met betrekking tot de goedheden die zijn verbonden met de waarheden. Het Goddelijk Goede verbonden met het Goddelijk Ware, dat het laatste, het begrenzende, samensluitende en samenvattende van de hemel is, is vergelijkenderwijze zoals de atmosfeer in de wereld, die rondom de mens vloeit en de gehele oppervlakte van zijn lichaam in zijn verband samenhoudt, opdat het niet vervloeit; maar in de wereld is het het natuurlijke dat dit doet en op het menselijk lichaam werkt, voor zover het stoffelijk is; maar in de hemel, is het het Goddelijk hemelse en het Goddelijk geestelijke uit de Heer, dat rondom de engel werkt en hem in zijn vorm en macht samenhoudt.

9500. Om te dragen de ark daarin; dat dit betekent zo het standhouden en blijven bestaan van de hemel, staat vast uit de betekenis van dragen, namelijk aanhoudend in de staat van het goede en het ware zijn, dus bestaan en blijven bestaan; want met de draagbomen in de ringen wordt de macht van de Goddelijke sfeer aangeduid of de macht van het Goddelijk Ware, verbonden met het Goddelijk Goede, nr. 9498, dus het bestaan en het blijven bestaan, want door die macht blijft de hemel bestaan; en uit de betekenis van de ark, namelijk de hemel, nr. 9485.

9501. In de ringen van de ark zullen de draagbomen zijn; dat dit betekent dat de macht zal standhouden krachtens de Goddelijke sfeer van het goede en het ware, staat vast uit de betekenis van de ringen van de ark, dus de Goddelijke sfeer van het goede en het ware; en uit de betekenis van de draagbomen, namelijk de macht, nr. 9498.

9502. Niet zullen zij worden verwijderd daarvan; dat dit betekent voor altijd zonder verandering, staat vast uit de betekenis van niet verwijderd worden, dus het ontstaan en blijven bestaan voor altijd en zonder verandering, want door de Goddelijke sfeer van het goede en het ware die de hemel in het algemeen en in het bijzonder omgeeft en omsluit, ontstaat de hemel en is hij geschapen en door deze sfeer blijft hij bestaan en wordt in stand gehouden, want blijven bestaan is een voortdurend ontstaan en de instandhouding is een voortdurende schepping; het voortdurende zonder verandering is uitgebeeld door het niet verwijderen van de draagbomen van de ark, en de eeuwige bescherming van de hemel door de Goddelijke sfeer van het goede en het ware uit de Heer, is daarmee aangeduid dat de draagbomen zouden zijn onder de vleugels van de cherubim en daardoor zouden worden bedekt, zoals vaststaat uit het eerste boek der Koningen: *‘De cherubim spreidden de vleugels uit over de plaats van de ark, dus dat zo de cherubim de ark en haar draagbomen van boven overdekten.*

De draagbomen werden weliswaar uitgeschoven en de hoofden van de draagbomen werden gezien vanuit het Heilige gekeerd naar de aangezichten van het binnenste heiligdom; buiten werden zij echter niet gezien’, (1 Koningen 8:7,8).

9503. En gij zult geven tot de ark de Getuigenis; dat dit betekent het Goddelijk Ware, dus de Heer in de hemel, staat vast uit de betekenis van de ark, namelijk de hemel, waarover eerder; en uit de betekenis van de getuigenis, namelijk het Goddelijk Ware, dus de Heer in de hemel, waarover hierna.

Dat het Goddelijk Ware de Heer in de hemel is, is omdat de Heer het Goede zelf en het Ware zelf is; het ene en het andere gaat immers uit Hem voort en dat wat uit Hem voortgaat, is Hijzelf, dat de Heer de hemel is; het Goddelijk Ware immers dat uit Hem is en door de engelen wordt opgenomen, maakt de hemel.

Vandaar is het, dat de engelen hoe volmaakter zij het Goddelijk Ware dat uit de Heer is, dus de Heer, opnemen, des te volmaakter menselijke vormen zijn en tenslotte zo volmaakt, dat de schoonheid het geloof te boven gaat; wie het zal zien, zoals ik het gezien heb, zal zich verbazen; zij zijn immers hemelse liefden en naastenliefden in vorm, die de waarlijk menselijke vorm is.

De oorzaak dat de engelen menselijke vormen zijn, is dat het Goddelijk in de hemel de Heer is en zij die het Goddelijk Ware in het goede uit Hem opnemen, zijn de beelden ervan. Wat de betekenis van de getuigenis betreft, er wordt in het Woord onderscheid gemaakt tussen: de wetten, de inzettingen, de gerichten, de geboden, de getuigenissen, de woorden, de bevelen, de waarheden en de verbonden; zoals kan vaststaan uit zeer vele plaatsen, vooral bij David in (Psalm 119) waar die alle worden genoemd en de getuigenissen in vers 2, 14, 31, 46, 59, 88, 91, 111, 119, 129 138, 144, 168; evenzo elders bij dezelfde: *‘De Wet van Jehovah is volmaakt, verkwikkende de ziel; de getuigenis van Jehovah is vast, wijs makende de eenvoudige; de bevelen van Jehovah zijn recht, verblijdende het hart, het gebod van Jehovah is zuiver, verlichtende de ogen; de gerichten van Jehovah zijn waarheid, gerecht zijn zij tezamen’*, (Psalm 19:8-10); en eveneens bij Mozes, (Deuteronomium 4:45; 6:17,20; Jeremia 44:23) en vele malen elders.

Hieruit kan vaststaan dat de getuigenis het Goddelijk Ware is, dat getuigt ten aanzien van de Heer, dus het Woord; want dit handelt in de hoogste zin alleen over de Heer en vandaar getuigt het in de innerlijke zin over Hem, dat wil zeggen, leert Hem kennen en de waarheden die van het geloof zijn en de goedheden die van de liefde zijn, die uit Hem zijn.

In deze zin wordt het ook de getuigenis genoemd in de Openbaring: *‘Die zijn gedood om het Woord Gods en om de getuigenis, die zij hadden’*, (Openbaring 6:9); en elders: *‘Zij hebben de draak overwonnen door het bloed van het Lam en door het Woord van hun getuigenis’*, (Openbaring 12:11); het bloed van het Lam is het Goddelijk Ware dat voortgaat uit de Heer, nrs. 7846, 7877, 9127, 9393; en het Woord van de getuigenis is het Goddelijk Ware dat is opgenomen door de mens, zie evenzo daar, (Openbaring 12:17; 19:10).

Dat het Goddelijk Ware voortgaande uit de Heer de getuigenis wordt genoemd is omdat het over de Heer getuigt, dit staat vast uit de woorden van de Heer Zelf bij Johannes: *‘Die uit de hemel komt, is boven allen; hetgeen Hij heeft gezien en gehoord, dit getuigt Hij; eenieder die Zijn getuigenis aanneemt, die heeft verzegeld dat God waarachtig is’*, ((Johannes 3:31-33). Bij dezelfde: *‘Ik ben het die van Mijzelf getuigt en van Mij getuigt Hij die Mij heeft gezonden, de Vader’*, (Johannes 8:18).

Bij dezelfde: *‘Onderzoekt de Schriften en die zijn het die van Mij getuigen’*, (Johannes 5:39). En bij dezelfde: *‘De Parakleet, de geest der waarheid, die zal van Mij getuigen’*, (Openbaring 15:26,27).

Hieruit staat vast dat het Goddelijk Ware de Getuigenis wordt genoemd, omdat het over de Heer getuigt; dit Ware is het Woord, want het Woord in de hoogste zin, zoals eerder is gezegd, handelt over de Heer alleen; vandaar is het Woord Goddelijk en vandaar het Heilige ervan.

Ook zijn het de Tien Woorden of de Wet die vanaf de berg Sinai werd afgekondigd en op de beide tafelen geschreven zijn en neergelegd in de ark, die hier de Getuigenis wordt genoemd; dat die Wet het Woord of het Goddelijk Ware voortgaande uit de Heer in de gehele samenvatting betekent, zie nr. 9416.

Dat het de Heer is uit Wie het Goddelijk Ware is, blijkt uit Zijn woorden tot Pilatus: *‘Pilatus zei: Zijt Gij dan een Koning. Jezus antwoordde: Gij zegt het; Koning ben Ik; hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat Ik van de waarheid Getuigenis geve’*, (Johannes 18:37); met de Koning wordt in de innerlijke zin het Goddelijk Ware aangeduid, zie de nrs. 1672, 2015, 2069, 3009, 3670, 4581, 4966, 5044, 5068, 6148; daarom zei Hij:

Koning ben Ik en hiertoe ben Ik geboren, opdat Ik van de waarheid getuigenis geve, dat wil zeggen, dat Hijzelf het Goddelijk Ware is.

Hieruit nu blijkt, dat met de Getuigenis in de ark het Goddelijk Ware wordt aangeduid, dus de Heer in de hemel.

9504. Die Ik geven zal tot u; dat dit het uitbeeldende ervan betekent, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, tot wie zij zou worden gegeven, namelijk de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware, nr. 9372.

9505. vers 17-22. *En gij zult maken een verzoendeksel van zuiver goud, twee ellen en een halve zijn lengte en een el en een halve zijn breedte. En gij zult maken twee cherubim, van gedegen goud zult gij die maken, aan de twee uiteinden van het verzoendeksel. En maak één cherub aan het uiteinde van deze zijde en één cherub aan het uiteinde van gene zijde; uit het verzoendeksel zult gijlieden maken de cherubim op de twee uiteinden ervan. En de cherubim zullen zijn uitbreidende de vleugels opwaarts, overdekkende met hun vleugels op het verzoendeksel en hun aangezichten van de man tot zijn broeder, tot het verzoendeksel zullen zijn de aangezichten van de cherubim. En gij zult geven het verzoendeksel op de ark van boven en tot de ark zult gij geven de getuigenis, die Ik geven zal tot u. En Ik zal samenkomen met u daar en Ik zal spreken met u van boven het verzoendeksel, van tussen de beide cherubim, die op de ark van de getuigenis, alles wat Ik u zal gebieden tot de zonen Israëls.*

En gij zult maken een verzoendeksel van zuiver goud, betekent de verhoring en de opneming van alle dingen die van de eredienst vanuit het goede de liefde zijn; twee ellen en een halve zijn lengte, betekent alles ten aanzien van het goede; en een el en een halve zijn breedte, betekent het volle ten aanzien van het ware; en gij zult maken twee cherubim, betekent het binnenlaten en de toegang tot de Heer niet dan alleen door het goede van de liefde; van gedegen goud zult gij die maken, betekent het uitbeeldende van dat goede; aan de twee uiteinden van het verzoendeksel, betekent het hemels goede en het geestelijk goede; en maak één cherub aan het uiteinde van deze zijde en één cherub aan het uiteinde van de andere zijde, betekent de toegang voor het hemels goede en de toegang voor het geestelijk goede; uit het verzoendeksel zult gijlieden maken de cherubim op de twee uiteinden, betekent de opneming van alle dingen die van de eredienst vanuit die goedheden zijn; en de cherubim zullen zijn uitbreidende hun vleugels opwaarts, betekent de verheffing van het ware van het geloof; overdekkende met hun vleugels op het verzoendeksel, betekent de geestelijke dingen die bedekken; en de aangezichten van de man tot zijn broeder, betekent de verbinding van het ware en het goede; tot het verzoendeksel zullen zijn de aangezichten van de cherubim, betekent de innerlijke dingen bij voortduur beschouwende het goede, dus de Heer; en gij zult geven het verzoendeksel op de ark van boven, betekent zo de verhoring en de opneming van alle dingen van de eredienst die uit het goede van de liefde zijn; en tot de ark zult gij geven de getuigenis, betekent uit de Heer in de hemel; die Ik geven zal tot u, betekent het uitbeeldende; en Ik zal samenkomen met u daar, betekent de verhoring en de opneming; en Ik zal spreken met u van boven het verzoendeksel, betekent de verbinding; van tussen de beide cherubim, betekent waar het hemels goede en het geestelijk goede verbonden zijn; die op de ark van de getuigenis, betekent met de Heer in de hemel; alles wat Ik u zal gebieden tot de zonen Israëls, betekent de eredienst van de uitbeeldende Kerk.

9506. En gij zult maken een verzoendeksel van zuiver goud; dat dit betekent de verhoring en de opneming van alle dingen van de eredienst uit het goede van de liefde, staat vast uit de betekenis van het verzoendeksel, namelijk de reiniging van de boosheden of de vergeving van de zonden, dus de verhoring en de opneming van alle dingen die van de eredienst zijn,

waarover hierna; en uit de betekenis van het goud, namelijk het goede van de liefde, nrs. 113, 1551, 1552, 5658, 6914.

Dat het verzoendeksel de reiniging van de boosheden en de vergeving van de zonden is, staat vast uit de plaatsen in het Woord waar verzoening of ontzondiging wordt gezegd; dat het ook de opneming van alle dingen van de eredienst is, komt omdat alleen degenen die verzoend of ontzondigd zijn, dat wil zeggen, gereinigd van de boosheden, worden gehoord en alleen hun eredienst door de Heer wordt opgenomen, maar niet van degenen die in boosheden zijn, dus zij die niet ontzondigd of verzoend zijn.

Daarom was het ook Aharon niet toegestaan om het verzoendeksel te naderen, voordat hij zich en het volk had gereinigd en ontzondigd.

Dat vandaar het verzoendeksel is de verhoring en de opneming van alle dingen die van de eredienst zijn, staat ook hieruit vast, dat Jehovah met Mozes sprak op het verzoendeksel tussen de cherubim.

Dat het de eredienst van het goede van de liefde is die wordt opgenomen, komt omdat niemand in de hemel wordt toegelaten, dus tot de Heer, dan degene die in het goede is, namelijk in het goede van de liefde tot de Heer en in het goede van de naastenliefde, nrs. 8516, 8539, 8722, 8772, 9139, 9227, 9230, 9274, dus geen ander wordt gehoord en de eredienst van geen ander wordt opgenomen.

Daarom waren ook op het verzoendeksel de cherubim, want met de cherubim wordt de bewaking en de voorzienigheid aangeduid opdat de Heer niet wordt genaderd dan alleen door het goede van de liefde, dus opdat geen anderen in de hemel binnentreden dan alleen zij die in het goede zijn; en verder eveneens, opdat zij die in de hemel zijn, niet worden genaderd en gekwetst door hen die in de hel zijn.

Hieruit kan vaststaan, wat het heeft betekend dat het verzoendeksel was op de ark en dat op het verzoendeksel de cherubim waren; en dat het verzoendeksel en ook de cherubim van zuiver goud waren; het goud immers betekent het goede van de liefde en de ark de hemel waar de Heer is.

Dat het verzoendeksel de reiniging van de boosheden betekent, dus de vergeving van de zonden, staat vast uit de plaatsen in het Woord waar gezegd wordt: verzoening of ontzondiging; zoals bij David: *'Jehovah, ontzondig onze zonden ter wille van Uw Naam'*, (Psalm 79:9).

Bij dezelfde: *'Hij, barmhartig zijnde, ontzondigde de ongerechtigheid'*, (Psalm 78:38).

Bij dezelfde: *'Gij zult mij ontzondigen met hysop en ik zal rein worden; Gij zult mij wassen en ik zal witter worden dan sneeuw'*, (Psalm 51:9).

Bij Jesaja: *'Over u zal een kwaad komen, dat gij niet zult weten af te bidden; er zal onheil op u vallen dat gij niet zult kunnen ontzondigen'*, (Jesaja 47:11); en bij Mozes: *'Zingt, gij natiën, Zijn volk, Hem die het bloed van Zijn knechten zal wreken en zal ontzondigen Zijn land, Zijn volk'*, (Deuteronomium 32:43).

De ontzondigingen vonden plaats door slachtoffers en wanneer deze hadden plaatsgevonden, leest men *'dat de priester hem zal ontzondigen van de zonde en het hem zal worden vergeven'*, (Leviticus 4:26,31,35; 5:6,10,13,16,18,26; 9:7; 15:15,30); het gebeurde ook *'door silver'*, (Exodus 30:16; Psalm 49:8); vandaar de dag der ontzondigingen vóór het feest der tabernakelen, (Leviticus 23:27-32).

Maar men moet weten, dat die ontzondigingen geen werkelijk reinigingen van de boosheden of vergevingen van de zonden waren, maar dat zij die uitbeeldden; want alle rituelen bij de Israëlitische en de Joodse natie waren slechts uitbeeldingen van de Heer, van Zijn rijk en de Kerk en van zulke dingen die van de hemel en van de Kerk zijn; hoe de uitbeeldingen zulke dingen vertoonden voor de engelen in de hemel, zie nr. 9229.

Omdat de reiniging van de boosheden en de vergeving van de zonden, met het verzoendeksel werd aangeduid; werd daarmee ook aangeduid de verhoring en de opneming van alle dingen

die van de eredienst zijn; want degene die van de boosheden is gereinigd, wordt gehoord en diens eredienst wordt opgenomen.

Dit werd daarmee aangeduid, dat Jehovah op het verzoendeksel sprak met Mozes en gebod wat de zonen Israëls zouden doen, zoals vaststaat uit (Exodus 22), waar wordt gezegd:

‘Ik zal samenkomen met u daar en Ik zal spreken met u van boven het verzoendeksel, van tussen de beide cherubim, die op de ark der getuigenis, alles wat Ik u zal gebieden tot de zonen Israëls’; evenzo elders: ‘Wanneer Mozes met Jehovah sprak, hoorde hij een stem spreken van boven het verzoendeksel dat op de ark der getuigenis was van tussen de twee cherubim’, (Numeri 7:89).

Dat de mens dan zou worden gehoord en zijn eredienst zou worden opgenomen, wanneer hij van de boosheden was gereinigd, werd daarmee uitgebeeld dat Aharon niet zou ingaan in het Heilige binnen de voorhang vóór het verzoendeksel, dan alleen indien hij tevoren zich en het volk had ontzondigd, wat plaatsvond door de wassing, door de slachtoffers, door het reukwerk en door het bloed; en er wordt gezegd, *‘dat hij aldus het heilige zal ontzondigen van de onreinheden van de zonen Israëls en van hun overtredingen ten aanzien van al hun zonden’*, (Leviticus 16:2-16); en dat Jehovah daar zal verschijnen in een wolk, zie vers 21; in een wolk is in het Goddelijk Ware aangepast aan de opneming en het bevattingsvermogen van de mensen, zodanig als het Woord is in de letterlijke zin, nrs. 4060, 4391, 5922, 6343, 6752, 8106, 8443, 8781.

9507. Twee ellen en een halve zijn lengte; dat dit betekent alles ten aanzien van het goede, staat vast uit wat eerder in nr. 9487 is getoond.

9508. En een el en een halve zijn breedte; dit betekent het volle ten aanzien van het ware, zoals eveneens eerder in nr. 9488.

9509. En gij zult maken twee cherubim; dat dit betekent het binnenlaten en de toegang tot de Heer niet dan alleen door het goede van de liefde, staat vast uit de betekenis van de cherubim, namelijk de bewaking en de voorzienigheid, opdat tot de Heer niet wordt toegegaan dan alleen door het goede van de liefde.

Omdat dit met de cherubim werd aangeduid, werden zij daarom gesteld op het verzoendeksel dat op de ark was en waren zij daarom gemaakt uit gedegen goud; want met de ark wordt aangeduid de hemel waar de Heer is, nr. 9485; en met het goud het goede van de liefde, nr. 9490.

Dat er geen toegang tot de Heer is dan alleen door het goede van de liefde heeft als oorzaak dat de liefde de geestelijke verbinding is en al het goede is van de liefde; zij die dus in het goede van de liefde tot de Heer zijn, worden tot Hem in de hemel binnengeleid, omdat zij met Hem zijn verbonden; evenzo zij die in het goede van de liefde jegens de naaste zijn, want de naaste is het goede van de medeburger, het goede van het vaderland, het goede van de Kerk, het goede van het gehele tijk van de Heer en in de hoogste zin de Heer Zelf, omdat uit Hem dat goede bij de mens is.

Er zijn twee staten bij de mens wanneer hij wordt wederverwekt en de ene volgt op de andere: de ene, die de eerste is, is daar, wanneer de mens wordt geleid door de waarheden van het geloof tot het goede van de liefde; de andere is er, wanneer hij in het goede van de liefde is; en wanneer hij daarin is, is hij in de hemel bij de Heer.

Daaruit blijkt, dat dit goede de hemel zelf is bij de mens, omdat dit goede de Heer bij hem is; het is immers uit de Heer.

Over die beide opeenvolgende staten bij de mens die wordt wederverwekt, zie de nrs. 7923, 7992, 8505, 8506, 8510, 8512, 8516, 8643, 8648, 8658, 8685, 8690, 8701, 9224, 9227, 9230,

9274; en dat de mens in de hemel komt, wanneer hij in het goede is, dat wil zeggen wanneer hij door het goede wordt geleid van de Heer, nrs. 8516, 8539, 8722, 8772, 9139.

Dat de cherubim betekenen de bewaking en de voorzienigheid opdat de Heer en ook de hemel, niet wordt toegegaan dan alleen door het goede van de liefde, dat wil zeggen, dan alleen door hen die in het goede van de liefde zijn en verder eveneens opdat niet het goede dat uit de Heer is in de hemel en bij de mens, wordt gekwetst, staat vast uit de plaatsen in het Woord waar de cherubim worden genoemd, zoals in (Genesis 3), ‘En Hij wierp de mens uit en Hij deed wonen uit het oosten tot de tuin van Eden de cherubim en de vlam van het zich wendende zwaard, om te bewaken de weg van de boom der levens’; de boom der levens is het goede van de liefde dat uit de Heer is, dus de Heer; en het wordt daardoor bewaakt dat Hij niet wordt toegegaan dan alleen door het goede van de liefde.

Men gelooft dat tot de Heer kan worden gegaan door de waarheden van het geloof, maar door die waarheden, gescheiden van het goede van de liefde, kan niet tot Hem worden gegaan, zelfs niet tot de hemel, maar zodra de afgescheiden waarheden willen binnentreden, wordt de hemel, dus de weg tot de Heer toegesloten.

En omdat het ware niet uit zich kan binnentreden, tenzij daarin het goede is en daardoor van het goede is geworden, kan het verstandelijke dit ook niet en te minder het wetenschappelijke, gescheiden van het goede van de wil.

Omdat de bewaking en de voorzienigheid opdat niet tot de Heer wordt toegegaan en dus ook niet de hemel, dan alleen door het goede van de liefde, wordt aangeduid met de cherubim, wordt daarom in het Woord gezegd dat Jehovah zit op de cherubim en ook dat Hij rijdt en woont op de cherubim, zoals bij David: ‘*O Herder Israëls, neem ter ore, Die op de cherubim zit, straal uit*’, (Psalm 80:2)

Bij dezelfde: ‘*Jehovah zal regeren, de volken zullen geschokt worden; Hij is zittende op de cherubim*’, (Psalm 99:1).

Bij dezelfde: ‘*Jehovah reed op een cherub en Hij vloog*’, (Psalm 18:11).

En bij Jesaja: ‘*Jehovah Zebaoth, wonende op de cherubim*’, (Jesaja 37:16).

En daarom ‘*waren er cherubim op de gordijnen van het habitakel en op de voorhang*’, (Exodus 26:1,31; 36:35); en eveneens ‘*op de wanden van de tempel rondom en op de deuren daar*’, (1 Koningen 6:23-29, 31-35); evenzo in de nieuwe tempel, waarover bij (Ezechiël 41:18-20).

Dat er cherubim waren op de gordijnen van het habitakel, op de voorhang, op de wanden van de tempel en op de deuren daar, betekent de bewaking van de Heer, opdat niet tot het Heilig Goddelijke zou worden toegegaan, dan alleen door het goede van de liefde; en dat er cherubim waren op de ark, betekent dat tot de Heer Zelf niet dan door dat goede, wordt toegegaan; daarom waren de cherubim eveneens gemaakt van gedegen goud en in de tempel van Jeruzalem uit oliehout, want met goud en met olie wordt het goede van de liefde aangeduid.

Die bewaking en voorzienigheid van de Heer wordt beschreven met de vier dieren [levende wezens], waarvan eenieder vier aangezichten had, beneden de troon waar de Heer was, bij, (Ezechiël 1:1; 10:1) en eveneens met de vier dieren rondom de troon waar de Heer was, bij Johannes in de (Openbaring 4:6-10; 5:6,8,9,14); met de vier dieren wordt aangeduid het goede onder verschillende gedaante voortgaand uit de Heer, die bewaken en beschermen, opdat niets anders wordt binnengelaten dan het goede van de liefde tot de Heer en het goede van de liefde jegens de naaste; met de troon waarop de Heer was, wordt de hemel aangeduid.

9510. Van gedegen goud zult gij die maken; dat dit het uitbeeldende van dat goede betekent, staat vast uit de betekenis van het goud, namelijk het goede van de liefde, nrs. 113, 1551, 1552, 5658, 6914; dat het goud niet het goede van de liefde is maar het uitbeeldende ervan, is duidelijk; evenzo het oliehout, waaruit de cherubim en de tempel van Jeruzalem waren

gemaakt, (1 Koningen 6:23); dat het oliehout het goede van de liefde is, zie nr. 886; en verder dat de olie zelf het is, nrs. 3728, 4582, 4638.

9511. Aan de twee uiteinden van het verzoendeksel; dat dit het hemels goede en het geestelijk goede betekent, staat vast uit de betekenis van de cherub aan het ene uiteinde, namelijk de toegang door het hemels goede; iets eenders wordt hier met de twee uiteinden aangeduid als met de rechter en de linker van de Heer; met de rechter wordt het goede van de hemelse liefde aangeduid, dus het goede van de liefde tot de Heer; en met de linker wordt het goede van de geestelijke liefde aangeduid, dus het goede van de liefde jegens de naaste.

Vandaar stemmen eveneens alle dingen die aan het rechterdeel van de mens zijn, overeen met het hemels goede en die welke aan het linkerdeel zijn, met het geestelijk goede; want alle dingen die bij de mens zijn, stemmen overeen met de hemel.

Zij die in die goede dingen zijn, worden verstaan onder zitten aan de rechter- en aan de linkerzijden van de Heer, bij Markus: *'Het zitten aan Mijn rechterzijden en aan Mijn linkerzijden staat bij Mij niet te geven, maar wie het bereid is'*, (Markus 10:40); geven aan wie het bereid is, betekent vanuit de barmhartigheid verlenen aan hen die in het goede van het leven en van het geloof zijn, nr. 9305; dus die in het hemels goede en in het geestelijk goede zijn.

9512. En maak één cherub aan het uiteinde aan deze zijde en één cherub aan het uiteinde van de andere zijde; dat dit betekent de toegang voor het hemels goede en voor het geestelijk goede, staat vast uit de betekenis van de cherub, namelijk het binnenlaten en de toegang tot de Heer door het goede van de liefde, nr. 9509; en uit de betekenis van aan het uiteinde aan deze zijde en aan het uiteinde van de andere zijde, namelijk het hemels goede en het geestelijk goede, nr. 9511.

9513. Uit het verzoendeksel zult gijlieden maken de cherubim op de twee uiteinden; dat dit betekent de opneming van alle dingen die van de eredienst uit die goedheden zijn, staat vast uit de betekenis van de verzoendeksel, namelijk de verhooring en de opneming van alle dingen die van de eredienst vanuit het goede van de liefde zijn, nr. 9506; en uit de betekenis van de cherubim, namelijk het binnenlaten en de toegang tot de Heer door dit goede, nr. 5909; en uit de betekenis van de twee uiteinden, namelijk het hemels goede en het geestelijk goede, nr. 9511; daaruit blijkt, dat met 'uit het verzoendeksel zult gijlieden maken de cherubim op de twee uiteinden ervan', wordt aangeduid de opneming van alle dingen die van de eredienst zijn vanuit die goedheden.

Wat het hemels goede is en wat het geestelijk goede en wat het verschil, daarover zie men de aangehaalde teksten in nr. 9277.

9514. En de cherubim zullen zijn uitbreidende hun vleugels opwaarts; dat dit betekent de verheffing van het ware van het geloof, staat vast uit de betekenis van de vleugels, namelijk de waarheden van het geloof, waarover hierna; en uit de betekenis van de vleugels uitbreiden opwaarts, dus verheven worden; want aan de uitbreiding van de vleugels opwaarts daarin is het streven van zich te verheffen en de daad ervan is de verheffing, waaruit blijkt, dat met de vleugels van de cherubim opwaarts uitgebreid de verheffing van het goede tot de Heer door de waarheden van het geloof wordt aangeduid, want met de cherubim wordt de toegang tot Hem door het goede aangeduid.

Hier zal in het kort worden gezegd, hoe het is gesteld met de verheffing van het goede door de waarheden van het geloof: het zijn twee dingen, waarop alle dingen in de hemel en eveneens alle dingen in de wereld, betrekking hebben, namelijk het goede en het ware; het goede zonder het ware is het goede niet en ook is het ware zonder het goede het ware niet;

want het goede zonder het ware heeft geen hoedanigheid en het ware zonder het goede heeft niet enig 'zijn'; het ware immers is de vorm zelf van het goede en het goede is het 'zijn' zelf, en het bestaan hiervan is het ware.

Het goede verhoudt zich tot het ware geheel zoals de wil tot het verstand; de wil is ook bestemd tot de opneming van het goede en het verstand tot de opneming van het ware; de wil ontvangt zijn hoedanigheid van het verstand en het verstand zijn 'zijn' van de wil; de wil wordt immers geformeerd in het verstand en bekleedt zich zo met een hoedanigheid.

Het goede verhoudt zich eveneens tot het ware, zoals het lichaam tot de armen en de voeten en bij de gevleugelde wezens tot de vleugels; het lichaam zonder armen en voeten of zonder vleugels, kan zich niet bewegen, maar beweegt zich daardoor; ook stemt het lichaam in het Woord overeen met het goede en de armen en de vleugels met de ware dingen en verder met de machten van het goede door de waarheden.

Uit deze vergelijkingen, die ook overeenstemmingen zijn, kan men weten hoe het is gesteld met de verheffing van het goede door de waarheden van het geloof, die in het algemeen de geestelijke dingen worden genoemd.

Dat de vleugels de waarheden van het geloof zijn, zie ook eerder nr. 8764.

9515. Overdekkende met hun vleugels op het verzoendeksel; dat dit betekent de geestelijke dingen die bedekken, staat vast uit de betekenis van overdekken op het verzoendeksel; dus het goede bedekken waardoor er toegang is tot de Heer; en uit de betekenis van de vleugels, dus de waarheden van het geloof of de geestelijke dingen, nrs. 9514, 8764.

Van de geestelijke dingen wordt gezegd dat zij bedekken, omdat het hemelse, dat het goede van de liefde is, zich in de hemel zoals naakt vertoont, maar door de geestelijke dingen, die de waarheden van het geloof zijn, zoals bekleed.

9516. En hun aangezichten van de man tot zijn broeder; dat dit de verbinding betekent van het ware en het goede, staat vast uit de betekenis van het aangezicht, namelijk de innerlijke dingen, hier de aanblik en de verbinding, want wanneer de een de ander over en weer aanziet, verbinden zij zich ten aanzien van de innerlijke dingen; met het aangezicht worden ook de innerlijke dingen aangeduid, nrs. 1999, 2434, 3527, 3573, 4066, 4796-4805, 5102, 5165, 5168, 5695, 9306; en uit de betekenis van de man tot de broeder, dus wederzijds, nr. 4725, dus van het ware met het goede, want de man betekent het ware, nrs. 3134, 3309, 3459, 4725, 7716, 9007, en de broeder het goede, nrs. 367, 2360, 3303, 3803, 3815, 4121, 4191, 5409, 5686, 5692, 6756.

9517. Tot het verzoendeksel zullen zijn de aangezichten van de cherubim; dat dit betekent de innerlijke dingen, bij voortduur het goede beschouwend, dus de Heer, staat vast uit de betekenis van het verzoendeksel, namelijk het goede van de liefde, waaruit is de verhoring en de opneming van alle dingen die van de eredienst zijn, nr. 9506, dus eveneens de Heer, aangezien al het goede van de liefde is uit de Heer en het de Heer Zelf is bij de engel en bij de mens; uit de betekenis van de aangezichten, namelijk de innerlijke dingen, nr. 9515; en uit de betekenis van de cherubim, dus de bewaking vanuit de voorzienigheid opdat niet tot de Heer wordt toegegaan dan alleen door het goede van de liefde, nr. 9509.

Hiermee is het als volgt gesteld: de hemel en de Kerk, of de engelen van de hemel en de mensen van de Kerk, worden bewaakt door de Heer door middel van de verheffing van hun innerlijk tot Hem en wanneer zij worden verheven, zijn zij in het goede van de liefde tot Hem en in het goede van de liefde jegens de naaste; dit brengt de verheffing tot de Heer met zich mee; zo worden dus, zoals gezegd, de engelen van de hemel en de mensen van de Kerk, bewaakt.

Zij die worden verheven door de Heer, keren aanhoudend het gezicht tot de Heer, omdat de Heer hen aan Zich verbonden houdt door het goede van de liefde; maar zij die niet worden verheven, keren het aangezicht van de Heer af.

Hieruit kan vaststaan, wat daarmee wordt aangeduid dat de aangezichten van de cherubim zouden zijn tot het verzoendeksel; maar over die toekering tot de Heer zal, vanuit de Goddelijke barmhartigheid van de Heer, elders worden gesproken.

9518. En gij zult geven het verzoendeksel op de ark van boven; dat dit betekent zo de verhoring en de opneming van alle dingen van de eredienst die uit het goede van de liefde zijn, staat vast uit de betekenis van het verzoendeksel, dus de verhoring en de opneming van alle zaken van de eredienst die uit het goede van de liefde zijn, nr. 9506; en uit de betekenis van de ark, namelijk de hemel waar de Heer is, waarover eerder; daaruit blijkt, dat met de verbinding van het verzoendeksel met de ark wordt aangeduid de verhoring en de opneming van alle dingen die van de eredienst zijn vanuit het goede van de liefde uit de Heer in de hemel.

9519. En tot de ark zult gij geven de getuigenis; dat dit betekent uit de Heer in de hemel, namelijk de verhoring en de opneming van alle dingen die zijn van de eredienst uit het goede van de liefde, staat vast uit de betekenis van de ark, namelijk de hemel; en uit de betekenis van de getuigenis, namelijk de Heer, nr. 9503.

9520. Die Ik geven zal tot u; dat dit het uitbeeldende betekent, zie nr. 9504.

9521. En Ik zal samenkomen met u daar; dat dit de verhoring en de opneming betekent, staat vast uit de betekenis van samenkomen, wanneer het door Jehovah wordt gezegd, dus de verhoring en de opneming.

9522. En Ik zal spreken met u van boven het verzoendeksel; dat dit de verbinding betekent, staat vast uit de betekenis van spreken, wanneer dit door Jehovah gebeurt, dus de invloeiing, nrs. 2951, 5481, 5743, 5797, 7270; dus eveneens de verbinding, want waar invloeiing is, daar is verbinding.

9523. Van tussen de beide cherubim; dat dit betekent waar het hemels goede en het geestelijk goede verbonden zijn, staat vast uit de betekenis van de beide cherubim, namelijk het hemels goede en het geestelijk goede, waardoor de toegang tot de Heer is, nr. 9511; dat er toegang is waar het hemels goede en het geestelijk goede verbonden zijn, is omdat het hemels goede invloeit in het geestelijk goede en het zo wordt vergemeenschap.

9524. Die op de ark der getuigenis; dat dit betekent met de Heer in de hemel, staat vast uit de uitbeelding van de ark, namelijk de hemel; en uit de betekenis van de getuigenis, namelijk het Goddelijk Ware, dus de Heer in de hemel, nr. 9503.

9525. Alles wat Ik u zal gebieden tot de zonen Israëls; dat dit de eredienst van de uitbeeldende Kerk betekent, staat vast uit de betekenis van gebieden, wanneer dit gebeurt door Jehovah aan Mozes, dus de dingen die van de eredienst zijn, want alles wat Jehovah aan Mozes gebood tot de zonen Israëls, waren zulke dingen die de eredienst betroffen; en uit de uitbeelding van de zonen Israëls, te weten de geestelijke Kerk, nr. 9340, hier de uitgebeelde geestelijke Kerk, want alle dingen die bij de zonen Israëls waren ingesteld, waren uiterlijke zaken die de innerlijke dingen van de Kerk uitbeelden, maar niet de innerlijke dingen in hun wezen, waarover men zie wat daarover is aangehaald in nr. 9320.

9526. vers 23-30. *En gij zult maken een tafel van houten van Sittim, twee ellen haar lengte en één el haar breedte en een el en een halve haar hoogte. En gij zult ze overtrekken met zuiver goud en gij zult maken daaraan een rand van goud rondom. En gij zult maken daaraan een lijst van een palm rondom; en gij zult maken een rand van goud voor haar lijst rondom. En gij zult maken voor haar vier ringen van goud en gij zult geven de ringen op de vier hoeken, die aan haar vier voeten zijn. Tegenover de lijst zijn de ringen tot huizen voor de draagbomen, om de tafel te dragen. En gij zult maken de draagbomen van houten van Sittim; en gij zult die met goud overtrekken en de tafel zal daarmee worden gedragen. En gij zult maken haar schotels en haar bekers en haar schalen en haar bezempjes, waarmee zij zal worden bedekt; van zuiver goud zult gij die maken. En gij zult geven op de tafel het brood der aangezichten tot Mijn aangezichten bij voortduur.*

En gij zult maken een tafel, betekent de bewaarplaats van de hemelse dingen die van het goede van de liefde zijn; van houten van Sittim [acaciahout], betekent uit barmhartigheid, twee ellen haar lengte, betekent alles ten aanzien van de verbinding met het goede; en een el haar breedte, betekent iets ten aanzien van de verbinding met het ware; en een el en een halve haar hoogte, betekent het volle ten aanzien van de graden; en gij zult ze overtrekken met zuiver goud, betekent het uitbeeldende van dat goede uit barmhartigheid; en zult maken daaraan een rand van goud rondom, betekent de begrenzing van de sfeer van het goede uit het Goddelijk Goede van de Heer; en gij zult maken daaraan een lijst van een palm rondom, betekent de verbinding daar met het Ware uit het Goddelijke; en gij zult maken een rand van goud rondom, betekent de begrenzing van de sfeer van het Goddelijk Goede; en gij zult maken voor haar vier ringen van goud, betekent de laatste bewaarplaats van het hemels huwelijk, dat is van het Goddelijk Goede met het Goddelijk Ware; en gij zult geven de ringen op haar vier hoeken, betekent vandaar de vastheid [die aan haar vier voeten zijn, betekent in de natuurlijke sfeer]; tegenover de lijst zullen zijn de ringen tot de huizen van de draagbomen, betekent de macht daaruit; om de tafel te dragen, betekent tot het bestaan en het blijven bestaan; en gij zult maken de draagbomen van houten van Sittim, betekent de macht van het ware vanuit het goede; en gij zult die met goud overtrekken, betekent het uitbeeldende van het goede; en de tafel zal daarmee worden gedragen, betekent vandaar het standhouden; en gij zult maken haar schotels, haar bekers en haar schalen en haar bezempjes, waarmee zij zal worden bedekt, betekent de erkenningen van het hemels goede en ware; van zuiver goud zult gij die maken, betekent uit het goede; en gij zult geven op de tafel het brood der aangezichten, betekent daar de Heer ten aanzien van het hemels goede; tot Mijn aangezichten bij voortduur, betekent zo de tegenwoordigheid van de Heer met de vrede en de hemelse vreugde uit barmhartigheid.

9527. En gij zult maken een tafel; dat dit de bewaarplaats van de hemelse dingen betekent, staat vast uit de betekenis van de tafel, namelijk de hemel ten aanzien van de opneming van zulke dingen die zijn uit de Heer daar, namelijk het goede van de liefde en het goede van het geloof en vandaar de gezegendheid en de gelukzaligheid; deze dingen worden met de tafel aangeduid, omdat met de spijzen worden aangeduid de hemelse dingen, die zijn van het goede van de liefde en van het geloof en vandaar van de wijsheid en het inzicht, die in de gewone spraak ook hemelse spijzen worden genoemd en eveneens onder de spijzen in het Woord worden verstaan, nrs. 56-58, 680, 681, 1480, 4459, 4792, 5293, 5340, 5342, 5576, 5579, 5915, 8562, 9003.

Deze dingen vertonen zich soms uitbeeldend in de hemel door een tafel, waarop spijzen van elke soort liggen.

Daaruit blijkt, dat met de tafel de bewaarplaats van de hemelse dingen wordt aangeduid, dus de hemel ten aanzien van de opneming van zulke dingen die uit de Heer zijn.

Dit wordt ook aangeduid met de tafel bij Lukas: *‘Jesus zei: Ik richt voor u toe, zoals voor Mij Mijn Vader het koninkrijk heeft toegericht, opdat gij eet en drinkt aan Mijn tafel in Mijn koninkrijk’*, (Lukas 22:29,30); en bij Mattheüs: *‘Velen zullen van het oosten en het westen komen en aanzitten met Abraham en Izaäk en Jakob, in het koninkrijk der hemelen’*, (Mattheüs 8:11) en ook bij David: *‘Ik zal voor mij het boze niet vrezen; Gij zult vóór mij de tafel toerichten, tegenover mijn vijanden; Gij zult mijn hoofd vet maken met olie, mijn beker zal overvloeien; het goede en de barmhartigheid zullen mij volgen’*, (Psalm 23:4-6).

De tafel betekent in de tegengestelde zin echter de bewaarplaats van zulke dingen die in de hel zijn, bij Jesaja: *‘Zij dolen door de sterke drank, zij dwalen onder de zienden, zij waggelen in het gericht; alle tafels zijn vol van braaksel; wie zal Hij wetenschap leren en wie zal Hij het gehoorde doen verstaan’*, (Jesaja 28:7,8).

Bij dezelfde: *‘Gij die Jehovah verlaat, die voor Gad een tafel toericht en voor Meni een drankoffer’*, (Jesaja 65:11).

En bij David: *‘Zij hebben gal tot mijn spijs gegeven en in mijn dorst hebben zij mij edik te drinken gegeven; hun tafel worde vóór hen tot een strik’*, (Psalm 69:22,23).

9528. Van houten van Sittim; dat dit betekent uit barmhartigheid, staat vast uit de betekenis van houten van Sittim, namelijk het goede van de verdienste, dat van de Heer alleen is, nr. 9472, 9486; en omdat het goede van de verdienste de barmhartigheid is, wordt daarom deze ook met de houten van Sittim aangeduid.

De Heer heeft immers uit de zuivere Liefde, dus uit de zuivere barmhartigheid, het Menselijke aangenomen en de zwaarste verzoeken en tenslotte het lijden aan het kruis uitgehouden, opdat Hij het menselijk geslacht zou zaligen; vandaar heet Hij de Verdienste en de Gerechtigheid.

Daaruit blijkt dat het goede van de verdienste de barmhartigheid is.

De barmhartigheid is de Goddelijke Liefde jegens hen die in ellenden zijn gesteld.

Dat de Heer de zwaarste verzoeken heeft ondergaan en zo de hemel en de hel in de orde heeft geschikt en dat Hij heeft gestreden vanuit Goddelijke Liefde, om degenen te zaligen die Hem met de liefde en het geloof opnemen, zie de nrs. 1266, 1663, 1668, 1676, 1690, 1691, 1737, 1787, 1789, 1812, 1813, 1820, 1921, 2083, 2159, 2574, 2649, 2776, 2795, 2813, 2816, 3318, 4180, 4286, 4295, 5078.

9529. Twee ellen haar lengte, dat dit betekent alles ten aanzien van de verbinding met het goede, staat vast uit de betekenis van twee, namelijk de verbinding, te weten alle en de afzonderlijke dingen; dat het de verbinding is, zie de nrs. 1686, 5194, 8423 en vandaar alle en de afzonderlijke dingen, nr. 9166; en uit de betekenis van de lengte, namelijk het goede, nr. 9487; vandaar wordt met twee ellen de lengte, aangeduid alles ten aanzien van de verbinding met het goede.

Onder de verbinding met het goede wordt verstaan de verbinding van de bewaarplaats, welke met de tafel wordt aangeduid, met het goede van de liefde, dat met de broden der aangezichten op de tafel wordt aangeduid, waarover hierna.

De bewaarplaats immers zal zijn aangepast aan de dingen die moeten worden opgenomen en de dingen die moeten worden opgenomen, hebben betrekking op het goede en het ware; de aanpassing en vandaar de verbinding wordt met de getallen beschreven, waarmee de lengte en de breedte wordt aangegeven; dat dingen met getallen worden aangegeven in het Woord, zie nr. 9488.

9530. En een el haar breedte; dat dit betekent iets ten aanzien van de verbinding met het ware, staat vast uit de betekenis van de el, namelijk iets; het is immers de helft van het vorige en wanneer het dubbele alles betekent, dan betekent de helft ervan, dus iets, tot verbinding en uit de betekenis van de breedte, namelijk het ware, nrs. 9487, 9488.

9531. En een el en een halve haar hoogte; dit betekent het volle ten aanzien van de graden, zoals eerder in nr. 9489.

9532. En gij zult ze overtrekken met goud; dat dit betekent het uitbeeldende van dat goede uit barmhartigheid, staat vast uit de betekenis van overtrekken met goud, namelijk het uitbeeldende van het goede; met het goud immers wordt het goede van de liefde aangeduid, nrs. 113, 1551, 1552, 5658, 6914, 6917; daarom werd dat goede met het goud uitgebeeld, waar het werd aangebracht; dat het is uit barmhartigheid, komt omdat al het goede van de liefde is vanuit barmhartigheid, welke eveneens wordt aangeduid met het hout van Sittim, dat werd overtrokken met goud, nr. 9528.

9533. En gij zult maken daaraan een rand van goud rondom; dat dit betekent de begrenzing van de sfeer van het goede uit het Goddelijk Goede van de Heer, staat vast uit de betekenis van de rand van goud rondom, dus de begrenzing van de sfeer van het goede uit de Heer, opdat dit niet wordt toegegaan en gekwetst door de bozen, nr. 9492.

9534. En gij zult maken daaraan een lijst van een palm rondom; dat dit betekent de verbinding daar met het ware uit het Goddelijke, staat vast uit de betekenis van de lijst, dus het laatste van de begrenzing, omdat die buiten de rand was, dus de verbinding met het ware en het Goddelijke.

Dat dit met de lijst wordt aangeduid, kan men niet weten, indien men niet weet hoe het is gesteld met de uitbreiding en de begrenzing van de sfeer van het goede uit de Heer, die de hemel omgeeft en zo beschermt; dat de sfeer van het Goddelijk Goede de hemel en alle gezelschappen die in de hemel zijn, omgeeft en zo beschermt tegen het binnenbreken van de boosheden uit de hel, zie de nrs. 9490, 9492, 9498; die Goddelijke sfeer strekt zich ook uit tot de hellen en zij bewaakt die eveneens; vandaar is het dat in de hellen ook de Heer regeert, maar met dit verschil, dat de Goddelijke sfeer die de hemel omgeeft en beschermt, de sfeer is van het Goddelijk Ware verbonden met het Goddelijk Goede, maar dat die sfeer die de hel bewaakt, de sfeer is van het Goddelijk Ware gescheiden van het Goddelijk Goede.

De oorzaak dat deze sfeer in de hel is, is dat allen die daar zijn, het Goddelijk Goede, dus de barmhartigheid van de Heer verwerpen; zo'n sfeer regeert in de uiterlijke vorm in de hel, niettemin regeert de sfeer van het Goddelijk Ware verbonden met het Goddelijk Goede in de innerlijke vorm; hierdoor worden zij daar bewaakt, opdat de een de ander niet bovenmate het boze aandoet.

Daaruit blijkt, dat de sfeer van het Goddelijk Goede in de uiterlijke vorm ophoudt waar de hemel ophoudt en de sfeer van het Goddelijk Ware gescheiden van het Goddelijk Goede aanvangt waar de hel aanvangt en dat in de tussenruimte de verbinding is, die wordt aangeduid door de lijst van een palm rondom.

9535. En gij zult maken een rand van goud voor haar lijst rondom, dat dit betekent de begrenzing van de sfeer van het Goddelijk Goede, staat vast uit de betekenis van de rand van goud, namelijk de begrenzing van het Goddelijk Goede, zoals eerder in nr. 9533; en uit de betekenis van haar lijst, dus de verbinding met het ware uit het Goddelijke, volgens dat wat eerder in nr. 9534 is getoond.

9536. En gij zult maken voor haar vier ringen van goud; dat dit betekent de laatste bewaarplaats van het hemels huwelijk, dat is van het Goddelijk Goede met het Goddelijk Ware, staat vast uit de betekenis van de vier ringen van goud, dus het Goddelijk Ware verbonden met het Goddelijk Goede, die aan alle zijden rondom zijn, nr. 9493, dus de laatste bewaarplaats van het hemels huwelijk, dat is van het Goddelijk Goede met het Goddelijk Ware.

9537. En gij zult geven de ringen op haar vier hoeken; dat dit betekent, waar vandaan de vastheid is, staat vast uit de betekenis van de hoeken, namelijk de vastheid, nr. 9494; dus krachtens de verbinding van het Goddelijk Ware met het Goddelijk Goede in de laatste dingen, die met de vier ringen van goud wordt aangeduid, nr. 9536.

9538. Die aan haar vier voeten zijn; dat dit betekent in de natuurlijke sfeer, staat vast uit de betekenis van vier, namelijk dat het de verbinding insluit, nrs. 1686, 8877; en uit de betekenis van de voeten, namelijk het natuurlijke, nrs. 2162, 3147, 3761, 3986, 4280, 4938-4952, 5327, 5328.

Dat het de vastheid in de natuurlijke sfeer is, komt omdat al het geestelijke stilhoudt in dat wat het natuurlijk ware wordt genoemd en al het hemelse in dat wat het natuurlijk goede wordt genoemd; en zij daar blijven staan; vandaar is het dat het natuurlijke het fundament is, en dus het firmament daarvoor; dat dit zo is, weten nog weinigen, daarom zal over deze zaak elders uit ondervinding vanuit de Goddelijke barmhartigheid van de Heer elders worden gesproken.

9539. Tegenover de lijst zullen zijn de ringen tot de huizen voor de draagbomen; dat dit de macht daaruit betekent, staat vast uit de betekenis van de lijst, waar tegenover de ringen zullen zijn, dus de verbinding in de laatste dingen met het Ware uit het Goddelijke, nr. 9534; uit de betekenis van de ringen, namelijk de bewaarplaats ervan, nr. 9536; en uit de betekenis van de draagbomen, te weten de macht, nr. 9496; er wordt gezegd: tot de huizen, omdat er wordt gehandeld over het hemels goede en over de macht van de bewaarplaats ervan; dit goede wordt immers met het brood der aangezichten aangeduid en de bewaarplaats ervan met de tafel waarop die broden lagen; met de huizen wordt ook dat goede in de laatste dingen aangeduid; dat het huis het goede is, zie de nrs. 2233, 2234, 2559, 3652, 3720, 4982, 7848, 7929.

9540. Om de tafel te dragen; dat dit betekent tot het bestaan en het blijven bestaan, staat vast uit de betekenis van dragen, namelijk in de staat van het goede samenhouden, dus bestaan en blijven bestaan, nr. 9500.

9541. En gij zult maken de draagbomen van houten van Sittim; dat dit de macht van het ware uit het goede betekent, zie nr. 9496, waar eendere woorden staan.

9542. En gij zult die met goud overtrekken; dat dit het uitbeeldende van het goede betekent, zie nr. 9532.

9543. En de tafel zal daarmee worden gedragen; dat dit vandaar het standhouden betekent, staat vast uit de betekenis van gedragen worden, namelijk bestaan en blijven bestaan, nr. 9540; dus ook standhouden; en uit de betekenis van de tafel, namelijk de bewaarplaats van de hemelse dingen, nr. 9527.

Dus wordt de binnenste of derde hemel beschreven ten aanzien van de opneming van het goede uit de Heer.

De broden der aangezichten immers zijn het hemels goede dat uit de Heer is en de tafel waarop die broden lagen, is de bewaarplaats van dat goede.

Maar het gaat niet aan om de afzonderlijke dingen naar de stand van de zaak uiteen te zetten, aangezien de meeste dingen die in het hemels rijk van de Heer zijn, niet vallen in de idee van het menselijk denken en nauwelijks in de idee van het denken van de engelgeesten die in de laatste hemel zijn.

Alle dingen immers die in het hemels rijk van de Heer zijn, worden gegrondvest op het goede dat van de liefde is en niet op het ware dat van het geloof is; zij spreken ook onder elkaar door de goede dingen die van de liefde zijn en niet door de waarheden die van het geloof zijn, zoals degenen die in het geestelijk rijk van de Heer zijn, zie de aanhalingen in nr. 9277.

Het hemels rijk van de Heer is de binnenste of derde hemel en het is bekend dat daarin onbegrijpelijke en onuitsprekelijke dingen zijn, of dingen die nooit zijn opgekomen in het gemoed van iemand en die nooit een oog heeft gezien noch een oor gehoord; daarom vertonen zich die dingen, die in deze hemel bestaan, zich voor de geesten beneden door uitbeeldingen, waaruit enig idee kan worden gevormd ten aanzien van de onbegrijpelijke en onuitsprekelijke dingen die daar zijn.

Dezelfde dingen werden in de wereld uitgebeeld door de ark, het verzoendeksel, de cherubim, de tafel waarop de broden der aangezichten lagen en door de kandelaar, daardoor werden alle dingen voorgesteld die in dat rijk zijn; en door het habitakel en de voorhof van de tent en door de gordijnen en de voorhangen daar, werden die zaken uitgebeeld die in het geestelijk rijk van de Heer zijn, dat de tweede of middelste hemel is.

9544. En gij zult maken haar schotels, haar bekers en haar schalen en haar bezempjes, waarmee zij zal worden bedekt; dat dit betekent de erkentissen van het hemels goede en ware, staat vast uit de betekenis van de vaten in het algemeen, te weten de wetenschappelijke dingen of de erkentissen, nrs. 3068, 3079; dus zijn de vaten in het bijzonder die hier worden opgesomd, de erkentissen van het hemels goede en ware: het hemels goede is het goede van de liefde tot de Heer en het hemels ware is het goede van de wederzijdse liefde; de erkentissen van die goedheden worden aangeduid met die vaten; en omdat de erkentissen worden aangeduid en de erkentissen zijn van het natuurlijk geheugen van de mens en het natuurlijke het uiterlijke, wordt er daarom gezegd: waarmee de tafel zal worden bedekt; het natuurlijke immers wordt, omdat het buiten is of beneden en datgene dekt en sluit wat binnen of boven is, daarom een deksel genoemd, nr. 6377.

Tot welk nut die vaten strekten, zie (Leviticus 24:6,7; Numeri 4:7,8).

9545. En gij zult geven op de tafel het brood der aangezichten; dat dit betekent daar de Heer ten aanzien van het hemels goede, staat vast uit de betekenis van de tafel, namelijk het opnamevat van de hemelse dingen; uit de betekenis van het brood, namelijk in de hoogste zin de Heer en in de betrekkelijke zin het goede van de liefde dat uit Hem is, dus de Heer ten aanzien van het hemels goede, nrs. 2165, 2177, 3464, 3735, 3813, 4211, 4217, 4735, 4976, 5915; en dat met het brood wordt aangeduid in het algemeen elke hemelse spijs, of de spijs die het geestelijk leven van de mens voedt, nrs. 3478, 6118, 8410, 9323; en uit de betekenis van de aangezichten, wanneer over de Heer wordt gehandeld, dus al datgene wat uit de Goddelijke Liefde is, zoals: de onschuld, de vrede, de vreugde, dus de hemel zelf bij de mens en de engel, nrs. 222, 223, 5585, 9306.

9546. Tot Mijn aangezichten bij voortduur; dat dit betekent zo de tegenwoordigheid van de Heer met de vrede en met de hemelse vreugde uit de barmhartigheid, staat vast uit de betekenis van de aangezichten van Jehovah of van de Heer, namelijk alle dingen die van de Goddelijke Liefde of van de Barmhartigheid zijn, zoals: de onschuld, de vrede, de vreugde,

dus de hemel zelf bij hen die opnemen; met de aangezichten immers worden, wanneer over de mens en de engel wordt gehandeld, aangeduid de innerlijke dingen die van de wil en daaruit van het verstand zijn, dus die van de liefde en daaruit van het geloof zijn, zie de nrs. 1999, 2434, 3527, 3573, 4066, 4796, 4798, 5102, 5165, 5168, 5585, 5592, 6604, 6848, 6849, 9306.

Daaruit kan vaststaan dat met de aangezichten, wanneer over Jehovah of de Heer wordt gehandeld, de dingen worden aangeduid die van de Goddelijke Liefde of van de Barmhartigheid zijn, dus al het hemelse goede, nrs. 222, 223, 5585, 9306.

9547. vers 31-39. *En gij zult maken een kandelaar van zuiver goud, massief zal de kandelaar worden gemaakt, zijn schacht en zijn riet, zijn kelken, zijn granaatappelen en zijn bloemen, uit die zullen zij zijn. En zes rieten uitgaande van zijn zijden, drie rieten des kandelaars van zijn ene zijde en drie rieten des kandelaars van zijn andere zijde. Drie amandelvormige kelken in één riet, een granaatappel en een bloem, aldus voor de zes rieten uitgaande van de kandelaar. En in de kandelaar vier amandelvormige kelken, zijn granaatappelen en zijn bloemen. En een granaatappel onder twee rieten uit die en een granaatappel onder twee rieten uit die en een granaatappel onder twee rieten uit die, voor de zes rieten uitgaande van de kandelaar. Hun granaatappelen en hun rieten, uit die zullen zij zijn, al zijn dingen, één massieve van zuiver goud. En gij zult maken zijn zeven lampen; en men doe opgaan zijn lampen en hij verlichte tegenover zijn aangezichten. En zijn tangen en zijn scheppen, van zuiver goud. Een talent van zuiver goud zal men hem maken met al die vaten.*

En gij zult maken een kandelaar, betekent de geestelijke hemel; van zuiver goud, betekent vanuit het hemels goede; massief zal de kandelaar worden gemaakt, betekent alles uit het goede; zijn schacht en zijn riet, zijn kelken, de geestelijke dingen in het natuurlijke; zijn granaatappelen, betekent de wetenschappelijke dingen van het goede; en zijn bloemen, betekent de wetenschappelijke dingen van het ware; daaruit zullen zij zijn, betekent dat zij zullen zijn uit het geestelijke dat uit het hemels goede is; en zes rieten uitgaande van zijn zijden, betekent alle dingen van het ware uit het goede in een samenvatting; drie rieten van de kandelaar van zijn ene zijde en drie rieten van de kandelaar van zijn andere zijde, betekent het volle ten aanzien van het goede en het ware; drie amandelvormige kelken, betekent het volle ten aanzien van de wetenschappelijkheden vanuit het goede; in één riet, betekent de macht van het ware uit het goede; een granaatappel en een bloem, betekent het wetenschappelijke van het goede en het wetenschappelijke van het ware; en drie amandelvormige kelken in één riet, een granaatappel en een bloem, betekenen eendere dingen; dus voor de zes rieten, uitgaande van de kandelaar, betekent de macht van het ware uit het goede ten aanzien van alle dingen in de geestelijke hemel; en in de kandelaar betekent het midden ervan waardoor de verbinding is en waaruit de machten zijn; vier amandelvormige kelken, betekent de wetenschappelijkheden van het ware uit het goede; zijn granaatappelen en zijn bloemen, betekent de wetenschappelijkheden van het goede en van het ware; en een granaatappel onder twee rieten daaruit en een granaatappel onder twee rieten daaruit, betekent het wetenschappelijke van het goede voor de afzonderlijke waarheden; voor de zes rieten uitgaande van de kandelaar, betekent de macht van het ware uit het goede ten aanzien van alle dingen in de geestelijke hemel; hun granaatappelen en hun rieten daaruit zullen zij zijn, al zijn dingen, betekent dat de wetenschappelijkheden van het goede en de machten uit het Goddelijk geestelijke, dat uit de Heer is, zullen zijn; een massieve van zuiver goud, betekent ongerept en volmaakt, omdat het is uit hetzelfde goede; en gij zult maken zijn zeven lampen, betekent de heilige geestelijke dingen daaruit; en men doe opgaan zijn lampen, betekent het licht van de geestelijke hemel; en hij verlichte tegenover zijn aangezichten, betekent uit het Goddelijk Goede van het Goddelijk Menselijke van de Heer; en zijn tangen

en zijn scheppen, betekent de middelen ter zuivering en ter uitlediging in het natuurlijke; van zuiver goud, betekent ook uit het goede; een talent van zuiver goud zal men hem maken met al die vaten, betekent het hemels goede waaruit het geestelijk goede is tezamen met de wetenschappelijke dingen ervan.

9548. En gij zult maken een kandelaar; dat dit de geestelijke hemel betekent, staat vast uit de betekenis van de kandelaar, namelijk het Goddelijk geestelijke in de hemel en in de Kerk uit de Heer; dat met de kandelaar het Goddelijk geestelijke wordt aangeduid, komt omdat met de tafel waarop de broden der aangezichten lagen, het Goddelijk hemelse wordt aangeduid, zoals eerder is getoond.

Het Goddelijk hemelse is het goede van de liefde en het Goddelijk geestelijke is het ware van het geloof daaruit, beide voortgaande uit de Heer.

Dat de kandelaar het Goddelijk geestelijke is, is vanwege het licht dat erdoor wordt gegeven; want het Goddelijke Ware dat uit het Goddelijk Goede voortgaat, is dat licht in de hemel; nergens anders vandaan hebben de engelen het Licht.

Vandaar komt het, dat de Heer in het Woord het Licht wordt genoemd en dat met het licht wordt aangeduid het geloof en het inzicht van het ware en de wijsheid van het goede, die uit de Heer alleen zijn; zie de nrs. 1053, 1521-1533, 1619-1632, 2776, 3094, 3138, 3167, 3190, 3195, 3222, 3223, 3337, 3339, 3341, 3636, 3543, 3862, 3993, 4060, 4180, 4302, 4409, 4414, 4415, 4419, 4527, 4598, 5400, 6032, 6313, 6315, 6608, 6907, 8184, 8644, 8707, 8861, 9399, 9407.

Dat de kandelaar de geestelijke hemel is uit het Goddelijk Ware uit de Heer, dus eveneens de Kerk en dat de lamp het geloof is en het inzicht van het ware en de wijsheid van het goede, die uit de Heer alleen zijn, staat vast uit de plaatsen in het Woord waar de kandelaar en de lamp worden genoemd, zoals bij Johannes: *‘Ik zag zeven gouden kandelaren; en in het midden van de zeven kandelaren Eén, de Zoon des Mensen gelijk; de zeven kandelaren zijn de zeven Kerken’*, (Openbaring 1:12,13,20); en bij dezelfde: *‘Ik zal uw kandelaar van zijn plaats verwijderen, indien gij niet boete doet’*, (Openbaring 2:5).

De Kerk wordt hier kandelaar genoemd vanwege het Goddelijk Ware dat daar uit de Heer is; er wordt immers gezegd: de zeven kandelaren zijn de zeven Kerken; dat het is vanwege het Goddelijk Ware, blijkt hieruit dat er wordt gezegd: Ik zal uw kandelaar verwijderen, indien gij niet boete doet; dat dit is uit de Heer, blijkt ook; er wordt immers gezegd: In het midden van de kandelaren Eén, de Zoon des Mensen gelijk; dat de Heer de Zoon des Mensen wordt genoemd vanwege het Goddelijk Ware, zie de nrs. 2803, 2813, 3704.

Bij dezelfde: *‘Ik zal aan Mijn twee getuigen geven, dat zij profeteren duizend tweehonderd zestig dagen; dezen zijn de twee olijven en de twee kandelaren, voor de God der aarde staande’*, (Openbaring 11:3-19); de twee getuigen zijn het Woord van het ene en het andere Testament, voor zover het getuigt met betrekking tot de Heer; dit wordt een olijf genoemd vanwege het Goddelijk Goede en een kandelaar vanwege het Goddelijk Ware, dat uit de Heer is.

Bij Zacharia: *‘De engel zei tot de profeet: Wat ziet gij; tot wie ik zei: Ik zie, en zie, een Kandelaar gans van goud; zijn oliekruijke op zijn hoofd en zijn zeven lampen daarop, zeven pijpen tezamen voor de lampen; twee olijven daarnevens, een ter rechter van het oliekruijke en een ter linker ervan’*, (Zacharia 4:2,3); daar wordt gehandeld over Zerubabel, die het huis van God zou grondvesten en dat zou volmaken, door wie de Heer wordt uitgebeeld, namelijk dat Hij zou komen en zou herstellen de geestelijke hemel en de Kerk, die de kandelaar zijn; en de heilige waarheden daar zijn de zeven lampen.

Dat de lamp het geloof is en het inzicht van het ware en de wijsheid van het goede, die uit de Heer alleen zijn, staat vast bij Johannes: *‘Het heilige Jeruzalem behoeft de zon niet, noch de maan, opdat zij in haar schijne; de heerlijkheid Gods zal haar verlichten en haar lamp is het*

Lamp; de natiën die worden gezaligd, zullen in Zijn Licht wandelen, (Openbaring 21:23,24); en verder: *Nacht zal daar niet zijn en zij hebben geen lamp, noch het licht van de zon van node, omdat de Heer God hen verlicht*, (Openbaring 22:5); de lamp staat in de vorige plaats voor het Goddelijk Ware dat uit de Heer is en het licht voor het geloof, dus eveneens voor het inzicht en de wijsheid.

Bij dezelfde: *Het licht der lamp zal in u niet langer schijnen en de stem des bruidegoms en der bruid zal in u niet langer worden gehoord*, (Openbaring 18:23).

En bij Jeremia: *Ik zal doen ophouden de stem der vreugde en de stem der blijdschap, de stem des bruidegoms en de stem der bruid, de stem der molens en het licht der lamp, opdat het ganse land zij tot verlaten, tot verwoesting*, (Jeremia 25:10,11); daar wordt gehandeld over de uitblussing van het geloof en vandaar van het inzicht in de geestelijke dingen, wat daar wordt aangeduid met de lamp die niet zal zijn en met het licht van de lamp dat aan hen zal worden onttrokken.

Evenzo bij Job: *Hoe vaak wordt de lamp der goddelozen uitgeblust en komt over hen de ondergang*, (Job 21:17).

Bij David: *Gij verlicht mijn lamp; Jehovah mijn God doet mijn duisternis blinken*, (Psalm 18:29; 2 Samuël 22:29); bij dezelfde: *Uit Uw bevelen ben ik inzichtsvol geworden; Uw Woord is een lamp voor mijn voet en een licht voor mijn pad*, (Psalm 119:104,105).

Bij Job: *Wanneer God de lamp doet blinken op mijn hoofd, bij het licht ervan zou ik wandelen in de duisternis*, (Job 29:3).

Bij Mattheüs: *De lamp van het lichaam is het oog, indien uw oog rechtschapen is, zo zal uw ganse lichaam lichtvol zijn; doch indien uw oog boos zal geweest zijn, zo zal uw ganse lichaam verdonkerd zijn; indien dan het schijnsel dat in u is, duisternis is, hoe groot zal de duisternis zijn*, (Mattheüs 6:22,23; Lukas 8:16; 11:33-36).

Onder het oog hier wordt het geloof en daaruit het inzicht verstaan; dat deze dingen in de innerlijke zin het oog zijn, zie de nrs. 4403-4421, 4523-4534, 9051; daaruit blijkt wat daarmee wordt aangeduid dat indien uw oog rechtschapen is, het ganse lichaam lichtvol zal zijn, maar indien het oog boos is, het gehele lichaam verdonkerd zal zijn.

Omdat het geloof en daaruit het inzicht en de wijsheid wordt aangeduid met de lamp, worden daarom de koningen van Juda de lampen van David genoemd, (1 Koningen 11:36; 15:4; 2 Koningen 8:19) en wordt David de lamp Israëls genoemd, (2 Samuël 21:16,17).

Niet dat de koningen van Juda lampen waren, ook niet David, maar omdat met de koning wordt aangeduid het Goddelijk Ware dat uit de Heer is, nr. 6148 en met David de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware waaruit het geloof, het inzicht en de wijsheid is, nr. 1888.

9549. Van zuiver goud; dat dit betekent uit het hemels goede, staat vast uit de betekenis van het goud, namelijk het goede van de liefde of het hemels goede, nrs. 113, 1551, 1552, 5658, 6914, 6917.

Hier zal in het kort worden gezegd, waarom de kandelaar uit zuiver goud zou zijn; met de kandelaar wordt het Goddelijk geestelijke aangeduid, of het Goddelijk Ware, dat uit de Heer in de hemel en in de Kerk is, nr. 9548; omdat dit ontstaat uit het Goddelijk Goede, was daarom de kandelaar uit goud, want zoals is gezegd, goud betekent het goede.

Dit blijkt verder uit de invloeiing van de Heer in de hemelen: de binnenste of derde hemel is hemels, de middelste of tweede is geestelijk; de Heer vloeit door de hemelse hemel, die in het goede van de liefde tot Hem is, in de geestelijke hemel in, die in het ware van het geloof in Hem is.

Daaruit staat vast, waarom de kandelaar uit zuiver goud zou zijn, en ook de tien kandelaren in de tempel die door Salomo is gebouwd, (1 Koningen 7:49); zie ook hierna de nrs. 9550, 9568.

9550. Massief zal de kandelaar worden gemaakt; dat dit betekent alles uit het goede, staat vast uit de betekenis van massief, namelijk geheel en al, dus alles uit het goede, dat met het goud wordt aangeduid.

Al het geestelijke immers, dat wordt aangeduid met de kandelaar, voor zover het verlicht, ontstaat uit het hemelse en blijft daardoor eveneens aanhoudend bestaan, zoals al het ware vanuit het goede; want indien men het goede wegneemt, wordt het ware ogenblikkelijk uitgeblust; de ziel van het ware immers is het goede.

Het is hiermee gesteld zoals met de aandoening die van de liefde is, ten opzichte van het denken; indien de aandoening die van de liefde is, wordt weggenomen, wordt terstond het denken uitgeblust; de aandoeningen immers is het leven zelf of de ziel van het denken; alle aandoening die van de liefde is, is van het goede en alle denken daaruit is van het ware; het ware dat vanuit het goede is, wordt het geestelijke genoemd en het goede waaruit het ware is, wordt het hemelse genoemd.

9551. Zijn schacht en zijn riet, zijn kelken; dat dit de geestelijke dingen in het natuurlijke betekent, staat vast uit de betekenis van de schacht, het riet en de kelk, die de verlengingen zijn uit de kandelaar zelf, zoals de armen, de handen en de palmen uit het lichaam, dus het geestelijke in het natuurlijke; het natuurlijke immers wordt voortgebracht door en afgeleid van het geestelijke, zoals het geestelijke door en van het hemelse, nr. 9549; daaruit blijkt, dat wanneer de kandelaar het Goddelijk geestelijke betekent, de verlengingen en de afleidingen, die de schacht, het riet en de kelken worden genoemd, de geestelijke dingen in het natuurlijke zijn.

9552. Zijn granaatappelen; dat dit de wetenschappen van het goede betekent, staat vast uit de betekenis van de granaatappelen, namelijk de wetenschappelijke dingen van het goede; er zijn wetenschappen van het goede en er zijn wetenschappen van het ware; de eerste worden aangeduid met granaatappelen, de laatste met de bloemen waarmee de kandelaar werd omgeven en versierd.

Dat de wetenschappen van het goede met de granaatappelen worden aangeduid, staat vast uit enige plaatsen elders, waar zij worden genoemd, zoals bij Mozes: *‘Een land van tarwe en gerst en van wijnstok en vijgenboom en granaatappel’*, (Deuteronomium 8:8).

En bij Haggai: *‘Het zaad is nog niet in de schuur en tot aan de wijnstok en de vijgenboom en de granaatappel’*, (Haggai 2:20); tarwe, gerst en zaad in de schuur betekenen de innerlijke en uiterlijke hemelse dingen; de wijnstok, de vijgenboom en de granaatappel, de geestelijke en de natuurlijke dingen in hun orde, waarvan de laatste de wetenschappelijke dingen zijn, die van de natuurlijke en de zinlijke mens zijn, waarom de granaatappel in de laatste plaats wordt genoemd.

Bij Zefanja: *‘Jehovah zal Assur verdoen; in het midden van haar zullen de kudden van kleinvee rusten, al het wilde dier van de natie, voorts zullen de roerdomp en de eend in haar granaatappelen vernachten’*, (Zefanja 2:13,14); de roerdomp en de eend in de granaatappelen staat voor de valsheden vanuit het boze in de wetenschappen van het goede.

Bij Amos: *‘Ik zag de Heer staande op het altaar, Die zei: Sla de granaatappel, dat de posten sidderen; dit is, verdeel ze allen in het hoofd, de laatsten van hen zal Ik doden met het zwaard’*, (Amos 9:1); de granaatappel slaan staat voor de wetenschappelijke dingen van het goede vernietigen door de valsheden van het boze; van de posten wordt gezegd dat zij dan sidderen, omdat de posten de waarheden van het natuurlijke zijn, nr. 7847; de laatsten doden met het zwaard, staat voor de laatste dingen zo vernietigen; het zwaard immers is het ware strijdende tegen het valse en dat vernietigende en omgekeerd, nrs. 2799, 4499, 6355, 7102, 8249.

9553. En zijn bloemen; dat dit de wetenschappelijke dingen van het ware betekent, staat vast uit de betekenis van de bloemen, namelijk de wetenschappen van het ware; dat de bloemen die betekenen, komt omdat de bloemen uitspruitsels zijn die voorafgaan en op hun wijze de vruchten en de zaden voortbrengen; want het is bekend dat de bomen en planten bloeien, voordat zij vrucht dragen; evenzo is het gesteld met de mens ten aanzien van het inzicht en de wijsheid; de wetenschappelijke dingen van het ware gaan vooraf en brengen op hun wijze de dingen voort die van de wijsheid zijn bij de mens; zij zijn immers zijn redelijke van dienst als objecten en zo als middelen om wijs te worden; vandaar komt het, dat de wetenschappelijke dingen van het ware zijn zoals de bloemen en het goede van het leven, namelijk het goede van de wijsheid, is zoals de vrucht.

Aangezien alle dingen die in de geestelijke wereld zijn, betrekking hebben op zulke zaken die bij de mens zijn, vanwege de oorzaak dat de hemel één mens weergeeft en overeenstemt met alle en de afzonderlijke dingen die bij de mens zijn, stammen daarom ook alle dingen die in de natuurlijke wereld zijn, overeen, beelden uit en duiden aan, nr. 9496.

Daaruit nu kan vaststaan, vanwaar het komt dat bloemen de wetenschappen van het ware betekenen en in het algemeen waarheden en de vruchten en de zaden de goedheden.

Dat de bloemen de wetenschappelijke dingen van het ware zijn en in het algemeen de waarheden, staat vast uit deze volgende plaatsen; bij Jesaja: *'Hun wortel zal zoals een uittering zijn en hun bloem zoals stof, omdat zij de wet van Jehovah hebben geweigerd en de rede van de Heilige Israëls hebben versmaad'*, (Jesaja 5:24).

Bij dezelfde: *'In het toekomstige zal Jakob wortel schieten, Israël zal bloesemen en bloeien, aldus dat zij de aangezichten van het wereldronde met inkomst zullen vervullen'*, (Jesaja 27:6).

Bij dezelfde: *'Wee de dronkenen van Efraïm en de afvallende bloem der heerlijkheid en des sieraads van hem'*, (Jesaja 28:1); de dronkenen staan voor hen die redeneren vanuit valsheden, nr. 1072; Efraïm voor het verstandelijke van de Kerk, hier dus het verdraaide, nrs. 5354, 6222, 6234, 6238, 6267; de heerlijkheid voor het Goddelijk Ware, nrs. 4809, 5922, 8267, 8427, 9429.

Daaruit blijkt, dat de bloem het wetenschappelijke is waardoor het ware is.

Bij dezelfde: *'Het gras is verdord, de bloem valt af; het gras is het volk; naar het Woord van onze God blijft tot in het eeuwige'*, (Jesaja 40:6-8).

Bij Nahum: *'De bloem van Libanon verkwijnt'*, (Nahum 1:4); ook daar staat de bloem voor de wetenschappelijke dingen als middelen om wijs te worden.

Bij Daniël: *'In de droom zag Nebukadnezar, zie, een boom, in het midden van de aarde, zijn hoogte was groot, zijn blad was schoon en zijn bloem veel; onder hem had het beest des velds schaduw en in zijn takken woonden de vogelen des hemels; en alle vlees werd gevoed.*

Maar de Heilige roepende van de hemel, zei: Houwt de boom af, kapt zijn takken af, schudt zijn blad af, verstrooit zijn bloem; laat het beest des velds onder hem vluchten en de vogelen van zijn takken', (Daniël 4:10,12-14); met de boom en zijn hoogte wordt de groei van het godsdienstige aangeduid, dat met Babel wordt aangeduid; dat godsdienstige is heilig in de uiterlijke dingen, maar profaan in de innerlijke, nrs. 1182, 1283, 1304-1308, 1321, 1322, 1326, 1295; het blad staat voor het wetenschappelijk ware in het algemeen, nr. 885; de bloem voor het wetenschappelijke van het ware voor zover het van dienst is als middel om wijs te worden; daar echter, voor zover het van dienst is als middel om waanzinnig te worden, want er wordt gezegd dat zij verstrooid zullen worden; het beest des velds zijn degenen die in de aandoeningen van het goede zijn en in de tegengestelde zin zij die in de aandoeningen van het boze zijn, nrs. 45, 46, 142, 143, 246, 714, 715, 719, 776, 1823, 2179, 2180, 3218, 3519, 5198, 7523, 9090, 9280; de vogelen der hemelen zijn echter degenen die in de aandoeningen van het ware zijn en in de tegengestelde zin zij die in de aandoeningen van het valse zijn, nrs. 3219, 5149, 7441; daarom wordt er gezegd, dat onder de schaduw van die boom het beest des velds woonde en in zijn takken de vogelen des hemels woonden en dat alle vlees werd

gevoed; en daarna, dat het beest des velds onder hem zou vluchten en de vogelen van zijn takken.

9554. Daaruit zullen zij zijn; dat dit betekent dat zij zullen zijn uit het geestelijke, dat uit het hemels goede is, staat vast uit de betekenis van de kandelaar, waaruit de granaatappelen en de bloem zullen zijn, namelijk het Goddelijk geestelijke, dat uit het Goddelijk hemelse is, nr. 9548; daaruit blijkt, dat met: daaruit zullen zij zijn, wordt aangeduid uit het geestelijke dat uit het hemels goede is.

9555. En zes rieten uitgaande van zijn zijden; dat dit betekent alle dingen van het ware uit het goede in een samenvatting, staat vast uit de betekenis van zes, namelijk alle dingen in de samenvatting, nrs. 3960, 7973, 8148; en uit de betekenis van de rieten uitgaande van de zijden, namelijk de waarheden vanuit het goede; want met de rieten uit de kandelaar wordt iets eenders aangeduid als met de armen en de handen van de mens, aangezien alle en de afzonderlijke dingen die in de natuur zijn, betrekking hebben op de menselijke vorm en vandaar aanduiden, nrs. 9496, 9553; de armen en de handen van de mens stemmen overeen met de waarheden uit het goede en met de macht daaruit, nrs. 878, 4931-4937, 5327, 5328, 6292, 6947, 7188, 7189, 7205, 7518, 7673, 8050, 8153, 8281, 9025, 9133; waaruit blijkt dat met de zes rieten uitgaande van de zijden, alle dingen van het ware uit het goede in een samenvatting worden aangeduid.

9556. Drie rieten van de kandelaar van zijn ene zijde en drie rieten van de kandelaar van zijn andere zijde; dat dit betekent het volle ten aanzien van het goede en het ware, staat vast uit de betekenis van drie, namelijk het volle, nrs. 2788, 4485, 7715, 9198; uit de betekenis van de drie rieten van de kandelaar, te weten de waarheden vanuit het goede en de macht daaruit, nr. 9555; en uit de betekenis van ‘van de ene zijde en van de andere zijde’, namelijk uit het goede en uit het ware daaruit; want met de dingen die in de rechterzijde van het lichaam zijn, worden de goedheden aangeduid en met de dingen die in de linkerzijde zijn, de waarheden daaruit, zoals het rechterdeel van het aangezicht en het linkerdeel, het rechteroog en het linkeroog, het rechteroor en het linkeroor, de rechervoet en de linkervoet, evenzo de overige delen van het lichaam.

9557. Drie amandelvormige kelken; dat dit betekent het volle ten aanzien van de wetenschappelijke dingen uit het goede, staat vast uit de betekenis van drie, namelijk het volle, nr. 9556; uit de betekenis van de kelken, namelijk de wetenschappelijke waarheden die vanuit het goede van de naastenliefde zijn, nr. 5120; en uit de betekenis van de amandelen, te weten de goedheden van het leven, overeenstemmend met de waarheden van het innerlijk natuurlijk goede, nr. 5622; daaruit blijkt, dat met de drie amandelvormige kelken wordt aangeduid het volle ten aanzien van de wetenschappelijke waarheden uit het goede.

9558. In één riet, dat dit de macht van het ware uit het goede betekent, staat vast uit de betekenis van het riet, namelijk het ware vanuit het goede en de macht daaruit, nr. 9555.

9559. Een granaatappel en een bloem; dat dit betekent het wetenschappelijke van het goede en van het ware, staat vast uit de betekenis van de granaatappel, namelijk het wetenschappelijke van het goede, nr. 9552; en uit de betekenis van de bloem, dus het wetenschappelijke van het ware, nr. 9553.

9560. En drie amandelvormige kelken, in één riet, een granaatappel en een bloem; dat dit eendere dingen betekent als nu eerder in de nrs. 9557-9559, staat zonder ontvouwing vast.

9561. Aldus voor de zes rieten uitgaande van de kandelaar; dat dit betekent de macht van het ware uit het goede ten aanzien van alle dingen in de geestelijke hemel, staat vast uit de betekenis van zes, namelijk alle dingen in een samenvatting, nr. 9555; uit de betekenis van de rieten, te weten de waarheden vanuit het goede en de macht daaruit, nrs. 9555, 9558; en uit de betekenis van de kandelaar, dus de geestelijke hemel, waarover eerder in nr. 9548; daaruit blijkt dat met de zes rieten uitgaande van de kandelaar, wordt aangeduid de macht van het ware uit het goede ten aanzien van alle dingen in de geestelijke hemel.

9562. En in de kandelaar, dat dit betekent het midden ervan, waardoor er verbinding is en waaruit de machten zijn, staat vast uit de betekenis van de kandelaar, namelijk de geestelijke hemel, nr. 9548; maar hier wordt, omdat wordt verstaan het middelste deel waarvan de zes rieten uitgingen, waarmee de machten worden aangeduid, nr. 9558, daarom het midden aangeduid waardoor de verbinding is, waaruit de machten zijn.

9563. Vier amandelvormige kelken; dat dit de wetenschappelijke dingen van het ware uit het goede betekent, staat vast uit de betekenis van vier, dus de verbinding, nr. 8877; en uit de betekenis van de amandelvormige kelken, namelijk de wetenschappelijkheden uit het goede, waarover nr. 9557.

9564. Zijn granaatappelen en zijn bloemen; dat dit de wetenschappen van het goede en van het ware betekent, staat vast uit de betekenis van de granaatappelen, dus de wetenschappen van het goede, nr. 9552; en uit de betekenis van de bloemen, dus de wetenschappen van het ware, nr. 9553.

9565. En een granaatappel onder twee rieten daaruit en een granaatappel onder twee rieten daaruit en een granaatappel onder twee rieten daaruit, dat dit het wetenschappelijke van het goede betekent voor de afzonderlijke waarheden, staat vast uit de betekenis van de granaatappel, dus het wetenschappelijke van het goede, nr. 9552; en uit de betekenis van de rieten, namelijk de waarheden vanuit het goede, nr. 9555; dat het driemaal is herhaald, betekent de afzonderlijke dingen en in de innerlijke zin de volledige verbinding; met drie immers wordt het volledige aangeduid, nrs. 2788, 4495, 7715, 9198; en met twee de verbinding, nrs. 1686, 5194, 8423.

9566. Voor de zes rieten uitgaande van de kandelaar; dit betekent de macht van het ware uit het goede, ten aanzien van alle dingen in de geestelijke hemel, zoals eerder in nr. 9561.

9567. Hun granaatappelen en hun rieten, daaruit zullen zij zijn, al zijn dingen; dat dit betekent dat de wetenschappen van het goede en de machten uit het Goddelijk geestelijke, dat uit de Heer is, zullen zijn, staat vast uit de betekenis van de granaatappel, dus de wetenschappelijkheden van het goede, nr. 9552; uit de betekenis van de rieten, dus de waarheden vanuit het goede en de machten daaruit, waarover de nrs. 9555, 9558; en uit de betekenis van de kandelaar, waaruit zij zullen zijn, dus het Goddelijk geestelijke dat in de hemel en in de Kerk uit de Heer is, nr. 9548; daaruit blijkt, dat daarmee de granaatappelen en de rieten uit de kandelaar zullen zijn, wordt aangeduid dat de wetenschappelijkheden van het goede en de machten uit het Goddelijk geestelijke dat uit de Heer is, zullen zijn; hoe het hiermee is gesteld, zie in wat volgt.

9568. Eén massieve van zuiver goud; dat dit betekent ongerept en volmaakt, omdat het uit hetzelfde goede is, staat vast uit de betekenis van één massieve, dus de glans en al, dus alles

uit het goede, dat met het goud wordt aangeduid, nr. 9550; dus ongerept en volmaakt; want dat wat geheel uit het goede is, is ongerept en volmaakt.

Onder geheel uit het goede, dus ongerept en volmaakt, wordt verstaan: wanneer het goede het al in alle dingen is, niet alleen maar in de waarheden die met de rieten worden aangeduid, maar ook in de wetenschappen die met de granaatappelen en de bloemen worden aangeduid. Maar het zal worden gezegd hoe het hiermee is gesteld: het is het goede waaruit de waarheden zijn en het zijn de waarheden vanuit dat goede, waaruit de wetenschappelijkheden zijn, zo wordt dus het ene vanuit het andere afgeleid en door het andere voortgebracht, niettemin is het goede alles in de voortgebrachte en afgeleide dingen, omdat die uit het goede zijn.

Evenzo is het gesteld met het doel, de oorzaak en de uitwerking; het doel is het al van de oorzaak en de oorzaak is het al van de uitwerking; daaruit volgt dat het doel het al van de uitwerking is en wel dermate, dat indien het doel of de doeleindelijke oorzaak wordt weggenomen, er noch de uitwerkende oorzaak, noch de uitwerking is; evenzo volgen het hemelse, het geestelijke en het natuurlijke op elkaar; uit het hemelse is al het geestelijke en uit het geestelijke is al het natuurlijke, dat wil zeggen, uit het hemelse door het geestelijke; het hemelse bij de mens wordt al datgene genoemd dat van het goede van de liefde is, het geestelijke dat wat is van het ware van het geloof daaruit en het natuurlijke dat wat van het wetenschappelijke is.

Dat het wetenschappelijke het natuurlijke is, is omdat het wetenschappelijke het ware is, dat verschijnt in het licht van de wereld; maar het ware van het geloof, voor zover het van het geloof is bij de mens, is in het licht van de hemel.

Hieruit kan nu vaststaan hoe het ene door het andere wordt voortgebracht en van het andere wordt afgeleid en dat het eerste het al is in de voortgebrachte en afgeleide dingen en wel dermate, dat indien het eerste wordt weggenomen, de daaruit opeenvolgende dingen vergaan. Dat het Goddelijke het eerste van alle dingen is, kan eenieder weten die zich verheugt in enig vermogen van doorvatten; waarom Dit het al is in alle dingen van de orde der dingen, dus in alle dingen van het goede en het ware, die de hemel maken en die het leven van de hemel bij de mens maken.

Bijgevolg is het goede uit het Goddelijke in alle waarheden van het geloof; en indien het niet het al is daar en indien niet het Goddelijke van de Heer het al is in het goede, dan heeft de mens niets van de hemel, dus niets van de Kerk in zich.

Maar het Goddelijke van de Heer is dan in alle dingen van het goede en daaruit in alle dingen van het ware bij de mens, wanneer hij wil uit liefde en gelooft vanuit het geloof daaruit, dat al het goede en al het ware, dus alles van de liefde en alles van het geloof uit de Heer is en volstrekt niets uit hemzelf; en verder dat hij, voor zoveel van het ware van het geloof bezit, als hij van het goede uit de Heer opneemt; want, als gezegd, het goede is het al in alle dingen van het ware en het ware zonder het goede is het ware zonder het leven.

Hieruit kan vaststaan, wat er wordt verstaan onder ongerept en volmaakt, omdat het is uit hetzelfde goede, wat wordt aangeduid met één massieve van zuiver goud.

9569. En gij zult maken zijn zeven lampen; dat dit de heilige geestelijke dingen daaruit betekent, staat vast uit de betekenis van de lamp, namelijk het geloof en het inzicht van het ware, die uit de Heer alleen zijn, nr. 9548, dus het geestelijke, want het Goddelijk Ware, dat uit de Heer is, waardoor het geloof, het inzicht en de wijsheid zijn, is geestelijk; en uit de betekenis van zeven, dus het heilige, waarover de nrs. 395, 433, 716, 881, 5265, 5268.

Dat de lampen zeven in getal waren, was omdat het Goddelijk Ware, waaruit het geloof, het inzicht en de wijsheid zijn, datgene is wat het heilige wordt genoemd; de oorzaak ervan is dat het voortgaat uit het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde van de Heer en het het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde is dat heiligt; vandaar was het, dat de heiligen

door de olie plaatsvonden, zoals de heiliging van de tent en van alle dingen die daar waren, van het altaar, van Aharon en van diens zonen en van hun klederen, daarna van de koningen, waarvandaan dezen de gezalfden werden genoemd; de olie immers betekent het goede van de liefde, nrs. 886, 3728, 4582, 4638.

9570. En men doen opgaan zijn lampen; dat dit het licht van de geestelijke hemel betekent, staat vast uit de betekenis van de lampen doen opgaan, dus daar het licht ontsteken, opdat zij verlichten en omdat met de kandelaar de geestelijke hemel werd uitgebeeld, nr. 9548, wordt daarom met de lampen doen opgaan aangeduid het licht van de geestelijke hemel. Het licht van de geestelijke hemel is het Goddelijk Ware dat voortgaat uit de Heer en vandaar het geloof en het inzicht van het ware en de wijsheid van het goede; zie nr. 9548. Hoe het met het licht van de geestelijke hemel is gesteld, zal in het kort worden vermeld: in het hemels rijk van de Heer, dat de binnenste of derde hemel is, is een licht dat onmetelijk het licht dat in het geestelijk rijk van de Heer, dat de middelste of tweede hemel is, te boven gaat. Het licht van het hemels rijk, dat de binnenste of derde hemel is, verschijnt niet zoals een licht, maar zoals een vlam; de oorzaak ervan is dat in die hemel het goede van de liefde regeert en het goede van de liefde vertoont zich door een vlam in de hemel; maar in het geestelijk rijk van de Heer, dat de middelste of tweede hemel is, is een licht dat onmetelijk het licht van de wereld te boven gaat, maar toch verschijnt het blinkend wit; de oorzaak ervan is dat in die hemel het ware van het geloof vanuit dat goede van de naastenliefde regeert en het ware van het geloof uit dat goede vertoont zich door een blinkend wit licht in de hemel; vandaar wordt eveneens met het licht in het Woord het ware aangeduid dat uit het goede is en in de hoogste zin het Goddelijk Ware dat voortgaat vanuit het Goddelijk Goede van de Heer. Hieruit kan nu vaststaan, wat er wordt verstaan onder het licht van de geestelijke hemel en wat onder de vlam van de lamp, waaruit dat licht is.

9571. En hij verlichte tegenover zijn aangezichten; dat dit betekent uit het Goddelijk Goede van het Goddelijk Menselijke van de Heer, staat vast uit de betekenis van verlichten, namelijk het Goddelijk Ware voortgaande uit het Goddelijk Goede van de Heer; dit is immers datgene wat de hemel verlicht en de engelen zelf daar en verder de Kerk en ook de mensen daar die in het geloof vanuit het goede zijn; de verlichting daaruit is de verlichting van het gemoed, waarvandaan het inzicht en de wijsheid is in de waarheden en de goedheden van het geloof. Het gemoed wordt verlicht door het Woord, omdat het Woord het Goddelijk Ware uit de Heer is; en uit de betekenis van de aangezichten, wanneer over de Heer wordt gehandeld, namelijk al datgene wat is uit het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde van de Heer, nrs. 9545, 9546; dat het is uit het Goddelijk Goede van het Goddelijk Menselijke van de Heer, komt omdat het het Goddelijk Menselijke van de Heer is, waaruit het licht in de hemel is; het is immers de Zon van de hemel, waaruit het licht is en het Licht daaruit is het Goddelijk Ware; zie de nrs. 1053, 1521-1533, 1619-1632, 2776, 3094, 3138, 3167, 3190, 3195, 3222, 3223, 3337, 3339, 3341, 3636, 3643, 3862, 3993, 4060, 4180, 4302, 4408, 4414, 4415, 4419, 4527, 4598, 5400, 6032, 6313, 6315, 6608, 6907, 7174, 8644, 8707, 8861, 9399, 9407; en dat de Heer de Zon van de hemel is, de nrs. 1053, 1521, 1529-1531, 2441, 3636, 3643, 4321, 5097, 7078, 7083, 7171, 7173, 8644, 8812. Het is het Goddelijk Menselijke van de Heer waaruit het licht in de hemel is, aangezien het Goddelijke niet kan worden gezien dan alleen onder de Menselijke vorm, wat ook de Heer heeft onderwezen bij Johannes: *‘Niemand heeft ooit God gezien; de Eniggeboren Zoon, Die in de schoot van de Vader is, heeft Hem verklaard’*, (Johannes 1:18); en bij dezelfde: *‘Gij hebt de stem van de Vader nooit gehoord, noch Zijn gedaante gezien’*, (Johannes 5:37).

9572. En zijn tangen en zijn scheppen; dat dit de middelen ter zuivering en ter uitlediging in het natuurlijke betekenen, staat vast uit de betekenis van de tangen en van de scheppen, namelijk de middelen om af te voeren, dus de middelen voor de zuivering en de uitlediging; dat die in het natuurlijke zijn, is omdat het natuurlijke voor de afvoering is, dus voor de zuivering en de uitlediging; alle dingen immers die van de innerlijke of geestelijke mens zijn, dalen neer tot in het natuurlijke en worden gezuiverd, want daar worden de smerige en overtollige dingen ontlast en de overeenkomende dingen tot nutten geschikt; dat dit in het natuurlijke plaatsvindt, kan hieruit vaststaan, dat de innerlijke of geestelijke mens, zolang hij in het lichaam is, denkt in het natuurlijke en zijn gedachten uiteenzet of uitspreekt in het lichamelijke en eveneens wil in het natuurlijke en de dingen die hij wil, in het lichamelijke uitvoert, daarom zijn daar de middelen ter uitlediging en afvoering.

Dit wordt aangeduid met de wassing van de voeten, waarover de Heer het volgende spreekt bij Johannes: *‘Die gewassen is, heeft niet van node dan ten aanzien van de voeten gewassen te worden en hij is gans rein’*, (Johannes 13:10); de wassing betekent de zuivering van de innerlijke mens, nrs. 3147, 5954, 9088, en de voeten betekenen het natuurlijke, nrs. 2162, 3147, 3761, 3986, 4280, 4938-4952.

9573. Van zuiver goud; dat dit betekent ook uit het goede, staat vast uit de betekenis van het goud, namelijk het goede van de liefde, nr. 9549; waarom de zuiverende en de uitledigende dingen ook uit het goede zouden zijn, staat vast uit wat eerder in nr. 9568 is getoond.

9574. Een talent van zuiver goud zal men hem maken met al die vaten; dat dit betekent het hemels goede waaruit het geestelijk goede is tezamen met de wetenschappelijkheden ervan, staat vast uit de betekenis van zuiver goud, namelijk het ene goede waaruit alle dingen zijn; het talent immers is het ene en het goud is het goede, nr. 9549; en de vaten die ook uit hetzelfde goede zullen zijn, zijn de wetenschappelijke dingen, nrs. 9557, 9559, 9560, 9563, 9564; dat de vaten in het algemeen de waarheden en de wetenschappen zijn, zie de nrs. 3068, 3079, 9394, 9544.

Omdat het goede het al zal zijn in alle voortgebrachte en afgeleide dingen, dus het hemels goede in de geestelijke goede dingen en daaruit in de wetenschappen, nr. 9568, wordt er daarom gezegd, dat de kandelaar zal worden gemaakt uit massief zuiver goud, nrs. 9549, 9550 en dat de schacht, het riet, de kelken, de granaatappelen en de bloemen, daaruit zullen zijn, nrs. 9551-9554; en hier dat men uit een talent van zuiver goud hem met al die vaten zal maken.

9575. vers 40. *En zie en maak in hun vorm, die gij zijt gemaakt te zien in de berg.*

En zie en maak in hun vorm; betekent het uitbeeldende van alle dingen; die gij zijt gemaakt te zien in de berg, betekent die met de ogen van de geest zijn gezien in de hemel.

9576. En zie en maak in hun vorm; dat dit het uitbeeldende van alle dingen betekent, staat vast uit de betekenis van de vorm, dus het uitbeeldende, nrs. 9481, 9482; hier van de hemel waar de Heer is en van alle dingen van de hemel of van alle dingen van de Heer in de hemel, want er wordt verstaan de vorm van de ark, van het habitakel en van de vaten, waardoor de hemel, waar de Heer is en de hemelse dingen worden uitgebeeld.

9577. Die gij zijt gemaakt te zien in de berg; dat dit betekent die met de ogen van de geest zijn gezien in de hemel, staat vast uit de betekenis van zien, wanneer over de uitbeeldingen in de hemel wordt gehandeld, namelijk zien met de ogen van de geest, waarover hierna; en uit de betekenis van de berg Sinaï, namelijk de hemel, nr. 8805, 9420.

Dat zien, wanneer er wordt gehandeld over de uitbeeldingen die in de hemel verschijnen, is zien met de ogen van de geest, daarover dient men te weten, dat de engelgeesten, die in de laatste of eerste hemel zijn, aanhoudend vormen zien van dingen die eender zijn aan die van de wereld, zoals: paradijzen, bomen met de vruchten, bloemen, planten en verder huizen, paleizen en ook dieren van verscheidene soorten en nog ontelbare andere dingen meer die in de wereld niet voorkomen.

Dit zijn allemaal uitbeeldingen voor hemelse dingen die in de hogere hemelen zijn; deze vertonen zich daar in vorm, dus voor de ogen van de geesten beneden, opdat de engelgeest daaruit kan weten en doorvatten de afzonderlijke dingen die in de hogere hemelen bestaan; want alle vormen ten aanzien van de meest afzonderlijke beelden uit en duiden aan.

Daaruit kan vaststaan, wat er wordt verstaan onder het uitbeeldende van de hemel en van de hemelse dingen, die worden aangeduid met: de ark, de cherubim, het habitakel, de tafels daar en de kandelaar.

Zulke zaken kunnen niet worden gezien met de ogen van de mens, zolang hij in de wereld is, want die zijn geformeerd om de aardse en de lichamelijke, dus de stoffelijke zaken te vatten; zij zijn dan ook zo grof, dat zij zelfs niet met het gezicht de innerlijke dingen van de natuur kunnen vatten, zoals voldoende kan vaststaan uit de optische vergrootglazen, waarmee zij moeten worden gewapend om alleen die dingen te zien die de innerlijke dingen van de natuur het dichtst nabij zijn; in één woord, zij zijn uiterst stompen omdat zij zodanig zijn, kunnen daardoor geenszins de uitbeeldingen worden gezien die aan de geesten in het andere leven verschijnen; maar indien zij moeten verschijnen, dan moet aan de ogen het schijnsel van de wereld worden weggenomen en wanneer dit is weggenomen, worden die dingen gezien in het licht van de hemel; er is immers een licht van de hemel en er is een licht van de wereld; het licht van de hemel is voor de geest van de mens en het licht van de wereld is voor zijn lichaam; en het is hiermee als volgt gesteld: dingen die in het licht van de hemel zijn, zijn in donkerheid wanneer de mens vanuit het licht van de wereld ziet; en omgekeerd zijn de dingen die in het licht van de wereld zijn, in donkerheid wanneer de mens in het licht van de hemel ziet; vandaar komt het, dat wanneer het licht van de wereld aan het gezicht van het lichamelijke oog wordt onttrokken, dan de ogen van zijn geest worden geopend en de vormen worden gezien zoals die zijn in het licht van de hemel, dus de uitbeeldingen, zoals eerder is gezegd.

Hieruit kan men weten, vanwaar het is, dat de mens heden ten dage in donkerheid is ten aanzien van hemelse dingen en wel in zo'n grote mate, dat men zelfs niet eens gelooft dat er een leven na de dood is, dus niet dat men tot in het eeuwige zal leven; de mens is immers heden ten dage zozeer ondergedompeld in zijn lichaam, dus in lichamen, aardse en wereldse dingen en vandaar in zo'n grof licht van de wereld, dat de hemelse dingen voor hem volslagen donkerheid zijn en dat daarom het gezicht van zijn geest niet kan worden verlicht. Hieruit blijkt nu, wat het is te zien met de ogen van de geest waarmee Mozes de vorm van de tent op de berg Sinai zag.

Over de aardbollen in de sterrenhemel, hier over de eerste aardbol die daar is gezien.

9578. Ik werd door engelen door de Heer geleid tot een zekere aarde in het heelal, waar het gegeven werd een blik te slaan op de aardbol zelf, maar niet om met de inwoners daar te spreken, wel echter met de geesten die daarvandaan zijn; alle inwoners immers, of alle mensen van elke aarde, worden geesten na het volbrachte leven in de wereld en blijven rondom hun aardbol; uit hen wordt evenwel inlichting gegeven ten aanzien van de aarde en over de staat van de inwoners daar; want de mensen die uit het lichaam heengaan, dragen het gehele vorige leven en het gehele geheugen met zich mee.

9579. Tot de aardbollen in het heelal geleid worden, is niet daarheen geleid en overgebracht worden ten aanzien van het lichaam, maar ten aanzien van de geest; en de geest wordt niet geleid door ruimten, maar door variaties van staat van het innerlijk leven, die aan hen verschijnen zoals voortgangen door de ruimten, nrs. 5605, 7381, 9440.

De naderingen vinden ook plaats volgens de overeenkomsten of de gelijkenissen van de staten, want de overeenkomst of de gelijkenis van staat verbindt en de niet-overeenkomst of de niet-gelijkenis ontbindt.

Daaruit kan vaststaan, hoe de overbrenging plaatsvindt ten aanzien van de geest en de nadering ervan tot de afgelegene streken, terwijl toch de mens op zijn plaats blijft.

9580. Maar de geest leiden door variaties van staat van zijn innerlijke dingen buiten zijn wereldrond en maken dat de variaties geleidelijk voortgaan, tot aan de staat die overeenkomt met of eender is aan de staat van hen tot wie hij wordt geleid, is in de macht van de Heer alleen.

Er zal immers een aanhoudend richten zijn en een vooruitzien van het eerste tot het laatste, vooruit en achteruit, vooral wanneer dit plaatsvindt met de mens, die nog ten aanzien van het lichaam in de natuur van de wereld is en daardoor in de ruimte.

9581. Degenen die in lichamen-zinlijke dingen zijn en daaruit denken, kunnen niet daartoe worden gebracht om te geloven dat dit zo plaatsvindt.

De oorzaak hiervan is dat de lichamen-zinlijke dingen van hen, niet de voortgang zonder ruimte kunnen voorstellen, niettemin kunnen zij daarover enigszins denken, dus innerlijk in zich, krachtens het zinlijke van hun geest, dat is verwijderd of onttrokken aan het zinlijke van hun lichaam, en daartoe worden gebracht en het ook begrijpen, aangezien er in de idee van hun denken geen ruimte is, noch tijd, maar voor die in de plaats zulke dingen waaruit ruimten en tijden zijn.

Voor deze mensen dus zijn deze onthullingen die volgen ten aanzien van de aardbollen in de sterrenhemel en niet voor de eerdergenoemden, tenzij zij zodanig zijn dat zij zich laten onderrichten.

9582. In de staat van wakker zijn werd ik ten aanzien van de geest door engelen uit de Heer tot een zekere aardbol in het heelal geleid, vergezeld van sommige geesten van deze aarde; de voortgang vond plaats naar rechts en duurde twee uren.

Omstreeks het einde van de wereld van onze zon, verscheen eerst een wit blinkende maar dichte wolk en daarna een vurige rook, opklimmend uit een grote kloof; het was een ontzaglijke afgrond, die aan die zijde onze zonnewereld afscheidt van sommige werelden van de sterrenhemel; die vurige rook verscheen over een vrij grote afstand.

Ik werd door dat midden heen gevoerd en toen verscheen beneden in die kloof of in die afgrond zeer vele mensen, die geesten waren – de geesten immers verschijnen allen in de menselijke vorm en zij zijn daadwerkelijk mensen, nrs. 322, 1881 – ik hoorde hen ook onder

elkaar spreken, maar het werd niet gegeven te weten vanwaar zij waren en hoedanig zij waren; een van hen zei tot mij, dat zij wachters waren, opdat niet de geesten uit deze wereld overgaan tot een zekere andere wereld die in het heelal is, zonder daartoe gegeven toestemming.

9583. Dat dit zo is, werd ook bevestigd; bepaalde geesten immers die onder de begeleiding waren en aan wie het niet was toegestaan om over te gaan, begonnen, toen zij aan die grote tussenruimte waren gekomen, luid te schreeuwen dat zij verloren waren; zij waren immers zoals degenen die zieltoegend met de dood worstelen; en daarom bleven zij aan die zijde van de afgrond staan; zij konden ook niet verder worden overgebracht; de vurige rook immers die vanuit de afgrond uitwasemde, overweldigde hen en kwelde hen op die wijze. De vurige rook is het valse uit de boosheden van de begeerten; zo verschijnt dat valse.

9584. Het vervolg over de eerste aardbol, gezien in de sterrenhemel, aan het einde van het volgende hoofdstuk.

Einde hoofdstuk 25

